

Anni Roinila

VERTAILEVA PUOLUEOHJELMATUTKIMUS
KOLMESTA KESKIEUROOPPALAISESTA UUDEN
RADIKAALIN OIKEISTON PUOLUEESTA

Tarkastelussa Front National, Freiheitliche Partei Österreich ja
Vlaams Blok

Tampereen yliopisto

Politiikan tutkimuksen laitos

Valtio-oppi

Pro gradu-tutkielma

10/2005

Tampereen yliopisto

Politiikan tutkimuksen laitos

ROINILA, ANNI: Vertaileva puolueohjelmatutkimus kolmesta keskieurooppalaisesta uuden radikaalin oikeiston puolueesta

Pro gradu –tutkielma, 84 s.

Valtio-oppi

Lokakuu 2005

Tämän tutkimuksen tarkoituksena on tutustua lähemmin kolmeen keskieurooppalaiseen, nk. kolmannen aallon (vuodet 1998-2000) uuden radikaalin oikeiston puolueeseen. Nämä tarkastelussa olevat puolueet ovat ranskalainen Front National (FN), itävaltalainen Freiheitliche Partei Österreich (FPÖ), sekä belgialainen Vlaams Blok (VB). Puolueita tutkitaan vertailemalla systemaattisesti niiden puolueohjelmia. Nämä aineistona käytetyt puolueohjelmat on kerätty vuosina 2004-2005 ja käännetty suomeksi ranskasta, saksasta ja englannista.

Puolueohjelmat on koodattu erilaisten, uudelle radikaalille oikeistolle ominaisten teemojen, kuten esimerkiksi nationalismi, rasismi, ksenofobia ja demokratiavastaisuus ja vahva valtio, perusteella. Koodattujen teemojen pohjalta pyritään ensinnäkin määrittelemään tämän tutkimuksen puolueet uuden radikaalin oikeiston edustajiksi, ja toiseksi etsimään ja löytämään tutkimuksen puolueiden puolueohjelmista niin puolue -ja maakohtaisia eroavaisuuksia kuin myös samankaltaisuuksia. On syytä olettaa, että tällaisia eroavaisuuksia löytyy, mutta samaan aikaan yhteisten teemojen yleisyys osoittaa puolueiden kuitenkin kuuluvan samaan puolueeryhmään.

Aineistoni avulla oli mahdollista todeta, että tutkimuksen puolueet voidaan kaikki määrittää kuuluvaksi uuden radikaalin oikeiston puolueeryhmään. Sen lisäksi puolueiden väliltä löytyi paljon yhtäläisellä intensiteetillä esitettyjä kannanottoja, esimerkiksi perinteisten arvojen puolesta, mutta myös suuria puoluekohtaisia eroavaisuuksia esimerkiksi siinä, miten puolueet suhtautuvat Euroopan integraatiokehitykseen. Puolueet osoittautuivat erilaisiksi myös sen perusteella, kuinka rasistisiksi ne oli mahdollista luokitella. Puolueista rasistisin oli Front National, joka myös suhtautui Euroopan integraatioon muita puolueita negatiivisimmin. Puolueista populistisimmiksi osoittautuivat FPÖ ja VB, FN:n näyttäytyen pikemminkin elitistisessä valossa. Lisäksi huomioitavaa oli se, että puolueista etnopluralistisin puolue oli ehdottomasti VB: Tämä johtui luonnollisesti siitä, että kyseinen puolue oli myös ainoa itsenäisyyspuolue tutkittujen puolueiden joukossa.

Aineiston valossa oli mahdollista myös päätellä, että näiden puolueiden suosion huippu on todennäköisesti jo nähty. Freiheitliche Partei Österreichin kohdalla on tapahtunut puoluejohtajan vaihdos, joka on myös muuttanut puolueen luonnetta ja imagoa vähemmän radikaaliin suuntaan. Vlaams Blok on lakkautettu Belgian oikeustuomioistuimen toimesta, ja sen tilalle on muodostettu VB:n johtohahmojen toimesta uusi puolue, joka vielä hakee muotoaan. Näistä kolmesta puolueesta ainoastaan Front National jatkaa toimintaansa kuten ennen.

SISÄLLYSLUETTELO

Johdanto	3
1. Poliittisen puolueen määritelmä ja puolueperheiden luokittelu.....	7
2. Puolueyhmän määritelmä ja uusi radikaali oikeisto puolueyhmänä	10
3. Uusi radikaali oikeisto.....	12
3.1. Terminologiaa	12
3.2. Uuden radikaalin oikeiston edustajien ja radikaalin oikeistolaisuuden määrittely	12
3.3. Millaisia uuden radikaalin oikeiston edustajat ovat?	16
3.4. Uuden radikaalin oikeiston tunnusmerkkejä.....	19
3.5. Uuden radikaalin oikeiston ja muiden puolueiden erot.....	22
4. Äärioikeiston ideologian peruspiirteitä	23
4.1. Ideologian käsite	23
4.2. Uuden radikaalin oikeiston ideologisia teemoja	25
5. Tutkimusmetodi ja tutkimuskysymykset.....	28
5.1. Puolueohjelma ja puolueohjelmatyypit	28
5.2. Sisältöanalyysi tutkimusmetodina.....	29
6. Puolueiden esittely ja puolueohjelmat aineistona	34
6.1. Front National, FN	34
6.1.1. Puolueen organisaatio	35
6.1.2. Puolueohjelma	36
6.2. Freiheitliche Partei Österreich, FPÖ	44
6.2.1. Puolueen organisaatio	46
6.2.2. Puolueohjelma	47
6.3. Vlaams Blok, VB	54
6.3.1. Flaamien historiaa.....	54
6.3.2. Vlaams Blokin historiaa.....	56
6.3.3. Puolueen organisaatio	58
6.3.5. Puolueohjelma	58
7. Tutkimuksen tulokset	68
7.1. Koodattujen puolueohjelmien esittely	68
7.2. Front National – puolueohjelman löydökset.....	70
7.3. Freiheitliche Partei Österreich – puolueohjelman löydökset.....	71
7.4. Vlaams Blok – puolueohjelman löydökset	73
8. Johtopäätökset.....	74
9. Lähteet	81

Johdanto

Uuden radikaalin oikeiston liikkeiden ja puolueiden voimistuminen ja nousu eivät ole uusia asioita Länsi-Euroopassa. Lähihistoria tuntee radikaaleja oikeistolaisia liikkeitä, jotka ovat vaikuttaneet eri puolilla Eurooppaa. Näitä liikkeitä olivat mm. Poujadistit, jotka toimivat Ranskassa 1950-luvun lopulla, National Democratic -puolue, joka vaikutti Saksassa 1960-luvun lopulla sekä uusfasistinen Social Mouvement -puolue, jonka kannatus nousi vahvasti Italiassa 1970-luvun alussa. Näiden liikkeiden toiminta ja vaikutukset eivät kuitenkaan olleet kovin kauaskantoisia ja ne hävisivätkin agendalta lähes yhtä nopeasti kuin olivat sinne ilmaantuneetkin. (Betz 1998, 1.)

Uuden radikaalin oikeiston uusi nopea nousu sekä niiden saavuttamat voitot ovat olleet yksi viimeisimpien vuosien suurimpia poliittisia muutoksia (Betz 1998, 6-8). Kuinka nämä puolueet ovat onnistuneet rakentamaan koneistonsa ja saavuttamaan vankan asemansa niinkin erilaisissa poliittisissa kulttuureissa, institutionaalisissa rakenteissa ja äänestysysteemeissä kuin Länsi-Euroopan maista on mahdollista löytää?

Uuden radikaalin oikeiston kannatuksen nousun sanotaan olevan yhteydessä yhteiskunnallisiin siirtymäkausiin. Uuden radikaalin oikeiston puolueet pitävät tiukasti kiinni perinteisestä yhteiskunnasta ja erityisesti perinteisistä arvoista nopeiden sosioekonomisten muutoksien aikoina. Betzin mukaan ei voi olla sattumaa, että kyseiset puolueet ovat saavuttaneet vahvan asemansa viimeisen 15 vuoden aikana; kehittyneitä länsimaisia yhteiskuntia on kohdannut kriisi, joka on ajanut alas perinteisen sodan jälkeisen yhteiskuntamallin. Sodan jälkeistä aikakautta kuvastavat nopea taloudellinen kasvu, nopeasti kasvava varallisuus sekä materiaalisen turvallisuuden yllättäväkin taso. 1970-luvun jälkeen markkinoiden tuottavuus on laskenut, reaalitytulot ovat laskeneet ja kuilu rikkaiden ja köyhien välillä on kasvanut. Tämän kaiken lisäksi länsieurooppalaiset valtiot ovat joutuneet kohtaamaan massatyöttömyyden. (Betz 1998, 6-8.)

Kriisin vaikutukset perinteistä työtä tekevään, vähemmän koulutettuun väestöön ovat olleet laajat. Siirtyminen ”*organisoidusta kapitalismista*” ”*yksilölliseen kapitalismiin*” on tuonut mukanaan myös lisääntyvää turvattomuutta ja huolen tulevaisuudesta. Ihmiset ovat menettäneet uskonsa perinteisiin puolueisiin, poliitikkoihin sekä koko poliittiseen prosessiin. Tämä johtuu suurimmalta osin hallitsevien puolueiden kyvyttömyydestä tehdä jotain kasvaville taloudellisille ongelmille,

työttömyydelle sekä kasvavalle sosiaaliselle kuilulle. Yksi uskon menetykseen johtavista tekijöistä ovat myös viime vuosikymmenen aikana esiin nousseet Länsi-Euroopassa tapahtuneet poliittiset skandaalit ja poliittinen korruptio. Kriisistä seuranneen muutoksen vaikutukset näkyvät selkeimmin ihmisryhmissä, jotka vähiten ovat hyötynet tästä muutoksesta ja jotka eivät ole olleet valmiita sopeutumaan siihen ja ovat siksi eniten huolissaan niin henkilökohtaisesta tulevaisuudestaan kuin myös tulevaisuudestaan työmarkkinoilla. Näitä ihmisiä ovat perinteiset työläiset, rutiinitöiden tekijät sekä huonosti koulutetut nuoret. (Betz 1998, 6-8.)

Tämä sodan jälkeisen uuden radikaalin oikeiston nk. kolmas aalto on siis ollut kaikkein voittoisin periodi niin vaalitulosten kuin omaksuttujen ideologioiden perusteella melkein kaikissa Länsi-Euroopan maissa (Mudde 2000, 6-7). Näitä nk. kolmannen aallon liikkeitä ja puolueita kuvaa parhaiten niiden aikaisemmasta selkeästi eroava retoriikka sekä tapa, jolla ne ovat pyrkineet haastamaan perinteisen sodan jälkeisen poliittisen konsensuksen sekä poliittiset puolueet (Betz, 1998, 1). Hainsworth'n mukaan tämä kolmannen aallon uusi radikaali oikeisto on pärjännyt läntisessä Euroopassa parhaiten siksi, että se on onnistunut tekemään selkeän eron sitä edeltäneisiin ns. vanhan radikaalin oikeiston regiimeihin kuten natsismiin tai fasismiin (Hainsworth 2000, 1).

Uuden radikaalin oikeiston menestystä on selitetty myös sillä, että jälkiteollinen vallankumous on muuttanut yhteiskuntaa rankasti ja tätä kautta luonut tilaa niin uuden radikaalin oikeiston edustajille kuin myös esimerkiksi vihreille liikkeille ja puolueille. Myös siirtolaisuuden suuri virta ja monikulttuurisen yhteiskunnan laajeneminen, jotka ovat aiheuttaneet pelkoa ja torjumista syntyperäisten kansalaisten keskuudessa, sekä yleinen katkeruuden tunne, joka nousee tavallisen kansan ja eliittien välisen kuilun syvenemisestä, ovat yleisesti tunnettuja selityksiä sille, miksi nimenomaan 1980-luvulta lähtien uusi radikaali oikeisto on noussut merkittäväksi tekijäksi läntisissä demokratioissa. (Mudde 2002, 140.)

Nykyiset uuden radikaalin oikeiston edustajat eroavat edeltäjistään, natsismista ja fasismista, selvästi. Betz selittää näitä eroavaisuuksia kolmen eri tekijän avulla: ensinnäkin tämän päivän uuden radikaalin oikeiston liikkeet ovat onnistuneet vakiinnuttamaan asemansa useissa läntisissä demokratioissa samoihin aikoihin viimeisten kuluneiden 15 vuoden aikana. Toiseksi ne ovat pystyneet vaikuttamaan poliittiseen keskusteluun eri areenoilla, erityisesti tärkeissä sosiokulttuurisissa ja sosiaalipoliittisissa kysymyksissä sellaisella intensiteetillä, joka on ollut

huomattavaa. Kolmanneksi nämä liikkeet ja puolueet ovat onnistuneet saavuttamaan niille tärkeitä poliittisia asemia ja virkoja länsimaisten demokratioiden poliittisessa elämässä. (Betz 1998, 1.)

Radikaalin oikeiston puolueiden menestyksen voidaan nähdä toteutuvan sykleissä, ja monien tutkijoiden mukaan näiden syklien voidaan nähdä olevan samankaltaisia suurimmassa osassa maista. Toiset tutkijat taasen näkevät niiden olevan pikemminkin maakohtaisia. Sen lisäksi, että radikaalin oikeiston puolueiden menestys tapahtuu sykleissä, myös niistä tehty tutkimus seuraa näitä syklejä, tosin pienellä viiveellä tietenkin. Voidaan huomata, että sitä mukaan kun nämä puolueet vahvistavat asemiaan eri maissa, myös niistä tehty tutkimus kasvaa räjähdysmäisesti. (Mudde 200, 5-6).

Myös oman tutkimukseni puolueiden ollessa kyseessä, voidaan puhua radikaalin oikeiston puolueiden kolmannesta aallosta (vuodet 1980-2000). Tämä sodan jälkeisen radikaalin oikeiston kolmas aalto voidaan nähdä kaikkein menestyksekkäimpänä radikaalin oikeiston kannalta niin ideologisessa mielessä kuin myös vaalimenestys huomioon ottaen. Voidaankin todeta, että radikaalista oikeistosta on siis tullut varteen otettava tekijä keskieurooppalaisessa politiikassa niin puoluerakenteiden sisällä kuin niiden ulkopuolellakin. (Mudde 2000, 5-7)

Tämän tutkimuksen tarkoituksena on tutustua kolmen Keskieuropalaisen uuden radikaalin oikeiston puolueeseen. Nämä puolueet ovat ranskalainen Front National (FN), itävaltalainen Freiheitliche Partei Österreich (FPÖ) sekä belgialainen Vlaams Blok (VB). Näitä puolueita on tarkoitus tutkia pääasiallisesti niiden puolueohjelmien perusteella. Puolueohjelmat on kerätty puolueiden www-sivuilta ja käännetty alkuperäiskielestä ja englannista suomeksi aikavälillä elokuu-joulukuu 2004. Sekä Front Nationalen että Vlaams Blokin puolueohjelmat olen kääntänyt itse, mutta FPÖ:n puolueohjelman kohdalla olen käyttänyt ulkopuolista apua.

Puolueohjelmista pyritään ensinnäkin löytämään tietyt ennalta määritellyt, yhteneväiset teemat, joiden avulla on mahdollista määritellä puolueet uuden radikaalin oikeiston edustajiksi. Toiseksi tarkoituksena on näiden yhteneväisten teemojen avulla perehtyä myös siihen, kuinka tärkeinä tietyt teemat eri puolueiden puolueohjelmissa voidaan nähdä ja miten eri teemojen intensiteetit

vaihtelevat eri puolueiden välillä. Tarkoituksena on siis etsiä niin ohjelmien eroavaisuuksia kuin myös samankaltaisuuksia ja pyrkiä selvittämään, mistä nämä erot ja samankaltaisuudet mahdollisesti johtuvat.

Puolueet ovat valikoituneet tutkimukseen pitkälti siksi, että näiden kyseisten puolueiden tämänhetkiset puolueohjelmat olivat saatavilla eikä käänösprosessikaan noussut suureksi ongelmaksi. Front National sekä FPÖ muistuttavat toisiaan tietyllä tavalla. Niiden voidaan sanoa olevan yleisesti tunnettuja puolueita ja etenkin niiden johtohahmojen (FPÖ:n tapauksessa entinen johtohahmo) kautta myös tavalliset kansalaiset tietävät ainakin kuullessaan näistä puolueista. Sen sijaan tutkimuksen kolmas puolue, Vlaams Blok, on vähemmän tunnettu esimerkiksi eurooppalaisten keskuudessa, vaikka Belgiassa sillä onkin jo pitkään ollut vankka jalansija poliittisella kentällä. Johtuen siitä, että Vlaams Blok ei ole Suomessakaan kovin tunnettu puolue, käsittelem sen aineistoluvussa hieman muita puolueita enemmän. Kun tuntee taustoja, on myös puolueen ideologiaa ja ajatuksia helpompi ymmärtää.

Tutkimukseni lähtökohtana pidän eritoten omaa kiinnostustani äärioikeistolaiseen tematiikkaan sekä siihen, miksi kyseistä suuntaa edustavat puolueet ovat menestyneet läntisissä demokratioissa ja saavuttaneet vankan jalansijan poliittisessa elämässä. Tarkoitukseni onkin puolueohjelmien analysoinnin ohella selvittää myös, mitä uusi radikaali oikeistolaisuus lopulta tarkoittaa ja mitkä ovat uuden radikaalin oikeiston puolueiden ideologian pääpiirteet.

Uuden radikaalin oikeiston puolueista kaikkein tutkituimpia ovat saksalaiset puolueet kuten Die Republikaner. Yleisesti ottaen voitaisiin ajatella, että puolueista tutkitaan eniten niitä, joiden menestys vaaleissa on ollut suurinta, mutta näin ei kuitenkaan aina ole - ei esimerkiksi Die Republikaner -puolueen kohdalla. Suurin syy saksalaisiin radikaalin oikeiston puolueisiin kohdistuvaan laajaan tutkimukseen on luonnollisesti maan historiallinen menneisyys. Tämän menneisyyden takia radikaalin oikeiston tutkijoiden joukossa on myös kaikkein eniten saksalaisia tutkijoita. Toinen selkeän käytännöllinen syy siihen, miksi huomio eri maiden välillä vaihtelee, on kieli. Erityisesti, kun kyseessä on aineiston keräys, voi englanniksi tai muulle kansainväliselle kielelle käännetyn materiaalin löytäminen muodostua ongelmaksi. Tästä hyvänä esimerkkinä ovat brittipuolueet, joiden menestys maassaan on ollut kutakuinkin heikkoa, mutta joita silti on tutkittu

huomattavasti enemmän kuin esimerkiksi belgialaista Vlaams Blokia, josta huolimatta sen hyvästä menestyksestä, tiedetään edelleen hyvin vähän. (Mudde 2000, 7-8.)

Kieliongelmillä voidaan tarkoittaa myös sitä, että vertailu puolueiden välillä vaikeutuu, sillä vaikka tietyt termit periaatteessa tarkoittaisivatkin samaa eri kielissä, ne kuitenkin maakohtaisesti ymmärretään eri tavoin. Tutkijoiden kynnys perehtyä pienempiin puolueisiin on varmasti myös korkeampi, koska kieltä ei ymmärretä ja koska englanniksi tai muulla universaalilla kielellä kirjoitetun materiaalin löytäminen voi olla vaikeampaa. Näin ollen myös tutkimuksen teko saattaa huomattavasti vaikeutua.

Jo tässäkin tutkimuksessa kieliongelma on ollut esillä alusta alkaen. Front Nationalen sekä FPÖ:n puolueohjelmat on ollut mahdollista kääntää suomeksi alkuperäiskielestä, mutta Vlaams Blokin kohdalla on jouduttu käyttämään englanninkielistä materiaalia, joka ei tietenkään vastaa täysin alkuperäiskielistä materiaalia. Lisäksi koin henkilökohtaisesti vaikeaksi englanninkielisten termien suomennokset. Uutta radikaalia oikeistoa kun on Suomessa toistaiseksi tutkittu hyvin vähän, eikä tälle puolue ryhmälle, ole mahdollista löytää vakiintunutta termiä. Lisäksi esimerkiksi englanninkieliset termit far right ja extreme right kääntyvät molemmat suomeksi helposti termiksi äärioikeisto, vaikka eivät englanninkielisessä tutkimuskirjallisuudessa täysin samaa tarkoitaakaan.

1. Poliittisen puolueen määritelmä ja puolueperheiden luokittelu

Lähdettäessä tutkimaan poliittisia puolueita on syytä tutustua ensimmäiseksi siihen, mitä poliittisella puolueella itse asiassa tarkoitetaan. Poliitiikan tutkimuksen parissa poliittisia puolueita on tutkittu ehkä tutkimusaiheista eniten ja tutkimusmetodina on yleensä käytetty vertailevaa tutkimusta. Puoluetutkimus keskittyy joko kokonaiseen puolue ryhmään tai jonkin tietyn suuremman ryhmän erilaisten alaryhmien tutkimiseen. Nämä tutkimukset ovat keskittyneet mm. poliittinen puolue -termin määrittelyyn. Määreitä on useita, eikä yhtä niistä voida nostaa oikeellisuudessaan muiden yläpuolelle. Joka tapauksessa jonkinlainen konsensus on havaittavissa siinä, että poliittinen puolue yleensä määritellään sen funktioiden perusteella. (Mudde 2000, 1.) Von Beymen mukaan moderneja yhteiskuntia koskevat analyysit näkevät puolueet organisaatioina,

joiden tehtävä on intressien yhteen kerääminen. Vanhemmissa yhteiskunnissa näitä tehtäviä hoitivat erilaiset luokat, säädyt tai sitten byrokraatit. Modernin puoluejärjestelmäteorian mukaan intressiryhmät toimivat intressien artikulaation puolesta, kun taas puolueet keräävät intressit yhteen. On kuitenkin olemassa sellaisiakin rajatapauksia, joissa tämä jako ei toimi. Jako ei myöskään toimi samalla tavalla kaikissa poliittisissa järjestelmissä. Von Beymen mukaan puolueet määritellään usein valtaorientoituneiksi organisaatioiksi, jotka haluavat saavuttaa hallitusvastuun, mutta eivät kuitenkaan halua jakaa hallitukseen pyrkimisestä aiheutuvaa taakkaa. (Von Beyme 1985, 11-12.) Puolueet ovat täten useimmiten intressiryhmiä orientoituneempia kilpailulle. Puolueiden tavoitteita ja ominaisuuksia ovat Mudden mukaan seuraavat:

- * päämäärien identifiointi (ideologia ja ohjelma)
- * sosiaalisten intressien artikulointi ja yhteen kerääminen
- * ihmisryhmien mobilisointi ja sosialisointi järjestelmään, erityisesti vaaleissa
- * eliittien värväys ja hallituksen muodostus

Puolueiden tulee myös olla edustuksellisesti demokraattisia eikä byrokraattisia, orientoitua hallitustyöhön huolimatta siitä, että ne muodostaisivatkin opposition, ja näin ollen niiden tulee myös tarjota äänestäjilleen vaihtoehto. (Von Beyme 1985, 13.)

Nykysuomen sanakirja määrittelee puolueen samanmielisten yhtymäksi tai järjestöksi, joka julkisessa, varsinkin valtiollisessa, elämässä ajaa erityisiä tarkoitusperiä (Nykysuomen sanakirja, 2002, neljäs osa O-R). Yhdistettynä tähän hyvinkin yksinkertaiseen määritelmään, Mudden käyttämä ja yleisesti hyväksytty määritelmä, jonka mukaan *poliittinen puolue on poliittinen ryhmä, jolla on virallinen nimi ja jonka vaaleilla valitut ehdokkaat sijoittuvat julkisiin tehtäviin* (ks. esim. Mudde 2000), saadaan mielestäni selkeä kokonaiskuva siitä, mitä poliittisella puolueella yleisesti ottaen tarkoitetaan.

Poliittisia puolueita on tutkinut ehkä eniten Klaus Von Beyme. Teoksessaan *Political Parties in Western Democracies* (1985) hän rakentaa useita typologioita, jotka perustuvat erilaisiin kriteereihin. Näistä kriteereistä tärkeimpänä voidaan pitää ideologista tasoa, josta hän käyttää nimeä *familles spirituelles*. Näitä ideologisia perheitä hän sitten vertailee muiden kriteereiden perusteella.

Von Beyme löytää näitä ideologisia perheitä yhteensä yhdeksän, jotka kronologisessa järjestyksessä ovat seuraavat: 1) liberaalit ja radikaalit puolueet, 2) konservatiivipuolueet, 3) sosialistiset ja sosiaalidemokraattiset puolueet, 4) kristillisdemokraattiset puolueet, 5) kommunistiset puolueet 6) maanviljelijöiden puolueet, 7) alueelliset ja etniset puolueet, 8) oikeistolaiset, radikaalit puolueet sekä 9) vihreät puolueet. Tämä luokittelu yhdeksään eri perheeseen on puolestaan tehty kahden ideologisen kriteerin perusteella. Toinen on puolueen nimi ja toinen sen äänestäjien käsitys puolueiden ohjelmista ja ideologisesta asemasta.

Kun von Beyme esittelee radikaalin oikeiston edustajia, ovat kyseessä nimenomaan tämän liikkeen ensimmäiset edustajat kuten bonapartistit, antisemitistit ja autoritaariset ryhmät, eivätkä uuden radikaalin oikeiston ryhmät, joita tässä tutkimuksessa tarkemmin käsitellään. Von Beymen kirjoittaessa teostaan eivät uuden radikaalin oikeiston puolueet olleet vielä nousseet agendalle, eikä niistä näin ollen puhuta. Onkin mielenkiintoista kysyä, jos familles spirituelles- jako yhä nähdään relevanttina ja käyttökelpoisena, tulisiko radikaalin oikeiston puolueet korvata uuden radikaalin oikeiston puolueilla, olisiko niistä mahdollista puhua rinnakkain, vai ovatko uuden radikaalin oikeiston puolueet tulleet jäädäkseen niin, että niiden voidaan katsoa olevan kokonaan uusi puolueyhmä tässä luokittelussa.

Kokonaan toinen tapa luokitella puolueperheitä on Gallagherinkin (1995) käyttämä tapa, jolloin perheet erotellaan niiden geneettisen alkuperän, ylikansallisten järjestöjen ja politiikkojen perusteella. Geneettisellä alkuperällä Gallagher tarkoittaa sitä, että puolueet mobilisoivat kannattajia joko samanlaisessa historiallisessa tilanteessa tai tarkoituksenaan ajaa samankaltaisia intressejä. Toisella kriteerillä tarkoitetaan puolestaan sitä, onko puolueilla ylikansallisia linkkejä muihin puolueisiin ja/tai järjestöihin, jotka toimivat samanlaisella ideologisella tasolla. Tällaisia järjestöjä ovat esimerkiksi Euroopan parlamentin puolueyhmät sekä ylikansalliset puoluejärjestöt. Kolmannella kriteerillä Gallagher tarkoittaa politiikkoja, joiden mukaan jonkin toisen maan puolueen politiikka sisältää samat asiat kuin toisen maan toisen puolueen politiikka. (Gallagher 1995, teoksessa Mudde 2000, 3.)

Kun on kyse uudesta radikaalista oikeistosta, voidaan todeta, että Gallagherin ensimmäinen kriteeri täyttyy. Uuden radikaalin oikeiston puolueet ovat syntyneet samankaltaisissa yhteiskunnallisissa olosuhteissa siirryttäessä teollistuneista yhteiskunnista jälkiteollisiin. Myös näiden puolueiden

intressit ovat hyvin pitkälti samankaltaisia, eikä edes suuria maakohtaisia eroja ole huomattavissa. Radikaalin oikeiston ollessa kyseessä ja puhuttaessa ylikansallisista järjestöistä, täytynee todeta, että vaikka tällaisia rajoja ylittäviä linkkejä voidaan huomata olevan, eivät ne kuitenkaan ole virallisia tai toteudu puoluetasolla. Esimerkiksi Euroopan parlamentissa on ollut nk. uuden radikaalin oikeiston puolueita, mutta mukana on aina ollut vain muutama puolue, joita on voitu kutsua uuden radikaalin oikeiston puolueeksi. Myös kolmannen kriteerin voidaan nähdä toteutuvan uuden radikaalin oikeiston ollessa kyseessä, sillä näiden puolueiden puolueohjelmat sisältävät paljon toistensa kaltaisia kannanottoja, ja puolueet ovat pitkälti samaa mieltä esimerkiksi siirtolaisuudesta.

2. Puolueryhmän määritelmä ja uusi radikaali oikeisto puolueryhmänä

Puhuttaessa puolueryhmästä, tässä tapauksessa radikaalin oikeiston puolueryhmästä, on syytä myös määritellä, mitä puolueryhmällä oikeastaan tarkoitetaan. Puolueryhmä on joukko poliittisia puolueita, jotka liittyvät toisiinsa myös kansallisten rajojen ulkopuolella ja joiden ajatuksien perustana on samanlainen ideologia. (ks. esim. Mudde 2000, Lipset ja Rokkan 1967.) Nykysuomen sanakirjan mukaan puolueryhmä on useampiin puolueisiin jakautunut ryhmä, kuten esimerkiksi vasemmiston puolueryhmä, johon voidaan Suomessa laskea kuuluvan ainakin vasemmistoliiton sekä sosiaalidemokraattien (Nykysuomen sanakirja, 2002, neljäs osa, O-R).

Samankaltaiset puolueet luokitellaan tutkimuksessa usein erilaisiin puolueryhmiin. Tämän luokittelun perustana voidaan useimmiten pitää puolueiden ideologista perustaa. Näitä ryhmiä ovat esimerkiksi Von Beymen luokittelun mukaan konservatiivipuolueet, sosialisti- ja sosiaalidemokraattiset puolueet, kristilliset puolueet, kommunistiset puolueet, ns. talonpoikaispuolueet, alueelliset ja kansalliset puolueet, äärioikeiston puolueet sekä vihreät puolueet. Tämä erottelu on tehty perustuen puolueiden nimiin ja äänestäjien käsitykseen puolueiden ideologioista sekä niiden sijaintiin oikeisto-vasemmisto-akselilla¹. (Von Beyme 1985, 29-30.) Kuitenkin esimerkiksi ensimmäinen kriteeri ei enää ole toimiva etenkin uuden radikaalin oikeiston puolueiden kohdalla. Uuden radikaalin oikeiston puolueet harvemmin käyttävät puolueidensa

¹ Poliittisen vasemmiston ja oikeiston käsitteet juontavat juurensa Ranskan Vallankumouksesta, jossa kansalliskokouksessa puhemiehestä vasemmalla katsoen istuivat suurimpia uudistuksia vaatineet puolueet ja oikealla taas sellaiset puolueet, jotka halusivat olojen säilyvän ennallaan. Länsi-Euroopassa nämä termit ovat myöhemmin alkaneet tarkoittaa määrättyjä aatteellisia suuntauksia, eikä niillä enää ole yhteyttä siihen kuinka suuria muutoksia puolueet haluaisivat toteuttaa. (Ks. esim. Paloheimo ja Wiberg 1997.)

nimissä termejä *radikaali* tai *oikeisto*, toisin kuin esimerkiksi sosiaalidemokraatit yleensä tekevät. Puolueiden nimiin liittyvä ongelma huomataan entistä selvemmin, jos uuden radikaalin oikeiston edustajista käytettäisiin nimeä äärioikeisto. Yksikään äärioikeiston edustaja tuskin haluaa puolueensa lokeroituvan termien *ääri* ja *oikeisto* alle, sillä nämä termit herättävät ihmisissä yleensä negatiivisia ajatuksia ja jopa pelkoa. Sen sijaan voidaan nähdä, että etenkin uuden radikaalin oikeiston puolueiden piirissä nimenomaan ideologiaan perustuva erottelu puolustaa yhä paikkaansa, sillä uuden radikaalin oikeiston tematiikan voidaan nähdä olevan hyvinkin tuttu puolueen äänestäjille. Uuden radikaalin oikeiston puolueet on myös helppo sijoittaa akselille oikeisto-vasemmisto, mutta siitä, kuinka oikealle mikäkin puolue kuuluu, on varmasti lähes yhtä monta näkemystä kun on tutkijaakin.

Puolueryhminä voidaan nähdä myös esimerkiksi Euroopan parlamentin sisällä toimivat eri kansallisten puolueiden ryhmittymät sekä erilaiset kansalliset rajat ylittävät puolueiden ryhmittymät (Mudde 2000, 5). Uuden radikaalin oikeiston puolueet eivät kuitenkaan muodosta näitä ryhmittymiä Euroopan parlamentissa johtuen siitä, että harva näistä puolueista kuuluu parlamenttiin. Myöskään kansalliset rajat ylittäviä yhtenäisiä ja virallisia äärioikeiston ryhmittymiä ei tällä hetkellä ole toiminnassa. Tällaisten ryhmittymien merkitys voidaan muutenkin nähdä etenkin kansallisiin puolueryhmiin verrattuna hyvinkin pienenä. (Mudde 2000, 4-5.)

Muodostavatko uuden radikaalin oikeiston puolueet siis oman puolueryhmänsä? Mielestäni myös äärioikeiston puolueet voidaan määritellä omaksi puolueryhmäkseen siinä missä muutkin. Puolueiden välillä on tietysti huomattavissa erityisesti kansallisia eroja ja puolueet myös painottavat eri tavoin eri teemoja, mutta pääosin voidaan kuitenkin sanoa, että nämä teemat ovat kaikille radikaalin oikeiston edustajille yhteisiä ja sitä kautta nivovat nämä puolueet samaan kategoriaan. Myös Hainsworth'n mukaan kaikkien uuden radikaalin oikeiston puolueiden perustavanlaatuiset ideologiat sisältävät useimmiten jotakin yhteistä, mutta puolueet voidaan myös jakaa alatyyppeihin esimerkiksi sen mukaan, kuinka oikealle ne sijoittuvat. (Hainsworth 2000, 4-5.) Mudden mukaan uutta radikaalia oikeistoa voidaan ajatella puolueryhmänä, koska näiden puolueiden ideologioiden pohja on sama. Tämä ideologia sisältää myös yhteisiä, äärioikeistoon yleisesti liitettyjä elementtejä, joita kappaleessa 4.2. erittelen tarkemmin. (Mudde 2000, 16.)

3. Uusi radikaali oikeisto

3.1. Terminologiaa

Uuden radikaalin oikeiston ollessa kyseessä, on syytä syventyä hieman terminologisiin kysymyksiin. Tähänastisessa uutta radikaalia oikeistoa koskevassa tutkimuksessa tutkijat ovat käyttäneet ristiin erilaisia termejä kuvaamaan kyseisiä puolueita, eikä yhden tietyn termin voida mielestäni katsoa vakiintuneen yleisesti tai eniten käytetyksi. Näitä usein käytettyjä termejä ovat siis esimerkiksi *new radical right*, *extreme right*, *right wing extremism*, *far right* ja *populist party*. Suomennettuina siis *uusi radikaali oikeisto*, *äärioikeisto* ja *populistinen puolue*. Kuitenkin suomen kielessä on hyvinkin vaikea tehdä eroa käsitteille *new radical right* ja *right wing extremism*. Myös merkitykselliset erot voidaan suomen kielessä nähdä hyvin pieninä, lähes huomaamattomina, erityisesti kun kyseessä ovat käsitteet *new radical right*, *extreme right*, *far right* ja *right wing extremism*. Sen sijaan populismin ja siis myös populististen puolueiden kohdalla merkityksellinen ero on helpommin havaittavissa. (ks. esim. s. 14.) Radikaalin oikeiston tutkimus Suomessa on ollut melko vähäistä eikä myöskään suomen kieleen näin ollen ole vakiintunut yhtä yleisesti käytettyä termiä. Itse olen päättänyt käyttämään tutkimuksessani myös Kyösti Pekosenkin käyttämää termiä uusi radikaali oikeisto, joka mielestäni suomenkielisistä termeistä on selkeämerkityksisin eikä sisällä liian vahvoja merkityksiä kuten esimerkiksi termi äärioikeisto (Pekonen 1998).

3.2. Uuden radikaalin oikeiston edustajien ja radikaalin oikeistolaisuuden määrittely

Piero Ignazi erottelee uuden ja vanhan radikaalin oikeiston edustajat kolmen ideologisen kriteerin avulla: radikaalin oikeiston sijoittuminen kansallisella poliittisella kentällä, puolueen ideologian fasistiset piirteet sekä puolueen negatiivinen suhtautuminen poliittiseen systeemiin. Uuden radikaalin oikeiston edustajat valitaan ensimmäisen ja kolmannen kriteerin perusteella, kun taas kaikki näistä kolmesta kriteeristä toteutuvat vanhan radikaalin oikeiston ollessa kyseessä. Esimerkkejä uuden radikaalin oikeiston edustajista ovat mm. Front National ja Vlaams Blok ja vanhaa radikaalia oikeistoa taas edustaa italialainen Movimento Sociale Italiano (MSI), nykyinen Alleanza Nazionale (AN). (Ignazi 1992,12-16.)

Uusi radikaali oikeisto	Vaha radikaali oikeisto
radikaalin oikeiston sijoittuminen kansallisella poliittisella kentällä	radikaalin oikeiston sijoittuminen kansallisella poliittisella kentällä
	puolueen ideologian fasistiset piirteet
puolueen negatiivinen suhtautuminen vallitsevaan poliittiseen systeemiin	puolueen negatiivinen suhtautuminen vallitsevaan poliittiseen systeemiin
esim. Front National, Vlaams Blok, Freiheitliche Partei Österreich (FPÖ)	esim. Alleanza Nazionale (Italia)

Lähde: Ignazi, 1992

Verrattaessa nykyistä tilannetta esimerkiksi kymmenen vuoden takaiseen, voidaan sanoa, että niin radikaali oikeisto kuin myös sen puolueet ovat huomattavasti paremmin tunnettuja ja niistä tiedetään paljon enemmän. Tällä hetkellä ongelmana on kuitenkin se, ettei tutkijoilla ole selvää ja yhteneväistä käsitystä siitä, mitkä puolueet itse asiassa voidaan laskea radikaalin oikeiston puolueiksi ja mitkä niitä eivät ole. Eri tutkijat esittävät asiasta erilaisia näkemyksiä. Mudden mukaan se, minkälaisia puolueet ovat, on mahdollista määrittellä kahden kriteerin avulla. Ensiksi useiden puolueiden ideologinen suuntaus on mahdollista nähdä jo puolueen nimessä. Näin on usein esimerkiksi vihreiden ja vasemmiston puolueiden laita. Tämä kriteeri ei kuitenkaan päde radikaalin oikeiston puolueisiin, sillä kuten jo aiemmin todettiin, nämä puolueet usein välttelevät tietoisesti radikaali -tai oikeisto -sanojen käyttöä nimissään. Toisen kriteerin mukaan puolueeryhmällä on usein olemassa ylikansallisia järjestöjä, joissa useiden eri kansallisuuksien puolueet toimivat yhteistyössä. Tällaisten järjestöjen voidaan kuitenkin nähdä puuttuvan lähes täydellisesti, kun kyseessä ovat radikaalin oikeiston puolueet. (Mudde 2000, 7.) Mudden esittämät kriteerit uuden radikaalin oikeiston edustajien luokittelumiseksi eivät mielestäni ole parhaita mahdollisia, sillä nämä kaksi kriteeriä ovat vain jäävuoren huippu uutta radikaalia oikeistoa määriteltäessä. Näiden kahden kriteerin perusteella on mahdotonta määrittellä radikaali oikeistolainen luonne myös siksi, ettei silloin käsitellä esimerkiksi puolueiden ideologiaa laisinkaan.

Siitä, ovatko tietyt puolueet siis uuden radikaalin oikeiston puolueita vai eivät, käydään yhä keskustelua tutkijoiden parissa. Esimerkiksi italialainen Lega Nord on hyvä esimerkki siitä, kuinka vaikeata tällainen luokittelu on. Kyseinen puolue on aiheuttanut ongelmia, sillä jotkut tutkijat määrittelisivät sen pikemminkin alueelliseksi puolueeksi kuin uuden radikaalin oikeiston edustajaksi (Mudde 2000, 8). Näin voisi ajatella asian olevan myös tämän tutkimuksen yhden

puolueen, Vlaams Blokin, kohdalla. Vlaams Blok kun ajaa ensisijaisesti flaamilaisen itsenäisen valtion syntyä. Näin ollen Vlaams Blok voitaisiin mielestäni nähdä toisessa valossa myös alueellisnationalistisena puolueena, vaikkei sen radikaalia oikeistolaisuutta myöskään käy kiistäminen. Myös tämän tutkimuksen toinen puolue, FPÖ, on ollut osaltaan mukana aiheuttamassa tutkijoille päänvaivaa. FPÖ kun ei ole syntynyt radikaalin oikeiston puolueeksi, vaan sen voidaan nationalistisen alun jälkeen nähdä kehittyneen pikemminkin liberaaliksi puolueeksi. Vuoden 1986 jälkeen, Jörg Haiderin noustua puolueen johtoon, puolueen luonne muuttui. FPÖ:n liberaali siipi syrjäytettiin ja vuonna 1992 FPÖ erosi Liberaalista Internationaalista (LI)² täpärästi ennen kuin se ehdittiin LI:n toimesta erottaa. Puolue oli Haiderin toimesta muuttunut radikaalin oikeiston edustajaksi. (ks. esim. Mudde 2000, Karjalainen ja Valta 2001.)

Kysymys siitä, mitkä puolueet ovat radikaalin oikeiston puolueita, on hyvinkin lähellä kysymystä siitä, mitä termillä *uusi radikaali oikeisto* tarkoitetaan. Tälle termille ei ole olemassa yhtä, kaikkien hyväksymää määritelmää, vaan eri tutkijat määrittelevät sen niin kuin itse kokevat oikeaksi. **Tutkijat ovat kuitenkin lähes poikkeuksetta samaa mieltä siitä, että termi uusi radikaali oikeisto, määrittelee pääasiassa ideologiaa.** Toiset kuitenkin ajattelevat, että tällä ideologialla tarkoitetaan vain yhtä tiettyä piirrettä, kun taas toiset näkevät sen synonyymina kaikille 'edistyksen vastaisille voimille'. Molempia näkemyksiä voidaan kuitenkin pitää ns. väärinä, sillä nämä näkemykset antavat helposti ymmärtää uuden radikaalin oikeiston edustajien olevan nk. yhden asian liikkeitä, jolloin unohdetaan helposti näiden muut ideologiset piirteet. (Mudde 2000, 10.)

Radikaali oikeistolaisuus on siis syytä nähdä ideologiana, joka rakentuu useista erilaisista piirteistä. Näitä piirteitä voi olla jopa kymmenen, kuten esimerkiksi Falterin ja Schumann'n (1988) määritelmässä. Heidän mielestään radikaalia oikeistolaisuutta kuvaavat seuraavat pääpiirteet: äärinationalismi, etnosentrismi, antikommunismi, antiparlamentarismi, antipluralismi, militarismi, laki- ja oikeus-ajattelu, tarve vahvalle poliittiselle johtajalle, antiamerikkalaisuus sekä kulttuuripessimismi. (Falter ja Schumann 1988, 101 kirjassa Mudde 2000, 10-11.) Mudde kuitenkin erottelee eri tutkijoiden useista kymmenistä määritelmistä ne, jotka hänen mukaansa toistuvat kaikkein useimmin ja lähes puolessa tutkimuksista. Nämä viisi piirrettä ovat i) nationalismi, ii) rasismi, iii) ksenofobia, iv) demokratiavastaisuus sekä v) vahva valtio (ks. esim. Mudde 1995 tai

² Liberaali Internationaali on liberaalien puolueiden vuonna 1947 perustettu kansainvälinen liitto, jonka tarkoituksena on toimia verkostona liberaalien puolueiden välillä ja edistää liberaalia demokratiaa ympäri maailmaa (Liberal International [WWW-dokumentti k]).

2000). On kuitenkin totta, että, että edelleenkin ei ole päästy yhteisymmärrykseen siitä, kuinka monen näistä edellä mainituista piirteistä tulee toteutua, jotta puolueen voidaan sanoa edustavan uutta radikaalia oikeistoa.

Englanninkieliset termit right-wing extremism tai extreme-right (äärioikeisto) toistuvat useimmiten tutkittaessa uudesta radikaalista oikeistosta tehtyä tutkimusta. Sen sijaan aikaisemmin useinkin käytetyt termit neo-fascism (uusfasismi) tai neo-Nazism (uusnatsismi), ovat nykyään lähes täysin poistuneet käytöstä, kun puhutaan kolmannen aallon radikaalin oikeiston puolueista. Näitä termejä käytetään yleensä ainoastaan silloin, kun halutaan varta vasten viitata kolmanteen tasavaltaan tai kansallissosialismiin. Radikaalista oikeistosta käytetään usein myös termiä populist party (populistinen puolue), vaikka populismilla usein tarkoitetaan pikemminkin yksityiskohtaisempaa poliittista tyyliä kuin ideologiaa. (Mudde 2000, 11-13.) Populismi -termiä käytetään usein myös silloin, kun tutkijat haluavat nimenomaan korostaa puolueiden menestyksen uutuutta (ks. esim. Taggart 1995.)

Myös Betz (1998) käsittelee tutkimuksessaan tätä nimiproblematiikkaa. Hänen mukaansa uuden radikaalin oikeiston puolueet luokitellaan yhä edelleen uusfasistisiksi tai äärioikeistolaisiksi (*far right*). Nämä termit, huolimatta siitä, että ne asettavat uuden radikaalin oikeiston edustajat historialliseen kontekstiin, ovat myös Betzin mukaan ongelmallisia. Hänen mukaansa *far right*-termi tarkoittaa demokraattisten pelisääntöjen, yksilön vapauden ja yksilöiden yhdenvertaisuusperiaatteiden hylkäämistä sekä niiden korvaamista autoritaarisella systeemillä, jossa oikeudet perustuvat rotuun, etniseen taustaan, uskontoon tms. ja väkivalta nähdään tärkeänä keinona pyrittäessä poliittisiin päämääriin. Betz näkee, ettei yksikään hänen tutkimistaan puolueista, eikä näin ollen myöskään yksikään tämän tutkimuksen puolueista, täytä kaikkia edellä mainittuja kriteereitä, eikä kyseisiä puolueita siksi voida kutsua äärioikeiston (*far right*) edustajiksi. Käsitykseni mukaan Betz kuitenkin todennäköisesti tarkoittaa *far right*-puolueilla niitä uuden radikaalin oikeiston kaikkein oikeistolaisimpia puolueita, joita voitaisiin suomeksi nimittää äärioikeistoksi, eikä hän siksi löydä yhtymäkohtaa tämän *far right* -termin kriteerien ja tutkimiansa puolueiden väliltä. Vaikkakin uuden radikaalin oikeiston puolueet joskus käyttävät myös edellä mainittujen kaltaisia, ns. äärimmäisyyksiin meneviä teemoja mobilisoidakseen kannatusta, on kuitenkin totta, että useimmiten nämä puolueet ovat pikemminkin varovaisia esittäessään sitoutumistaan edustuksellista demokratiaa tai perustuslakia kohtaan. On yleistä, että puolueet myös välttelevät esittämästä kaikkein äärimmäisiä ideologioita kannanottojaan, koska ne pelkäävät näin

joutuvansa rangaistuksi äänestäjien taholta, millä tarkoitetaan sitä, että esimerkiksi yleinen mielipide saattaa yhtäkkiä kääntyä puolueita vastaan. (Betz, 1998, 2-3.)

Käytetty termi	Kuvaavat piirteet
<i>Uusi radikaali oikeisto</i>	Nationalismi, rasismi, ksenofobia, demokratiavastaisuus, vahvan valtion kannattaminen
<i>Uusfasismi ja/tai uusnatsismi</i>	Käytetään, kun halutaan viitata kolmanteen tasavaltaan tai kansallissosialismiin
<i>Populismi</i>	Tarkoittaa poliittista tyyliä ja/tai ideologiaa, jolla halutaan viitata luottamukseen ja uskoon koskien 'tavallista' ihmistä. Käytössä myös osana uuden radikaalin oikeiston ideologiaa.
<i>Far right</i>	Uuden radikaalin oikeiston oikeistolaisin muoto, josta voidaan käyttää nimitystä äärioikeisto. Demokraattisten pelisääntöjen, yksilön vapauden sekä yksilöiden yhdenvertaisuusperiaatteiden hylkääminen ja niiden korvaaminen autoritaarisella systeemillä. Väkivalta keino pyrittäessä poliittisiin päämääriin

3.3. Millaisia uuden radikaalin oikeiston edustajat ovat?

Uuden radikaalin oikeiston edustajille tyypillistä on poliittinen strategia, joka rakentuu tiettyjen teemojen ympärille, ja joka yhdistää niin verbaalin radikalismiin kuin symbolisen politiikan, jolla tarkoitetaan uuden radikaalin oikeiston tapaa markkinoida poliittisia ideoitaan äänestäjilleen. Tyypillistä näille puolueille on myös karismaattinen johtajuus ja voidaankin sanoa, että uuden radikaalin oikeiston edustajat edustavat ns. uutta poliittista yrittäjäyyttä. (Betz, 1998, 2.) Karismaattisella johtajuudella tarkoitetaan johtajakeskeisyyttä. Radikaalin oikeiston edustajille on tyypillistä, että puolueen sisällä valta henkilöityy yhteen ihmiseen, puolueen johtajaan, joka tekee lopulliset päätökset ja on mukana kaikessa. Tällaisille johtajille puoluedemokratia on tuntematon käsite. Nämä johtajat ovat myös hyvin karismaattisia, he osaavat vedota tunteisiin ja hallitsevat tilanteen kuin tilanteen. (ks. esim Karjalainen ja Valta, 2001).

Uuden radikaalin oikeiston edustajat haluaisivat radikaalisti muuttaa sosioekonomista ja sosiokulttuurista status quo'a. Tällä tarkoitetaan ensisijaisesti sitä, että nämä liikkeet ja puolueet vastustavat sodan jälkeen muovattua sosiaalidemokraattista konsensusta ja ne hyökkäävätkin usein nimenomaan hyvinvointivaltiota ja monikulttuurista yhteiskuntaa vastaan. Radikaalin oikeiston

edustajat voidaan usein, ei kuitenkaan kaikissa tapauksissa, erottaa muista puolueista ja liikkeistä myös niiden *populistisen vetoituksen* perusteella: Betz määrittelee populismin argumentaatorakenteeksi, poliittiseksi tyyliksi, strategiaksi ja ideologiaksi. i) *Populistisen argumentaatorakenteen* pääelementtejä ovat hänen mielestään usko tavallisen ihmisen maalaisjärkeen, usko siihen, että jopa kaikkein kompleksisimpiin ongelmiin on mahdollista löytää ratkaisu sekä usko siihen, että tavallisilta ihmisiltä on evätty mahdollisuus tulla kuulluksi. ii) *Populistisen strategian* pääelementtejä taas on väite siitä, että tarkoituksena on ilmaista nimenomaan sellaisia tavallisen ihmisen mielipiteitä, pyyntöjä ja tunteita, jotka ovat jääneet kuulematta, sekä yleisen mielipahan mobilisointi selkeästi määriteltyjä 'vihollisia' vastaan. Puhuttaessa iii) *populistisen ideologian* pääelementeistä, tarkoitetaan niillä vahvaa tuottajan etiikkaa ja nykyistä sosioekonomista ja sosiaalipoliittista systeemiä, joka populistisen ideologian mukaan ottaa huomioon vain ja ainoastaan harvat ja valitut. 1980 - ja 1990 -luvun uuden radikaalin oikeiston edustajat ovat näistä piirteistä muovanneet itselleen strategian, jossa ehkä selkeimmin havaittavissa oleva piirre on yleisen mielipahan ja harmin mobilisointi. Tämän mielipahan kohteiksi määrittellään perinteiset poliittiset puolueet, poliittinen eliitti, siirtolaiset, pakolaiset jne. (Betz, 1998, 3-4.)

Herbert Kitschelt puolestaan jakaa uuden radikaalin oikeiston edustajat tutkimuksessaan *The Radical Right in Western Europe* (1997) puolueiden vetoomuksien perusteella kolmeen eri ryhmään.

Ensimmäinen ryhmä ovat *autoritaariset ja kapitalistiset vetoomukset*, jota Kitschelt myös pitää kaikkein yleisimpänä vetoomuksena uuden radikaalin oikeiston keskuudessa. Tämä vetoomus pitää sisällään esimerkiksi taistelun byrokratiaa ja korkeampaa verotusta vastaan. Se hylkää niin kansalaiskeskustelun kuin myös pluralismin pitäen niitä tarpeettomina. Tämä vetoomus vastustaa sukupuolten välistä täydellistä tasa-arvoa, jolla tarkoitetaan esimerkiksi sitä, ettei aborttia hyväksytä, eikä naisten osallistumisen politiikkaan katsota olevan tarpeellista. Tämän ryhmän Kitschelt uskoo menestyvän nimenomaan suurissa läntisissä hyvinvointivaltioissa, joissa oikeiston ja vasemmiston puolueet ovat ideologisesti lähentyneet toisiaan. Tällaista ryhmää äänestävät eniten sinikaulustyöläiset, pienyritykset sekä työttömät. (Kitschelt, 1997, 19-21.)

Toinen ryhmä ovat *populistiset valtiovastaiset vetoomukset*. Tämä vetoomus puolestaan pitää sisällään perinteisen poliittisen luokan sekä suuren ja raskaan hallintokoneiston voimakkaan

vastustuksen, mutta ei niinkään vastusta esimerkiksi monikulttuurisuutta tai sukupuolten välistä tasa-arvoa. Tällaisen vetoomuksen omaavat uuden radikaalin oikeiston edustajat todennäköisesti myös houkuttelevat itselleen laajemman äänestäjäkunnan kuin esimerkiksi autoritaarisen, kapitalistisen vetoomuksen omaava puolue. Voidaankin ajatella, että tätä ryhmää äänestävät joskus myös valkokaulustyöläiset, jotka näin haluavat antaa opetuksen hallitseville poliittisille puolueille (protestiäänet). Myös tällaisen vetoomuksen omaavien puolueiden Kitschelt uskoo menestyvän suurissa, läntisissä hyvinvointivaltioissa, joissa oikeiston ja vasemmiston puolueet ovat ideologisesti lähentyneet toisiaan ja joissa poliittista ja taloudellista elämää kuvastaa johtajakeskeisyys. (Kitschelt 1997, 20-21.)

Kolmantena ryhmänä ovat *rasistiset ja hyvinvointisovinistiset vetoomukset*. Tätä ryhmää kuvastavat hyökkäykset ulkomaalaisia vastaan, esimerkiksi feminismin ja ympäristökysymysten aliarviointi sekä liberalismiin ja vapaan kaupan vastustus. Tällaisten vetoomuksien Kitschelt uskoo voivan menestyä hetkellisesti teollistuneilla alueilla, joissa taloudellinen tilanne on heikko tai niitä voidaan käyttää lyhytaikaisesti haluttaessa protestoida vallitsevaa tilannetta vastaan. Sen sijaan demokraattisissa hyvinvointivaltioissa tällaiset vetoomukset tuskin pystyvät menestymään ainakaan pitkäaikaisesti. (Kitschelt 1997, 22-23.)

AUTORITAARISET JA KAPITALISTISET VETOOMUKSET	POPULISTISET, VALTIOVASTAISET VETOOMUKSET	RASISTISET JA HYVINVOINTISOVINIS-TISET VETOOMUKSET
*taistelu byrokratiaa ja korkeaa verotusta vastaan	*suuren hallintokoneiston ja perinteisen poliittisen luokan vastustus	*hyökkäykset ulkomaalaisia vastaan yleisiä, kansallisia symboleita käytetään paljon
*hylkää kansalais-keskustelun ja pluralismin	*muita vähemmän moni-kulttuurisuutta vastaan ja enemmän sukupuolten välisen tasa-arvon puolesta	*esimerkiksi feminismin ja ympäristökysymysten aliarviointi
*vastustaa sukupuolten välistä tasa-arvoa		*liberalismin vastustus
*menestyy parhaiten suurissa hyvinvointi-valtioissa, joissa oikeiston ja vasemmiston puolueet ovat ideologisesti lähentyneet toisiaan	*menestyy samankaltaisissa olosuhteissa kuin edellinen	*menestys mahdollista hetkellisesti teollistuneilla alueilla, missä taloudellinen tilanne on heikko tai halutaan lyhytaikaisesti protestoida vallitsevaa tilannetta vastaan
*äänestäjät: sinikaulustyöläiset, pienyrittäjät, työttömät	*laajempi äänestäjäpohja kuin edellisellä, myös protestiäännet valko-kaulustyöläisiltä mahdollisia	*äänestäjät ainoastaan sinikaulustyöläisiä

3.4. Uuden radikaalin oikeiston tunnusmerkkejä

Eri tutkijat painottavat eri elementtejä määritellessään uutta radikaalia oikeistoa. Esimerkiksi Mudde kuitenkin päätyy tutkimuksessaan tulokseen, jonka mukaan listatessaan uuden radikaalin oikeiston edustajien yhteisiä elementtejä, suurin osa tutkijoista löytää seuraavat viisi piirrettä: nationalismi, rasismi, ksenofobia, demokratian vastustus ja vahva valtio. (Mudde 2000, 10-11.)

Myös Hainsworth'n löytämät uutta radikaalia oikeistoa kuvaavat teemat noudattavat Mudden kanssa samaa linjaa. Näitä Hainsworth'n luettelemia teemoja ovat nationalismi, ksenofobia, rasismi, demokratian vastaisuus sekä vahvan valtion kannattaminen. Muita elementtejä, jotka toistuvat äärioikeiston piirissä, ovat hyvinvointisovinismi (welfare chauvinism), lain, järjestyksen ja turvallisuuden painottaminen sekä etnisen perimän mukaan erottelu. (Hainsworth 2000, 9.)

Toisin kuin perinteisen fasismin tai sodan jälkeisen vanhan radikaalin oikeiston puolueet, uuden radikaalin oikeiston edustajat tukevat tiettyyn rajaan asti vapaata markkinataloutta sekä

kapitalistista systeemiä. Nämä liikkeet ja puolueet tukevat selkeästi myös yrittäjyyttä, erityisesti kun kyseessä ovat pienet ja keskisuuret yritykset, joiden nähdään myös näyttävän suurta roolia läntisten talouksien tulevaisuuden hyvinvoinnissa. Vihamielisyyttä uuden radikaalin oikeiston edustajat osoittavat niin poliittista eliittiä kuin byrokratiaa ja verotuksen kontrollointia vastaan, eivätkä he halua ymmärtää yhä kasvavaa julkisen sosiaaliavun varassa elävää ryhmää. Näin ollen useat uuden radikaalin oikeiston edustajat kannattavat matalampaa verotusta, maatalous- sekä teollisuustukien lakkauttamista sekä laajaa yksityistämistä. Nämä liikkeet ja puolueet väittävät usein olevansa ainoita kansan puolestapuhujia ja heidän pyrkimyksensä on radikaalisti vähentää valtion valtaa. Huolimatta siitä, että useat tämän lajin edustajat kannattavat vapaata markkinataloutta, ovat useat puolueet myös omaksuneet kansallisen edun strategian. Tällä tarkoitetaan sitä, ettei ylikansallisia yrityksiä ja esimerkiksi Euroopan unionia katsota hyvällä ja useat puolueet haluaisivatkin ottaa käyttöön protektionistisia keinoja, joiden avulla ne voisivat säännöstellä kansainvälistä taloutta. (Betz, 1998, 5.)

Paul Taggartin mukaan uuden radikaalin oikeiston puolueet ovat tunnistettavissa helpoiten kolmen eri ulottuvuuden kautta. *Aatteellisesti* puolueet ovat oikeistopuolueita, jotka vastustavat perinteistä valtiokeskeistä politiikkaa. *Organisationaalisesti* puolueita kuvaa parhaiten niiden keskitetty rakenne sekä karismaattiset ja henkilöityneet johtamistavat yhdistävänä tekijänä puolueen institutionaalisessa kehityksessä. *Vaaleissa* puoluetta äänestävät ovat useimmiten miehiä, yksityisellä sektorilla työskenteleviä ja nuoria. (Taggart, 1995, 44-45.)

Uuden radikaalin oikeiston puolueet nähdään usein nk. yhden asian puolueina ja niiden puolueohjelmien sekä puolueideologian nähdään rakentuvan vain tämän yhden kyseisen teeman ympärille. Yleensä tämä teema on siirtolaisuus. Mudden mukaan tällaisille yhden asian puolueille ovat ominaista ensinnäkin se, etteivät niiden äänestäjät edusta vain tiettyä sosiaalista ryhmää yhteiskunnassa. Toiseksi tällaista puoluetta kannatetaan nimenomaan tämän yhden tietyn teeman pohjalta. Kolmanneksi näillä nk. yhden asian puolueilla ei ole puolueideologiaa. (Mudde 1999, 184.) Mielestäni ensimmäisen kriteerin voidaan sanoa pätevän uuden radikaalin oikeiston kohdalla. Samoin se pätee myös oman tutkimukseni puolueiden kohdalla, sillä uuden radikaalin oikeiston äänestäjät tulevat kaikista sosiaalisista ryhmistä, vaikkakin näitä äänestäjiä myös yhdistävät monet tekijät. Myös toisen kriteerin voidaan mielestäni katsoa määrittävän uusia radikaaleja oikeistopuolueita, sillä suurin osa niiden kannattajista ja äänestäjistä varmasti äänestää puoluetta nimenomaan sen siirtolaispolitiikan takia. Kolmannen kriteerin ei mielestäni kuitenkaan voida sanoa enää pitävän paikkaansa. Vaikkakin uuden radikaalin oikeiston puolueohjelmat ja –ideologiat

rakentuvat usein nimenomaan siirtolaisuus-teeman pohjalta, tämä teema ei kuitenkaan ole ainoa, johon puolueet ottavat kantaa. Tämä on huomattavissa erityisesti kappaleessa 4.2., jossa esittelen tarkemmin uuden radikaalin oikeiston ideologisia teemoja. Perinteisten, jo aiemmin esiteltyjen, teemojen lisäksi uuden radikaalin oikeiston puolueohjelmat kattavat nykyään jopa ympäristöpolitiikan, joten mielestäni näitä puolueita ei enää voida kutsua nk. yhden asian puolueiksi, vaikkakin ne eittämättä ovat sellaisia jossain vaiheessa olleet.

Minkäläisten ihmisten sitten uskotaan äänestävän uuden radikaalin oikeiston puolueita?

Uuden radikaalin oikeiston äänestäjiä on kuvattu sanoilla puoluevastainen ja elitismin vastainen. Uuden radikaalin oikeiston äänestäjän voidaan sanoa äänestävän yhtä paljon kansansa, identiteettinsä, johtajuuden tai tietyn asian puolesta kuin niitä vastaan. (Hainsworth 2000, 12.) Vaikka uuden radikaalin oikeiston äänestäjiä kuvataan useimmiten huonosti koulutetuiksi nuoriksi, työläisiksi ja työttömiksi, on kuitenkin syytä muistaa, että uusi radikaali oikeisto saa kannatusta niin nuorilta kuin vanhoilta, niin ensi kertaa äänestäviltä kuin konkareilta sekä niin oikeistosta kuin vasemmistostakin (Hainsworth 2000, 13).

Jos uuden radikaalin oikeiston äänestäjiä verrataan esimerkiksi uusfasistien äänestäjiin, on uuden radikaalin oikeiston äänestäjäkunta huomattavasti laajempi. Syynä tähän voidaan Taggartin mukaan pitää sitä, että uuden radikaalin oikeiston äänestämistä voidaan pitää ennen kaikkea protestina. Joka tapauksessa uuden radikaalin oikeiston äänestäjät ovat myös Taggartin mukaan pääosin miehiä. He eivät niinkään ole köyhiä tai työttömiä, vaan työskentelevät yksityisellä sektorilla. He eivät myöskään ole kaikkein heikoimmin koulutettuja, vaan pikemminkin keskiasteen kouluista valmistuneita. Äärioikeistoa äänestävät myös useimmiten nuoret, jotka äänestävät ensimmäistä kertaa, eikä heillä siksi ole olemassa vanhoja siteitä muihin puolueisiin. (Taggart 1995, 42-43.)

Kitscheltin luokittelun mukaan autoritaarisen ja kapitalistisen vetoimuksen omaavien ryhmien äänestäjät ovat sinikaulustyöläisiä ja/tai yksityisyrittäjiä, mutta valkokaulustyöläisiä ja opiskelijoita on näiden ryhmien äänestäjien joukossa hyvin vähän. Populistisen valtiovastaisen vetoimuksen omaavia ryhmiä äänestävät hyvinkin erilaiset ihmiset ilman, että mikään sosiaalinen ryhmä nousisi sen kummemmin esiin. Racistisen hyvinvointivaltiosovinnistisen vetoimuksen omaavia ryhmiä taas

äänestävät sinikaulustyöläiset, eikä yksikään sosioekonomisista pääryhmistä ole tässä joukossa edustettuna. (Kitschelt 1997, 19-22.)

3.5. Uuden radikaalin oikeiston ja muiden puolueiden erot

Miten uuden radikaalin oikeiston edustajat sitten eroavat muista puolueista? Betzin mukaan uuden radikaalin oikeiston puolueet hyökkäävät usein sosiaalidemokraattista hyvinvointivaltiota vastaan. Ne peräänkuuluttavat radikaaleja muutoksia vallitsevaan sosioekonomiseen ja sosiokulttuuriseen tilaan. Useimmat uuden radikaalin oikeiston puolueet (toisin kuin klassisen fasismin edustajat) kannattavat vapaata markkinataloutta ja kapitalistista systeemiä. Erityisen tärkeinä ne näkevät pienet ja keskisuuret yritykset, jotka ovat kyseisten puolueiden mielestä yksi olennainen menestystekijä tulevaisuuden talouskasvussa ja hyvinvoinnissa. Uuden radikaalin oikeiston edustajat ovat vihamielisiä perinteistä poliittista luokkaa kohtaan. He eivät myöskään ole hallinnollisen byrokratian kannalla, eivätkä hyväksy veropolitiikan kontrollointia ainakaan sen nykyisessä muodossa, jolla tarkoitetaan nimenomaan sitä, että puolueiden mukaan ne, jotka maksavat valtiolle eniten veroja, hyötyvät niistä vähiten. Puolueiden vihamielisyys kohdistuu alati kasvavaan ihmisryhmään, joka heidän mielestään elää yhteiskunnan kustannuksella. Näistä syistä johtuen puolueet haluaisivat minimoida valtion roolin tämän kaltaisissa yhteiskunnallisissa päätöksissä. Uusi radikaali oikeisto siis kannattaa vahvasti yksityistämistä. Myös kansallista taloutta kannatetaan ja ollaan valmiita tukemaan. Uuden radikaalin oikeiston kanta kansainvälisen talouden saralla on muuttunut. Aikaisemmin puolueilla ei ollut mitään vapaita markkinoita vastaan, mutta erityisesti pääomamarkkinoiden ja rahapolitiikan kansainvälistyttyä ja EU:n vallan laajennuttua yhä uusiin jäsenmaihiin, on uusi radikaali oikeisto päätenyt vaatimaan kansainvälisen kaupan säännöstelyä sekä protektionistisia keinoja, joilla kansallinen talous pystyttäisiin turvaamaan. (Betz 1998, 4-5.)

Yleisesti ottaen uuden radikaalin oikeiston puolueet ovat kuitenkin olleet varovaisia puheissaan, eivätkä ne halua niinkään painottaa esimerkiksi mahdollista sitoutumistaan edustukselliseen demokratiaan ja perustuslain mukaiseen järjestykseen. Sen sijaan ne jättävät usein kaikkein äärimmäiset mielipiteensä kertomatta, koska ne taas voivat vahvasti vaikuttaa kansalaisten mielipiteisiin negatiivisesti ja sitä kautta puolueiden kannatukseen. (Betz 1998, 2-3.) Uuden radikaalin oikeiston tapauksessa ajatellaan myös usein, että esitetyn ideologian ja/tai ohjelman

lisäksi puolueilla on olemassa myös ideologia, jota ei haluta niin suorasti tuoda esille (Mudde 2000, 20). Tämän voidaan mielestäni nähdä koskevan myös muita kuin uuden radikaalin oikeiston puolueita, sillä luonnollisesti puolueet ottavat kulloinkin esille teemat, jotka sillä hetkellä tuovat niille eniten lisäarvoa.

Uuden radikaalin oikeiston puolueet erottaa perinteisistä puolueista myös niiden organisaatio. Uusien radikaalien oikeistopuolueiden johdossa ovat karismaattiset johtajat, jotka käyttävät puolueen sisällä suvereenia valtaa. Nämä johtajat ovat myös puolueidensa tunnuksia, heidän kauttaan henkilöityvät niin puolueiden onnistumiset kuin epäonnistumisetkin. Uuden radikaalin oikeiston puolueilla on keskitetty organisaationaalinen rakenne, päätöksiä tekevät vain puoluejohtaja ja hänen lähimmät alaisensa, ja nämä päätökset toteutetaan sellaisinaan kaikilla organisaation tasoilla. Karismaattisen johtajuuden ja tiiviin puolueorganisaation ansiosta nämä puolueet kykenevät esimerkiksi vastaamaan kysymyksiin nopeasti ilman pitkiä sisäisiä keskusteluja. Näin ne myös pystyvät nopeasti vaihtamaan mielipiteitään asiakysymyksistä, säilyttäen silti uskottavuutensa kannattajiensa silmissä. (esimerkiksi vapaasta markkinataloudesta säännöstelyyn). Selvää on, että uuden radikaalin oikeiston puolueet muodostavat äänestäjien silmissä selkeän vaihtoehdon perinteisille puolueille. (Betz 1998, 9.)

4. Äärioikeiston ideologian peruspiirteitä

4.1. Ideologian käsite

Ideologia on politiikan tutkimuksessa harvoin tutkittu alue erityisesti, kun tarkastellaan puolueista tehtyjä vertailevia tutkimuksia (ks. esim. Mudde 2000). Yleisemmällä tasolla tähän näkemykseen yhtyy myös Borg (Borg 1965, 7). Esimerkiksi Mudden mukaan ideologia voidaan määritellä monin eri tavoin, mutta yleisesti sen voidaan ajatella olevan normatiivisten ideoiden kokonaisuus, joka sisältää käsitykset ihmisestä ja yhteiskunnasta sekä yhteiskunnan rakenteesta sekä sen toiminnasta ja tavoitteista. Myös nyky-suomen sanakirjan mukaan ideologialla tarkoitetaan jonkin tietyn aatteen, kuten poliittisen tai uskonnollisen aatteen, mukaista maailmankatsomusta ja aatemaailmaa (Nyky-suomen sanakirja, 2002, ensimmäinen osa, A-I). Lyhyesti sanottuna nimenomaan puolueideologian voidaan siis katsoa kattavan jonkin tietyn puolueen määrittämät normatiiviset

ideat siitä, millainen ihmisen ja yhteiskunnan tulisi sen mielestä olla (Mudde 2000, 19). Valtio-opillisen tutkimuksen piirissä ideologialla on yleensä tarkoitettu mielipiteiden, uskomusten ja arvojen joukkoa, joka ainakin tietyssä määrin muodostaa rakenteellisen kokonaisuuden ja johon esimerkiksi poliittisen ryhmän katsotaan perustavan toimintansa. Näin ollen puolueideologiassa on siis kysymys ”niistä julkilausutuista arvoista, intresseistä ja normeista, joihin poliittiset puolueet toimintansa perustavat, joiden taakse ne pyrkivät saamaan kannattajia, ja joiden oikeutusta ja tärkeyttä ne myös usein eri tavoin perustelevat”. (Borg 1965, 5-6.)

Aate - ja ideologiatutkimuksessa voidaan erottaa kaksi päälinjaa, *aatehistoriallinen* ja *ideologisanalyttinen*. Aatehistoriallinen tutkimus pyrkii kuvaamaan poliittisen ajattelun kehitystä ja sisältöä historiallisesta näkökulmasta ja keskittyy näin esimerkiksi poliittisen filosofian klassikoihin. Ideologisanalyttiset tutkimukset sen sijaan ovat eritteleviä, kuvaavia ja tulkintoja etsiviä. Niiden lähtökohtana on jokin tarkoin rajattu erityisongelma, kuten jokin keskeinen käsite. Ideologisanalyttisten tutkimusten luonne riippuu pitkälti myös siitä, miten käsite ideologia nähdään. Ideologiaa voidaan pitää teoreettisena käsitejärjestelmänä, joka koostuu pääasiassa arvoasetelmista ja silloin tutkimuksen tavoitteena on käsitejärjestelmän sisäisen rakenteen erittely ja loogisen kestävyuden kriittinen tarkastelu. Toisessa vaihtoehdossa ideologiat nähdään yhteiskuntaan vaikuttavina reaalina voimina, jolloin ne koostuisivat esimerkiksi sosiaalisten ryhmien vaatimusten ja tarpeiden ilmaisuista. Tällöin tutkimus kohdistuu mm. niihin sosiaalisiin olosuhteisiin, jotka ovat omiaan edesauttamaan ideologioiden leviämistä ja vaikutusta. (Borg 1965, 8-9.)

Poliittisissa ideologioissa on huomattavaa myös se, että ideologian sisältö ja rakenne voivat olla ristiriidassa keskenään. Tällä tarkoitetaan sitä, että sisällöllisesti samankaltaiset ideologiat voivat erilaisen orientoitumisen vuoksi olla rakenteellisesti erilaisia ja merkitä näin jopa arvostuseroja. Vastaavasti sisällöltään erilaiset ideologiat voivat rakenteellisista samankaltaisuuksista johtuen olla hyvinkin lähellä toisiaan. Näitä rakenteellisten piirteiden eroavaisuuksia voidaan tutkia esimerkiksi orientoitumisanalyysin avulla. (Borg 1964, 116-117.) Valtio-opillisen ideologiatutkimuksen kannalta on myös tärkeää huomata, että yhtä tärkeätä kuin saada tietoja joukkojen asennoitumisesta, on myös saada tietoja puolueen johtajiston näkemyksistä, sillä poliittinen päätöksenteko jää usein viime kädessä harvojen henkilöiden, tässä tapauksessa puoluejohton, käsiin (Borg, 1965, 12). Näin on erityisesti uuden radikaalin oikeiston kohdalla johtuen puolueiden yksilökeskeisestä

johtamistavasta ja päätäntävallasta, joka käytännössä kuuluu vain ja ainoastaan puolueiden johtajille.

4.2. Uuden radikaalin oikeiston ideologisia teemoja

Uuden radikaalin oikeiston ideologian tärkeimpiä teemoja, kuten jo aiemmin on noussut esille, ovat nationalismi, ulossulkeminen, ksenofobia, demokratiavastaisuus, populismi, puoluevastaisuus, vahvan valtion kannattaminen sekä tämän puolueyhymän kannanotot perinteisten arvojen puolesta (Mudde 2000, 187). Seuraavassa käyn läpi näitä teemoja hieman syvemmin ja selvitän, mitä ne nimenomaan uuden radikaalin oikeiston kohdalla tarkoittavat.

Nationalismilla uusi radikaali oikeisto tarkoittaa sitä, että valtion ja kansan tulisi olla yhtenäinen. Valtio on ns. organisaation tärkein osa ja kansa tarkoittaa ihmisiä, jotka asuvat valtion rajojen sisäpuolella. Kansalaisten tulisi olla syntyperäisiä kansalaisia, joilla on ns. verisiteet valtion, ja tätä kautta kansa olisi etnisesti yhtenäinen. Valtion kansalaisuuden myöntäminen ulkopuolisille tulisi uuden radikaalin oikeiston puolueiden mukaan tehdä nykyistä vaikeammaksi, eikä ulkomaalaisille tulisi taata esimerkiksi täysiä poliittisia oikeuksia. (Mudde 2000, 187.)

Ulossulkeminen tarkoittaa erottelua *meidän* ja *heidän* välillä. Uusi radikaali oikeisto uskoo luonnollisiin ja pysyviin eroihin eri kansojen ja ihmisten välillä. Ihmiset ovat periaatteessa tasa-arvoisia, mutta heidän tulisi pysyä yhdessä oman ryhmänsä kanssa. Silloin kussakin ryhmässä kaikki edustaisivat samaa kansaa ja rotua ja näiden ryhmien tulisi siis elää erillään toisistaan. Useissa tapauksissa korostetaan myös tietyn kansan ylempiä arvoja suhteessa muihin kansoihin. (Mudde 2000, 187.) Tämä pitää erityisesti paikkansa Front Nationalen kohdalla. Puolueen puheenjohtaja Jean-Marie LePen tuo toistuvasti puheissaan esille sen, kuinka FN näkee ranskalaisten olevan kansana ylempiä arvoja suhteessa muihin kansoihin, erityisesti afrikkalaisiin ja slaaveihin. Useiden, joskaan ei kaikkien, uuden radikaalin oikeiston puolueiden ideologioihin kuuluvat myös silloin tällöin esitetyt antisemitistiset kannanotot (Mudde 2000, 187).

Ksenofobia puolestaan tarkoittaa pelkoa, vihaa tai vihamielisyyttä toisia ihmisryhmiä kohtaan, jotka nähdään erilaisina ja/tai outoina ja tuntemattomina. Näitä ihmisryhmiä ovat esimerkiksi siirtolaiset,

turvapaikan hakijat, muut ulkomaalaiset jne., jotka uusi radikaali oikeisto näkee uhkana. (Mudde 2000, 188.) Nämä ulkomaalaiset, erityisesti siirtolaiset, ovatkin useimmiten esillä puhuttaessa äärioikeiston ideologian peruspiirteistä. Uuden radikaalin oikeiston puolueiden mukaan siirtolaiset ovat uhka mm., koska heidän nähdään varastavan syntyperäisten kansalaisten työt, ajavan palkat alas ja hajottavan olemassa olevan hyvinvoinnin. He ovat myös uhka maiden kulttuuriselle perinnölle sekä kansalliselle identiteetille. (Betz 1998, 4-5.) Kansallisen identiteetin ylikorostaminen on ominaista myös oman tutkimukseni puolueille ja puolueet myös esittävät huolensa siitä, kuinka ulkomaalaisten nähdään nimenomaisesti saastuttavan maiden kulttuurisen perimän.

Siirtolaisuusvastaisuudesta on tullut ns. uuden radikaalin oikeiston tavaramerkki ja Hainsworth'n mukaan siirtolaisuus teemana on jopa korvannut kommunismin vastaisuuden, jolla radikaali oikeisto aiemmin määritteli itsensä. Uusi radikaali oikeisto haluaa ns. taata syntyperäisille kansalaisille ensisijaiset oikeudet valtion suomiin etuihin. Se näkee siirtolaiset ja pakolaiset etuoikeutettuina yksilöinä, jotka 'etuilevat jonoissa' syntyperäisten kansalaisten kustannuksella. (Hainsworth 2000, 10-11.)

Uuden radikaalin oikeiston ideologian demokratiavastaisuus tarkoittaa lähinnä kritiikkiä vallitsevaa demokraattista regimiä vastaan. Esimerkiksi parlamentarismi ja pluralismi sekä poliittinen tasa-arvoisuus nähdään negatiivisina asioina, sillä useat uuden radikaalin oikeiston puolueet uskovat, että ihmiset on jo syntymässä jaettu johtajiin ja kannattajiin. Tällöin eliitin tulisi siis johtaa massoja ilman näiden puuttumista poliittiseen elämään. Tällainen johtaja, jolla luonnostaan on johtajan ominaisuudet, on yhteisön 'sydän' ja absoluuttinen johtaja. Hänen asemastaan ei tule keskustella, sillä vain hän on kykenevä päättämään, mikä on hyväksi tai pahaksi yhteisölle. Valtio nähdään organismina ja jokaisella, joka on tähän valtioon syntynyt, on siinä tietty rooli, josta hänen on suoriuduttava. (Mudde 2000, 188.) On kuitenkin syytä muistaa, että kaikki uuden radikaalin oikeiston puolueet eivät ole näin elitistisiä, vaan näkevät myös kansalaisten vaikutusmahdollisuudet yhteiskunnallisesti tärkeinä.

Myös populismi on osa uuden radikaalin oikeiston puolueiden ideologiaa. Populismi sanana on vaikea määrittellä, mutta yleisesti sen katsotaan tarkoittavan argumentaatiotyyliä, poliittista tyyliä ja/tai ideologiaa, joka pitää sisällään uskon 'tavalliseen' ihmiseen. Uuden radikaalin oikeiston

mukaan tavallisilta ihmisiltä on evätty mahdollisuus tulla kuulluksi. Populistisen ideologian mukaan on olemassa yksinkertainen ratkaisu maailman kaikkein kompleksisimpiinkin ongelmiin. Uuden radikaalin oikeiston kohdalla populismi tarkoittaa siis puolueiden tapaa puhua vaietuista aiheista, toiveista ja tarpeista, jotka koskettavat nimenomaan 'tavallista' ihmistä. (Betz 1998, 4.)

Uusi radikaali oikeisto myös kritisoi systemaattisesti perinteisiä puolueita. Kritiikki on suunnattu joko tähän instituutioon itseensä tai sitten poliittisten puolueiden tapaan käyttäytyä. Sen sijaan uusi radikaali oikeisto kannattaa vahvaa valtiota. Tällä tarkoitetaan valtion tärkeää roolia esimerkiksi lain ja järjestyksen täytäntöönpanossa. Valtiolla tulisi olla valtuutus rangaista lain rikkomisesta ja sen lisäksi myös vahvat poliisivoimat. Uusi radikaali oikeisto näkee myös armeijan merkityksen suurena. Valtiolla tulisi olla vahva armeija, joka suojelee kansallisia intressejä. Sota nähdään usein luonnollisena tilana, rauha vain epäluonnollisena jaksena sotien välissä. (Mudde 2000, 188.)

Uuden radikaalin oikeiston hyväksymä etiikka tarkoittaa perinteisen perhemallin korkeaa arvostusta, uskonnon vahvaa roolia sekä moraalien korostumista. Arvot nousevat kansakunnan historiasta. Uusi radikaali oikeisto ei myöskään hyväksy pornografiaa, aborttia tai homoseksuaalisuutta. Uuden radikaalin oikeiston mukaan yhteiskuntien ongelmat johtuvat nimenomaan uskonnollisten arvojen merkityksen vähenemisestä sekä siitä, ettei esimerkiksi perheen ja yhteisön merkitystä nähdä enää yhtä vahvana kuin ennen. (Mudde 2000, 189.) Vaikka uuden radikaalin oikeiston edustajat haluavat usein tulla nähdyksi liberaaleina puolueina ja ne korostavat mm. naisten ja miesten välistä tasa-arvoa esimerkiksi työelämässä, on totuus kuitenkin toisenlainen. Uuden radikaalin oikeiston edustajat ovat konservatiivisempia kuin mitä he antavat ymmärtää ja he ovat esimerkiksi sitä mieltä, että jos nainen itse saisi valita, hän haluaisi jäädä kotiin synnyttämään ja kasvattamaan lapsia.

Kaikki edellä luetellut teemat ovat osa myös oman tutkimukseni puolueiden ideologiaa, jotkut teemat selvemmin kuin toiset. Esimerkiksi sekä FN että FPÖ ovat uuden radikaalin oikeiston puolueita, jotka ovat karismaattisten johtajiensa ansiosta syöpyneet melkein jokaisen eurooppalaisen mieleen. Näin on myös VB:n kohdalla, vaikka VB puolueena on huonosti tunnettu oman maansa rajojen ulkopuolella. Belgialaiset kuitenkin yhdistävät Vlaams Blokin Frank Vanheckeen. Mielenkiintoista on myös se, että vaikka Jörg Haider ei enää edes toimi FPÖ:n johtajana, puolue kuitenkin yhä mielletään Haiderin puolueeksi. Nämä kolme puoluetta ovat hyvin

siirtolaisvastaisia ja korostavat oman kansansa yliveraisuutta. Ovatpa niiden johtajat antaneet myös antisemitistisiä lausuntoja, jotka ovat herättäneet kuohuntaa ympäri Eurooppaa ja Vlaams Blokin kohdalla johtaneet jopa puolueen lakkauttamiseen. Sekä FPÖ, VB että FN myös korostavat uskonnon ja perinteisen perhemallin merkitystä yhteiskunnassa ja erityisesti abortti ja homoseksuaalisuus ovat heidän mielestään asioita, jotka tuhoavat yhteiskunnan moraalit. (ks. esim. Karjalainen ja Valta 2001, Soudais 1996.)

5. Tutkimusmetodi ja tutkimuskysymykset

5.1. Puolueohjelma ja puolueohjelmatyypit

Kun puhutaan ohjelmakirjallisuudesta yleensä, on se käsitettävä laajasti. Siihen eivät näin ollen kuulu vain puolueiden erilaiset virallisesti hyväksymät ohjelmat ja periaate- ja julkilausumat, vaan myös kaikki kollektiivisesti hyväksytyt ja poliittiseen valistustoimintaan tarkoitettut materiaalit (Borg, 1965, 13). Käsiteltäessä puolueiden ohjelmakirjallisuutta on kuitenkin totta, että varsinaiset ohjelmat ovat muihin verrattuina erikoisasemassa. Ovathan ne pitkän yhteisen valmistelutyön tuloksia ja ne myös suunnitellaan pitkällä tähtäimellä niin, että ne ovat relevantteja vielä useiden vuosien jälkeenkin. Niillä voidaankin sanoa olevan puolueen toimintaa pitkäjänteisesti ohjaava luonne. (Borg, 1965, 13-14.)

Puolueohjelmat erotellaan perinteisesti periaateohjelmiin ja toimintaohjelmiin. Periaateohjelmat ilmentävät pääasiallisesti pysyviä maailmankatsomuksellisia arvoperiaatteita ja toimintaohjelmat taas koskevat lyhyitä ajanjaksoja ja esittelevät yksityiskohtaisia toimintatavoitteita. Tämä jaottelu ei kuitenkaan ole täysin selkeä ja esimerkiksi Suomessa on käytössä periaate - ja toimintaohjelmat yhdistävä yleisohjelma. Toimintaohjelmat taas voidaan jakaa kolmeen eri tyyppiin, joita ovat organisatoriset erityisohjelmat, funktionaaliset erityisohjelmat sekä kampanjaohjelmat. Organisatoriset erityisohjelmat tarkoittavat esimerkiksi nais - tai nuorisotoimintaa varten laadittuja ohjelmia ja funktionaaliset erityisohjelmat tarkoittavat politiikan eri toimintaloikoja varten laadittuja ohjelmia, joita ovat esimerkiksi talous - ja sosiaalipoliittiset ohjelmat. Kampanjaohjelmilla taas tarkoitetaan ohjelmia, jotka ovat tilannekohtaisia. Tällaisia ohjelmia ovat esimerkiksi vaaliohjelmat. (Borg 1965, 17-18.)

Tämän tutkimuksen puolueohjelmat voidaan nähdä yleisohjelmina. Lyhyen tarkastelun pohjalta niissä voidaan nähdä piirteitä periaateohjelmista, mutta ne sisältävät myös selkeitä toimintatavoitteita sekä keinoja, joiden avulla tavoitteisiin puolueiden mielestä olisi mahdollista päästä. Sen sijaan ohjelmat eroavat perinteisten puolueiden ohjelmista siinä, etteivät ne sisällä selkeitä jaotteluja perinteisiin politiikan toimintalohkoihin kuten esimerkiksi talous - ja sosiaalipolitiikkaan. Esimerkiksi Front National on jaotellut tavoitteitaan erilaisten otsikoiden kuten *Suvereniteetti* ja *Identiteetti* alle (Le Front National – Le programme [WWW-dokumentti c]).

5.2. Sisältöanalyysi tutkimusmetodina

Borgin näkemysten mukaan ohjelmavertailussa lähdetään yleensä siitä näkemyksestä, että poliittiset ohjelmat ovat osa kielellistä kommunikaatiota. Tällöin näitä ohjelmia voidaan siis tarkastella kielellisten funktioiden valossa. Kielen perustehtävät ovat ekspressiivisiä, jolloin niillä ilmaistaan erilaisia asioita, tai pragmaattisia, jolloin niiden tehtävänä on pyrkiä vaikuttamaan. Sisältöanalyysissa ohjelmia tarkastellaan pragmaattisesta näkökulmasta Miksi -kysymysten avulla ja ekspressiivisestä näkökulmasta taas Mitä - ja Miten -tyyppisten kysymysten avulla. Borgin mukaan kaikki, mitä kommunikaation lähettäjän tai laajemmin koko lähettäjäsystemin sekä kommunikaation sisällön eli sanomasysteemin ja sen vastaanottajan eli vastaanottajasysteemin välisestä suhteesta voidaan kysyä, sisältyy kysymyssarjaan *kuka sanoo kenelle, mitä, koska, miten, miksi ja millä vaikutuksella*. Lähettäjäsystemillä tarkoitetaan tässä puoluetta ja vastaanottajilla yksityisiä kansalaisia ja myös tiettyjen intressien yhdistämiä kansalaisryhmiä. (Borg 1965, 113-127.)

Sisältöanalyysi toimii perinteisesti verbaalilla tasolla. Sisältöanalyysissa on olemassa selvästi kahden eri tason yksiköjä, joiden avulla analyysia voidaan tehdä. Nämä yksiköt ovat aktuaalisen ja verbaalisen tason yksiköt. Aktuaalisen tason yksiköillä tarkoitetaan lähettäjiä ja vastaanottajia, joita ovat esimerkiksi yksilöt, ryhmät ja instituutiot. Verbaalisen tason yksiköt taas koskevat itse sanomaa, sen luonnetta tai rakennetta. Puolueohjelmia vertailtaessa voidaan ajatella, että sisältöanalyysin tehtävänä ei ole vain puolueohjelmien vertailu yleisellä tasolla vaan pikemminkin ideologisen perusjärjestyksen täsmentäminen. (Borg 1965, 113-127.) Tällainen ideologisen perusjärjestyksen analysointi, toisin sanoen puolueiden ryhmittely oikeisto-vasemmisto-akselille, ei

kuitenkaan mielestäni puolusta paikkaansa tutkittaessa oman työni uusia radikaaleja oikeistopuolueita.

Borgin omassa tutkimuksessa Suomen puolueideologiat (1965) sisältöanalyysi on erityyppisellä materiaalilla operoivaa tutkimusta. Aloiteltaessa analyysia tutkijan tulee valita analysoitava yksikkö, tilastolliset mitta - ja kuvauskeinot sekä määriteltävä luokitusten luotettavuus. Kuitenkin nimenomaan puolueohjelmia tutkittaessa on otettava huomioon myös se, että tällainen materiaali sisältää runsaasti tulkinnanvaraista tietoa. Lyhyesti sanottuna ja yksinkertaistaen sisältöanalyysi on tilastollista tutkimusta, joka perustuu frekvensseihin eli erilaisten kielellisten ilmaisujen, kuten sanojen tai lauseiden, esiintymistiheyksiin tietyn valitun materiaalin puitteissa. (Borg 1965, 122-127.) Tässä tutkimuksessa on sisältöanalyysia kuitenkin tarkoitettu käyttämään tästä poikkeavalla tavalla, joka johtuu mm. siitä, että näin suuressa määrin kielellisiin frekvensseihin pureutuva tutkimus on huomattavasti vaikeampaa, kun kyseessä ovat kolmella eri kielellä kirjoitetut puolueohjelmat.

Tässä tutkimuksessa sisältöanalyysi etenee sen perusteella, millaisia ideoita, politiikkoja ja aiheita tutkimuksen puolueet esittävät puolueohjelmissaan. Oheisessa kaaviossa esitellään teemat, jotka ovat ensinnäkin keskeisiä tutkittaessa uuden radikaalin oikeiston ideologiaa ja jotka ovat siis löydettävissä myös kaikkien tämän tutkimuksen puolueiden ohjelmista. Nämä teemat toistuvat luonnollisesti eri puolueen ohjelmassa erilaisella intensiteetillä ja tietyt teemat ovat näin ollen toiselle puolueelle tärkeämpiä kuin toiselle. Sisältöanalyysin apuna on toiminut Budgen et al. tekemä tutkimus Mapping Policy Preferences (2001).

Puolueohjelma koodataan teemojen perusteella, jonka jälkeen voidaan ensinnäkin laskea, kuinka monta kannanottoa puolueella mihinkin asiaan on, ja toiseksi miettiä, minkälaisia nämä kannanotot luonteeltaan ovat. Puolueohjelmat käydään läpi lause lauseelta tai kannanotto kannanotolta ja lopuksi on mahdollista suorittaa yhteenveto, josta nähdään, mitkä näistä teemoista osoittautuvat yleisimmiksi ja, mitkä teemat ovat selkeästi puoluekohtaisia sekä, mistä tämän voidaan nähdä johtuvan. Jos mikään ohessa olevan kaavion vaihtoehdoista ei sovi kannanottoon, se koodataan epärelevanttina luvulla 000.

MUOKKAAVAT PIIRTEET
1. Valtiollinen nationalismi
2. Etninen nationalismi
3. Ulossulkeminen
4. Rasismi
5. Etnopluralismi
6. Etnosentrismi
7. Ksenofobia
8. Demokratiavastaisuus
9. Populismi
10. Puoluevastaisuus
11. Vahva valtio / laki ja järjestys
12. Perinteiset arvot
13. Hyvinvointivaltiosovinismi
14. Ulkopolitiikka "negatiivinen"
15. Ulkopolitiikka "positiivinen"

Seuraavassa selitän tarkemmin, mitä luokitelluilla teemoilla tarkoitan. Osa teemoista on sellaisenaan esitelty jo aiemmin tässä tutkimuksessa, mutta suurin osa vaatii vielä tarkennusta.

Valtiollisessa nationalismissa valtio nähdään ylimpänä organisaatioelimenä. Kansakunta käsittää valtion rajojen sisällä asuvat ihmiset ja kansalaisuus perustuu kansallisuuden (esim. suomalainen) käsittämiin vaatimuksiin. *Etnisessä nationalismissa* etninen yhteisö nähdään ylimpänä organisaatioelimenä ja valtio taasen ensisijaisesti etnisen yhteisön poliittisena tahtona. Jäsenyys etnisessä yhteisössä perustuu verisiteeseen ja perimään.

Ulossulkemisella tarkoitetaan sitä, että toinen ryhmä (me) ei hyväksy toista ryhmää (he) eikä sen oikeuksia. *Rasismilla* taas tarkoitetaan uskoa luonnollisten ja pysyvien erojen olemassaoloon ihmisten välillä ja sille keskeistä on rotujen hierarkkisuus. Rasismin muita muotoja ovat *etnopluralismi ja etnosentrismi*. Etnopluralismilla tarkoitetaan uskoa luonnollisten ja pysyvien erojen olemassaoloon ihmisten välillä. Keskeistä etnopluralismissa on se, että rodut nähdään tasa-arvoisina, mutta erilaisina. Ihmisten tulisi elää oman ryhmänsä keskuudessa, määritellyllä omalla alueellaan. Etnosentrismi taas sisältää uskon kulttuurisiin ja temporaalisiin eroihin ihmisten välillä. Oma ryhmä nähdään parempana ja korkea-arvoisempaa muihin ryhmiin verrattuna.

Ksenofobia tarkoittaa pelkoa, vihaa ja vihamielisyyttä, joka kohdistuu oudoiksi ja tuntemattomiksi koettuihin ihmisryhmiin. Näitä ryhmiä ovat esimerkiksi ulkomaalaiset, siirtolaiset ja maahanmuuttajat, jotka nähdään uhkina

Demokratiavastaisuudella taas tarkoitetaan uuden radikaalin oikeiston tapaa kritisoida demokratiaa poliittisena systeeminä. Myöskään pluralismia, parlamentarismia ja poliittista yhdenvertaisuutta ei hyväksytä. Demokratiavastaisuus pitää sisällään esimerkiksi elitismien. *Populismi* tarkoittaa, kuten aiemmin on jo mainittu, uskoa 'tavalliseen' ihmiseen ja anti-elitismiin. Populistit uskovat suoraan demokratiaan, jossa ihmiset päättävät asioista, ja he haluavat myös lisätä kansalaisten päätösvaltaa lisäämällä kansanäänestyksiä. *Puoluevastaisuudella* tarkoitetaan poliittisten puolueiden systemaattista kritisointia, joka kohdistuu joko instituutioon itseensä tai poliittisten puolueiden politiikkoihin ja heidän käytökseensä.

Vahva valtio / laki ja järjestys. Vahvan valtion kannattaminen tarkoittaa uskoa järjestykseen ja auktoriteettiin. Sääntöjen rikkomisesta seuraa ankarat rangaistukset ja vahvat poliisivoimat sekä voimankäyttö nähdään tärkeinä.

Traditionaaliset arvot ovat tärkeitä uudelle radikaalille oikeistolle. Ne näkevät perheen yhteiskunnan hyvinvoinnin kulmakivenä. Ydinperhe käsittää eri sukupuolta olevat vanhemmat ja lapset. Aborttia, homoseksuaalisuutta ja pornografiaa ei hyväksytä. Uskonto (kristinusko) ja kirkko nähdään tärkeinä, eikä esimerkiksi kirkkoa koskevia uudistuksia hyväksytä.

Hyvinvointisovinismilla tarkoitetaan sitä, että uuden radikaalin oikeiston mielestä valtion hedelmien tulisi ensisijaisesti hyödyttää omaa kansaa ja myös kansallista taloutta halutaan suojella ulkomaista kilpailua vastaan.

Ulkopolitiikan olen jakanut kahteen eri lohkoon. *Ulkopolitiikka "negatiivinen"* tarkoittaa Euroopan integraation ja muiden ylikansallisten elinten (NATO, WEU) vastustusta ja kansallisvaltioiden itsenäisyyden ja suvereenisuuden kannattamista, kun taas *Ulkopolitiikka "positiivinen"* tarkoittaa sitä, että Euroopan integraatio nähdään ainakin jossain määrin hyväksyttävänä ja sekä NATO että WEU nähdään tarpeellisina. Positiivisesti ulkopoliittikaan suhtautuvat puolueet näkevät internationalismin kannattamisen arvoisena; valtioiden välinen yhteistyö ja kolmannen maailman maiden auttaminen nähdään tärkeinä.

Tämän tutkimuksen tutkimusongelma on se, miten hankalaksi puolueiden luokittelu nimenomaan uuden radikaalin oikeiston edustajiksi, on osoittautunut. Tarkoitukseni onkin puolueohjelmia ja puolueiden ideologioita vertailemalla ja erilaisia luokitteluja hyväksi käyttäen todentaa, että niin FN:n, FPÖ:n kuin VB:n voidaan laskea kuuluvan uuden radikaalin oikeiston puolueiden joukkoon. Ensimmäinen hypoteesini väittää, että *kaikkien kolmen puolueen puolueohjelmista on mahdollista löytää samankaltaisia argumentteja, jotka eivät varsinaisesti ole maasidonnaisia, vaan joiden voidaan katsoa olevan yhteneväisiä kaikille uuden radikaalin oikeiston puolueille, ja jotka tällöin luokittelevat nämä puolueet samaan puolueeryhmään.* Silti, vaikka näiden puolueiden osoitettaisiin kuuluvan samaan puolueeryhmään, ja niiden puolueohjelmista löydettäisiin samankaltaisia argumentteja, uskon myös, että *argumenttien joukossa on myös niitä, joiden intensiteetti eri puolueiden välillä vaihtelee nimenomaan aluepoliittisista syistä.* Kolmanneksi uskon, että *puolueiden luonne vaihtelee paljonkin sen perusteella, kuinka radikaaleiksi nämä puolueet loppujen lopuksi osoittautuvat.* Uskoisinkin, että *esimerkiksi Front National osoittautuu muita puolueita enemmän monikulttuurisuutta vastustavaksi, ehkä jopa rasistiseksi, puolueeksi ja oletan FPÖ:n ja VB:n olevan muissakin kannanotoissaan FN:a maltillisempia.*

6. Puolueiden esittely ja puolueohjelmat aineistona

6.1. *Front National, FN*

Ranskalainen äärioikeistopuolue Front National perustettiin Ranskassa vuonna 1972 Jean-Marie Le Penin toimesta. Vuoden 1973 parlamenttivaaleissa Front National näytti, että vaikka puolueesta ei vielä parlamenttiin ollutkaan, sille löytyi jo oma, vahva kannatusjoukkonsa: Puolue onnistui saamaan 108 000 ääntä. (Historique du Front National, [WWW-dokumentti a].) Vasemmiston voittaessa parlamenttivaalit vuonna 1981 oli Front Nationalella menossa pienoinen laskukausi, mutta puolue lähti uuteen nousuun ja saavutti ensimmäistä kertaa todellista menestystä Le Penin kerätessä v. 1983 kunnallisvaaleissa Pariisin 20. Arrondissementissa 11,3%:a äänistä. (Historique du Front National, [WWW-dokumentti a].)

1980-luvun alun Ranskassa oli käynnissä poliittinen murros. Poliittiselle areenalle astuivat ensimmäistä kertaa niin vihreät kuin radikaali oikeistokin. Ne koettiin tilanteessa uusina mahdollisuuksina, perinteisen vasemmiston ja gaullismin vastapainona. Tästä alkoi puolueen voittokulku, joka vuonna 1986 johti 2 760 880 ääneen ja 35 kansanedustajan lähettämiseen parlamenttiin ensimmäistä kertaa puolueen historiassa. (Historique du Front National, [WWW-dokumentti a].) Pääsihteeri Stirbois'n kadottua salaperäisesti vuonna 1988 puolue otti nykyistä muistuttavan muotonsa käsittäen lähes kaikki tämänkin päivän puoluevaikuttajat. Bruno Mégret nimitettiin delegaation johtoon ja Carl Langin toimittua hetken pääsihteerin virassa paikan otti Bruno Gollnisch. Syksystä 1998 alkaen puolueen sisällä kiehui. Le Pen ja Mégret joutuivat keskenään ilmiriitaan, kun Le Pen kieltäytyi siirtymästä syrjään puolueen valtakeskuksesta. Tämä riita johti lopulta 22. tammikuuta 1999 Bruno Mégret'n eroamiseen FN:sta ja uuden ranskalaisen radikaalin oikeistopuolueen, Mouvement Nationalen syntyyn. (Ranskan äärioikeisto hajosi [WWW-dokumentti d]).

1.2.2001 Le Pen ilmoitti suuren kansanjoukon edessä lähtevänsä mukaan vuoden 2002 presidentinvaaleihin. Hän ilmoitti myös, että tullessaan valituksi, hän aikoi käynnistää valtiollisella tasolla käytävät kansanäänestykset, jotta myös tavallisilla kansalaisilla olisi mahdollisuus vaikuttaa päätöksiin. Le Pen kilpaili Jacques Chiracia ja Lionel Jospinia vastaan

teemalla ”Le Pen, Ranskan voima” (”Le Pen, une force pour la France”). (Historique du Front National, [WWW-dokumentti a].)

Le Pen aiheuttikin poliittisen maanjärityksen presidentinvaalien ensimmäisellä kierroksella voittaessaan toisen suuren ennakkosuosikin Jospinin ja edetessään toiselle kierrokselle. Chirac sai äänistä 19,74 % ja Le Pen 17,35 %, Jospin joutui tyytymään 16 %. Äänestysvilkkkaus jäi ennätysalhaiseksi ja jälkeempään spekulointiin erilaisilla selityksillä siitä, mitkä tekijät johtivat tällaiseen tilanteeseen. (AL 22.4.2002.)

Le Penin päästessä toiselle kierrokselle ranskalaiset ryhtyivät kuitenkin toimimaan. He järjestivät tuhansia mielenosoituksia Le Peniä ja eritoten hänen siirtolaispolitiikkaansa vastaan. Myös Chirac toivoi vasemmiston liittyvän joukkoihinsa, jotta tasavallalla olisi vielä tulevaisuutta. (Paris Match, 2.5.2002.) Niin kuin odotettua oli, Chirac voitti vaalien toisen kierroksen 5. toukokuuta 2002 selvästi 82,06 % äänenemmistöllä (Le Figaro, 6.5.2002). Front National sai kuitenkin vaalien ansiosta runsaasti julkisuutta politiikalleen ja koko Euroopan varpailleen miettimään omaa tulevaisuuttaan.

6.1.1. Puolueen organisaatio

Front Nationalen kongressi kokoontuu joka kolmas vuosi. Kongressi kerää yhteen federaatioiden äänestämät sadat toimihenkilöt ja militantit, jotka taas äänestävät keskuskomitean jäsenistön. Keskuskomitea on yksi FN:n toiminnan keskeisimmistä toimielimistä. Se kokoontuu kansallisen neuvoston kokousten yhteydessä, 2-3 kertaa vuodessa, ja sen tehtävänä on määrittää puolueen toiminnan päälinjat ja strategiset valinnat. Keskuskomiteaan kuuluu 120 jäsentä. (Organigrammes du Front National, [WWW-dokumentti b].)

Puolueen kansallinen neuvosto kokoontuu myös 2-3 kertaa vuodessa. Se käsittää keskuskomitean ja poliittisen kanslian jäsenet sekä kansallisella ja alueellisella tasolla valitut parlamentaarikot ja kaupunginvaltuutetut, alueelliset sihteerit sekä henkilöt, jotka ovat tulleet nimitetyiksi heidän

kompetenssiensa tai palveluksiensa takia. Kansallisen neuvoston tehtävänä on käydä keskustelua puolueen tulevaisuuden orientaatioista ja näkymistä. Front Nationalen poliittinen kanslia on puolueen päättävä elin. Sen 49 jäsentä kokoontuvat kerran kuukaudessa. Poliittista kansliaa kutsutaan yleisesti Front Nationalen ”hallitukseksi”. (Organigrammes du Front National, [WWW-dokumentti b].)

Le Penin kabinetin tarkoituksena on tukea ja auttaa puolueen presidenttiä, Jean-Marie Le Peniä, hänen raskaan työtaakkansa alla. Lisäksi puolueen tärkeitä elimiä ovat delegaation johtaja (Carl Lang) sekä pääsihteeri (Bruno Gollnisch). (Organigrammes du Front National, [WWW-dokumentti b].)

6.1.2. Puolueohjelma

Perhe- elämän ohjenuora

Perhe, kaikkien hyökkäysten maalitaulu

FN näkee, että perhe, kuten myös kansallisvaltio, on hallituksen ja ulkopuolisten hyökkäyksen kohteena. Sen mukaan nämä instituutiot haluavat hajottaa perheet ja näyttää tien parempaan maailmaan, sellaiseen, jossa ihminen ”syntyy löytölapsena ja kuolee naimattomana”. Hallitukset myös laativat lakeja, jotka vahingoittavat perheitä, kuten aborttihelpotukset sekä raskauden keskeytykseen tarkoitettujen pillereiden jakamisen mahdollistaminen kouluissa. Tällaista ei -perheystävällistä politiikkaa on FN:n mukaan noudatettu viimeisen kolme vuosikymmenen ajan ja tällaisen politiikan kustannuksella ranskalaisten määrä Ranskassa vähenee vähenemistään ja siirtolaisten määrä puolestaan kasvaa. (Le programme du Front National, [WWW-dokumentti c].)

FN:n mukaan Ranskasta puuttuu tänä päivänä perhepolitiikka täysin. Puolue esittää huolensa siitä, ettei yhtä naista kohti synny enää tarpeeksi lapsia, jotta pystyttäisiin takaamaan syntyperäisten ranskalaisten jatkumo. Puolen vuosisadan aikana syntyvyys on FN:n mukaan vähentynyt 40 %. Toinen asia, jonka puolue näkee Ranskan tulevaisuudelle uhkana, on väestön ikääntyminen. Jollei toimenpiteisiin ryhdytä välittömästi, on puolueen mukaan edessä verojen ja sosiaaliturvamaksujen

50-60% nousu tai vaihtoehtoisesti eläkkeet tulee puolittaa vuoteen 2020 mennessä. (Le programme du Front National, [WWW-dokumentti c].)

Syitä siihen, että perheiden arvostus nyky-yhteiskunnassa on heikko, FN löytää paitsi olemattomasta perhepolitiikasta myös siitä, että ihmisten tavat ja käyttäytyminen ovat ajautuneet tuuliajolle. Hedonismi ja egoismi estävät ihmisiä hankkimasta lapsia ja puolue näkee raskauden keskeytykset myös vertauskuvana sille, kuinka kylmällä tavalla ihmiset kieltävät elämän. Puolue kantaa myös huolta avioliiton ulkopuolelle syntyneistä lapsista, joita ovat n. 40 % kaikista syntyneistä lapsista, sillä myös heille tulisi pystyä takaamaan tasapainoinen elämä. Myös avioerot nähdään yhteiskuntaa heikentävänä tekijänä. Ne ensinnäkin traumatisoivat lapset ja lisäksi nämä yksivanhempaiset perheet joutuvat usein elämään sosiaalisessa ja taloudellisessa epävakaudessa. Nämä kaikki ilmiöt yhdessä johtavat perheen kriisiin instituutiona, joka taasen vaikuttaa koko ranskalaiseen yhteiskuntaan, toteaa FN. (Le programme du Front National, [WWW-dokumentti c].)

Front Nationalen mukaan ranskalaisten perheiden taloudellisen ja sosiaalisen tilanteen heikkeneminen on myös seurausta perhepolitiikan häviämisestä. Vuonna 1946 perheitä koskevat avustukset peittivät 65 % yhden lapsen kuluista, tänä päivän tuo prosenttiluku on 15. Vuonna 1960 äitiys- ja perheavustukset olivat 1/3 sosiaaliavustuksista, vuonna 1999 ne olivat enää 10,3 %, esittää FN. Tähän kaikkeen ovat puolueen mukaan syynä Viidennen tasavallan johtohahmot ja hallitukset, jotka ovat pikkuhiljaa heikentäneet perhepolitiikkaa, joka tänä päivänä on enää pieni osa sosiaalipolitiikkaa. (Le programme du Front National, [WWW-dokumentti c].)

Puolueen mukaan ihminen, lukuun ottamatta itseään, ei saa missään tilanteessa, vaikuttaa toisten olemiseen ja elämään, lukuun ottamatta laillisia keinoja tai itsepuolustusta. Tämän periaatteen mukaisesti FN ei hyväksy aborttia. Perhe on puolueen mukaan koko yhteiskunnan nk. äiti-solu. Perhe ei pelkästään takaa sukupolvien jatkuvuutta, vaan myös arvojen, normien ja traditioiden siirtymisen kansakuntien sisällä. Perheen sisällä myös opitaan omat oikeudet ja sosiaaliset siteet. Tällainen oppiminen viivästyy puolueen mukaan nykyisen kaltaisessa individualistisessa yhteiskunnassa, jossa ihmiset ovat solidaarisia vain, kun se on heille itselleen ja heidän selviytymiselleen välttämätöntä. (Le programme du Front National, [WWW-dokumentti c].)

Miten FN toteuttaisi periaatteensa? Puolue haluaa sisällyttää ”oikeuden elämään” Ranskan perustuslakiin ja peruuttaa kaikki aborttilait, jotta kansallisvaltio varmistaisi oman jatkuvuutensa. Adoptio ennen syntymää tulisi mahdollistaa. (Le programme du Front National, [WWW-dokumentti c].)

Puolue haluaa ottaa käyttöön sen 20 vuoden suunnitelman ”Ranskan lapset”, jolla ranskalaisten syntyvyys elvytettäisiin. Vanhemmille annetaan mahdollisuus valita uransa tai lastensa kasvattamisen väliltä. Tätä varten puolue haluaa luoda nk. koulutusrahan, jonka turvin vanhemmilla olisi mahdollisuus jäädä lastensa kanssa kotiin. Tämän rahan suuruus olisi puolitoista kertaa minimipalkka. Myös perheen äidin asemaa tulee vahvistaman. Äidillä tulee olla henkilökohtainen sosiaalinen suoja, joka on täysin irrallaan puolisoista. Lisäksi kolmen tai useamman lapsen ranskalaisilla äideillä (myöhemmin myös kaikilla muilla ranskalaisilla äideillä) tulee olla oikeus henkilökohtaiseen eläkkeeseen. Myös yritykset, jotka palkkaavat halukkaita äitejä töihin heidän oltuaan pois töistä vähintään neljä vuotta, vapautuvat sosiaalimaksuista kahden vuoden ajaksi. Jotta asumismuoto ei olisi perheiden kasvamisen tiellä, haluaa puolue taata perheille valtion lainan, jolla taataan kaikille tarpeeksi suuri asunto. (Le programme du Front National, [WWW-dokumentti c].)

Perheavustuksia korotettaisiin niin, että kuten vuonna 1946, ne myös nyt kattaisivat 2/3 yhden lapsen kuluista. Myös verotusta tullaan muuttamaan niin, että se suosii perheitä, etenkin perintöveron ollessa kyseessä. Myös päivähoiton hinnat yhdistetään niin, että sekä julkisen että yksityisen päivähoiton hinnat kohtaavat. (Le programme du Front National, [WWW-dokumentti c].)

Puolue haluaa, että myös hylättyjen ranskalaisten lapsien adoptointia tulee helpottaa esimerkiksi niin, että adoptioprosessin kesto lyhennetään nykyisestä 18 kuukaudesta yhdeksään kuukauteen. Adoptiovanhemmiksi hyväksytään, lapsen etuja ajatellen, vain naimisissa olevat eri sukupuolta olevat parit. Kun kyseessä ovat lapsiin kohdistuvat rikokset, kuten pedofilia, kaappaukset tai hyväksikäytöt, tulee rangaistuksia tiukentaa. Myös väkivaltaiset esitykset, mainokset ym., jotka voivat vahingoittaa lasta, tulee asettaa kontrollin alaiseksi. Puolue haluaa myös uudistaa yleistä ja yhtäläistä äänioikeutta niin, että vanhemmat harjoittaisivat lastensa alaikäisyyden ajan heidän kansalaisoikeuksiaan. (Le programme du Front National, [WWW-dokumentti c].)

Siirtolaisuus – Tahto saada Ranska kansallisvaltiona häviämään.

FN korostaa, ettei se suinkaan ole itse luonut siirtolaiskysymystä. Poliittinen eliitti on aina toivonut, että tämä kysymys pysyisi ranskalaisten huomaamattomissa, mikä taas FN:n mukaan on selitys sille, että muut puolueet näkevät Front Nationin vihollisenaan. (Le programme du Front National, [WWW-dokumentti c].)

1960-luvulla Debrén ja Pompidoun hallitukset loivat siirtolaispolitiikan, joka helpotti Ranskan entisten siirtomaiden asukkaiden asettumista Ranskaan. Tämä puolestaan aiheutti työläisten palkkojen tason laskun ja oli osaltaan hidastamassa Ranskan teollisuuden modernisaatiota. Vuonna 1975 Ranskassa puolestaan hyväksyttiin laki, joka oikeuttaa siirtolaisperheiden yhdistämisen Ranskassa. Mm. nämä tekijät ovat FN:n mukaan aiheuttaneet sen, että siirtolaisvirroista on tullut mahdottomia kontrolloida. (Le programme du Front National, [WWW-dokumentti c].)

FN näkeekin, että siirtolaisuus yleensä aiheuttaa sekä Ranskan valtion että ranskalaisten hitaan kuoleman. Puolue korostaa sitä, kuinka ranskalaiset ovat vuosisatoja vanha kansa ja erityislaatuinen kansakunta, jonka siirtolaisuus tuhoaa. Yksi siirtolaisuuden Ranskaan tuomista uhkista on puolueen mukaan islam, joka ei millään tavalla sovellu Ranskaan. Yhtäläillä siirtolaisuuden nähdään aiheuttavan turvattomuutta, erityisesti alueilla, joissa siirtolaisuus on niin suurta, että alueen ranskalaiset eivät edes tiedä asuvansa Ranskassa. (Le programme du Front National, [WWW-dokumentti c].)

Siirtolaiset nähdään myös rikollisuuden syynä. Tästä esimerkkinä FN mainitsee, että Pariisissa 40 % rikoksiin syyllistyneistä on siirtolaisia, vaikka heidän osuutensa pariisilaisista on vain 16 %. Siirtolaiset nähdään myös ongelmallisina Ranskan vauraudelle, mikä johtuu heidän suuresta työttömyysprosentistaan. FN onkin sitä mieltä, että jos Euroopassa hyväksytään siirtolaisten yhä kasvava määrä, tulee siitä pian alikehittynyt manner. (Le programme du Front National, [WWW-dokumentti c].)

Yksi FN:n peruseriaatteista on se, että puolue vastustaa monikulttuurista yhteiskuntaa. Puolue on sitä mieltä, että kaikkialla, missä radikaalisti erilaiset rodut, kielet ja kulttuurit kohtaavat, ajaudutaan

ennemmin tai myöhemmin konflikteihin. Jotta Ranska säilyisi Ranskana, täytyy sen pysyä ranskalaisilla. FN:n mukaan ranskalaisten täytyy olla kaikessa etusijalla siirtolaisiin nähden. Puolue kuitenkin myös huomauttaa, että siirtolaisuus johtuu ennen kaikkea kurjuudesta kolmannen maailman maissa, eikä Ranska missään nimessä kieltäydy avustamasta näitä maita. Se kuitenkin näkee ainoana mahdollisuutena avustuksiin sen, että ne tapahtuvat paikan päällä kyseisissä maissa ja, että esimerkiksi perheet yhdistetään kotimaissaan. (Le programme du Front National, [WWW-dokumentti c].)

FN haluaakin, että Ranskaan ei enää, tiettyjä erikoistapauksia lukuun ottamatta, oteta siirtolaisia eikä perheiden yhdistyminen saa tapahtua Ranskassa. Myös turistien, jotka tulevat Ranskaan, täytyy pystyä todistamaan, että heillä on taloudelliset mahdollisuudet majoittua Ranskassa. Muussa tapauksessa he joutuvat kuukausittain seurattavaksi. Myös kaikki laittomat siirtolaiset pidätetään ja lähetetään välittömästi omiin kotimaihinsa. (Le programme du Front National, [WWW-dokumentti c].)

Ranskan kansalaisuuden puolue haluaa myöntää vain lapsille, joiden äiti tai isä on ranskalainen ja vain ranskalaisilla tulee olla oikeus äänestää. Myöskään kaksoiskansalaisuutta puolue ei hyväksy. Jotta Ranskan kansalaisuuden voi saada muuten kuin syntymällä ranskalaiseksi, täytyy voida todistaa todellinen tahto tulla ranskalaiseksi. Tällaisen ihmisen täytyy todistaa sopeutuneensa ranskalaiseen yhteiskuntaan ja oppia ranskan kieli. Tällä tavallakin kansalaisuuden voi saada vain alaikäinen lapsi. Kansalaisuus voidaan myös peruuttaa heti, jos ihminen syyllistyy murhaan, terroritekoon, huumeiden salakuljetukseen tai muuhun vastaavanlaiseen vakavaan rikokseen. (Le programme du Front National, [WWW-dokumentti c].)

Ranskalaisilla tulee olla ensisijainen oikeus niin työpaikkoihin kuin asuntoihinkin. Myös perheitä koskevat avustukset ja muunlaiset sosiaaliavustukset kuuluvat vain ranskalaisille, toteaa FN. Oleskeluluvat myönnetään vastedes vain vuodeksi kerrallaan, eivätkä ne uusiudu automaattisesti. (Le programme du Front National, [WWW-dokumentti c].)

FN haluaa kieltää kaikenlaisen islamisaation Ranskassa. Valtion ei tule tukea esimerkiksi moskeijoiden rakentamista Ranskassa. Myöskään moniavioisuutta ei tule hyväksyä ja kaikenlainen Ranska -vastainen propaganda tulee kieltää. Myös ulkomaalaisia yhdistyksiä tulee kontrolloida. Siirtolaiset, jotka syyllistyvät rikoksiin, tulee välittömästi lähettää takaisin kotimaihinsa ja myöskin Ranskassa opiskelleiden ulkomaalaisten tulee välittömästi opintojensa päätyttyä palata takaisin kotimaahansa. (Le programme du Front National, [WWW-dokumentti c].)

Ulkopolitiikka – kansallisten etujen säilyttäminen

FN näkee, että Ranskan ulkopolitiikka on 1900-luvun aikana johtanut Ranskan alasajoon ja Ranska on menettänyt asemansa suurvaltana. FN:n mukaan Ranskan olisi pitänyt taistella vahvemmin vapauttaakseen entiset sosialistiset maat kommunismista. Kun nämä maat saavuttivat itsenäisyytensä, Ranskan olisi pitänyt luoda niiden kanssa lähemmät suhteet. Tänä päivänä NATO on FN:n mukaan ainoa väline, jonka kautta Ranskalla on edes jonkinlainen yhteys näihin maihin. Ranska on jätetty täysin ulkopuolelle näiden maiden uudelleen rakentamisessa, todetaan puolueohjelmassa. Tänä päivänä Ranskalla on jonkinlainen politiikka vain ja ainoastaan suhteessa Yhdysvaltoihin, ja jossain määrin myös suhteessa Saksaan. FN näkee ongelmallisena tällaisen politiikan puuttumisen mm. suhteessa Venäjään. Läntisen Euroopan integraation FN näkee erityisen ongelmallisena. Sen mukaan Ranska on uhrannut integraatiolle niin vapautensa, suuren osan teollisuudestaan ja maataloudestaan, rahansa ja suuren osan suvereniteetistaan. FN on myös vahvasti Turkin jäsenyyttä vastaan unionissa. (Le programme du Front National, [WWW-dokumentti c].)

FN:n mukaan Ranska on hylännyt ystävävaltionsa ja keskittynyt viime vuosikymmeninä ainoastaan vihollisiinsa, jonka seurauksena se on menettänyt uskottavuutensa ja päätynt anglosaksisen maailman nöyryyttämäksi. Myöskään suhteita Lähi-itään ei ole pystytty säilyttämään. (Le programme du Front National, [WWW-dokumentti c].)

FN korostaa jälleen Ranskan erinomaisuutta. Ranskalaiset ovat erityisen kulttuurin, kielen, politiikan ja talouden perijöitä. Siksi Ranskan ulkopolitiikan tulisikin suuntautua säilyttämään

ranskalaisten turvallisuus ja kehittämään Ranskan vaikutusta maailmassa ja saavuttaa harmonia kansallisvaltioiden välille. Ranskan, joka on Kiinan jälkeen maailman vanhin kansallisvaltio, täytyy näyttää koko maailmalle suvereniteetin ja valinnan vapauden merkitys, joten Ranskan tulee hylätä kaikki sellaiset sopimukset, jotka ovat johtaneet tai voivat johtaa Ranskan suvereniteetin menetykseen. FN korostaa myös solidaarisuuden tärkeyttä erityisesti eurooppalaisia sivistysvaltioita ja ranskankielisiä maita kohtaan. (Le programme du Front National, [WWW-dokumentti c].)

FN vastustaa NATO:n, YK:n ja Yhdysvaltojen ylivaltaa ja vastustaa niiden luomaa visiota ns. ”uudenlaisesta maailmanjärjestyksestä”, johon kuuluisivat esimerkiksi monikulttuuriset yhteiskunnat. FN haluaa puolustaa suvereenien kansallisvaltioiden tärkeyttä yhdentyvässä maailmassa. Puolue haluaa myös eliminoida maailmasta kommunismin, ”maailman historian verisimmän ideologian”, ja saattaa kommunististen maiden hallitsijat lain eteen. Ranskan tulee puolueen mukaan uudistaa suhteensa myös Yhdysvaltoihin, eikä missään tapauksessa hyväksyä tilannetta, jossa Yhdysvallat toimisivat koko maailman armeijana. Se haluaa eroon myös amerikkalaisesta alakulttuurista, joka jo monella tapaa vaikuttaa niin Ranskassa kuin muuallakin Euroopassa. FN haluaa Ranskan vetäytyvän pois niin NATO:sta kuin WEO:stakin. (Le programme du Front National, [WWW-dokumentti c].)

Koska Ranska on esimerkiksi maailman neljänneksi suurin talousmahti ja, koska siellä vaikuttaa erityislaatuinen kulttuuri ja kieli, tulee sen voida myös käyttää näitä valttikorttejaan. Tällä FN tarkoittaa esimerkiksi sitä, että ranskankielisiä alueita ja maita on tuettava enemmän ja, että Ranskan tulee muutenkin näkyä enemmän ympäri maailmaa ja tätä kautta vaikuttaa muidenkin maiden kehitykseen. Ranskan tulee myös olla mukana mm. Balkanin rauhanprosessissa, Irakin uudelleen rakentamisessa, pyrkiä rakentamaan uudelleen suhteensa Algerian kanssa sekä luoda ranskalais-afrikkalainen politiikka, jonka lautta siirtolaisvirrat Afrikasta Ranskaan saataisiin kuriin. (Le programme du Front National, [WWW-dokumentti c].)

Federalistinen Eurooppa tarkoittaa FN:n mukaan lähes samaa kuin globaali hallitus, joka taas on synonyymi Ranskan tuhoutumiselle. Se näkee integraatioprosessin johtaneen talous -, maatalous – raha -, ja finanssipolitiikan kautta kansallisen suvereniteetin heikkenemiseen. Jos tällä tiellä jatketaan, täytyy puolueen mukaan hyväksyä se, että sekä vapaudet että vauraus kuin myös kulttuuritraditiot tulevat katoamaan. (Le programme du Front National, [WWW-dokumentti c].)

Puolue näkee, että Euroopan yhtenäinen kauppapolitiikka, jonka ansiosta eurooppalaiset markkinat ovat avoinna kaikille, johtaa siihen, että mikään laki ei enää suojele eurooppalaisia työntekijöitä, eivätkä he enää pärjää maailmanlaajuisessa kilpailussa. Maatalouspolitiikan osalta puolue näkee ongelmallisena erityisesti amerikkalaisten tuotteiden pääsyn eurooppalaisille markkinoille. Ranskalaisten on enää mahdotonta tietää, mitä he syövät. Erityisesti FN kantaa huolta geenimuunnelluista elintarvikkeista. FN:n mukaan myös eurooppalainen finanssipolitiikka on heikossa tilanteessa, koska unionin budjetti kasvaa kasvamistaan. FN ei myöskään hyväksy sitä, että Euroopan Keskuspankki, jossa istuu kahdeksan suurelle yleisölle tuntematonta virkamiestä, ohjailee eurooppalaista rahapolitiikkaa. FN myös muistuttaa, että euro on koko olemassaolonsa aikana menettänyt jo 30 % arvostaan suhteessa Yhdysvaltain dollariin. (Le programme du Front National, [WWW-dokumentti c].)

Eurooppalainen oikeusjärjestelmä ei myöskään saa FN:lta synninpäästöä. FN ei hyväksy sitä, että unionin lainsäädännöstä on tullut autonomista suhteessa kansalliseen lainsäädäntöön, eikä sitä, että ristiriitatilanteissa unionin lainsäädäntö nousee kansallisen yläpuolelle. (Le programme du Front National, [WWW-dokumentti c].)

FN on Schengenin sopimusta vastaan, koska ihmisten vapaa liikkuvuus avaa puolueen mukaan rajat myös siirtolaisvirroille. Sopimuksen puitteissa Ranskalla ei olisi myöskään enää oikeutta itsenäisesti kontrolloida rajojaan, vaan Bryssel päättää kuka saa tulla Ranskaan ja jäädä sinne, toteaa FN. Puolue ei hyväksy myöskään Natura 2000 -ohjelmaa, jonka puitteissa Eurooppa pystyy kontrolloimaan EU-maiden alueita. FN:n mukaan unionilla ei ole oikeutta päättää siitä, mitkä alueet

Ranskassa tulee jättää koskemattomiksi, vaikka tämä tapahtuisikin luonnon suojelun nimissä. (Le programme du Front National, [WWW-dokumentti c] .

FN haluaa, että Ranska eroaa Euroopan unionista mitä pikimmiten. Yhteistyön tulee tapahtua vapaiden ja suvereenien eurooppalaisten kansallisvaltioiden kesken, eikä tällaiseen yhteistyöhön tarvita EU:a. Jotta Ranska saisi takaisin suvereniteettinsa, tulee sen mm. hallita itsenäisesti omaa talous- ja rahapolitiikkaansa, kontrolloida itsenäisesti rajojaan sekä saada itsenäisesti luoda oma siirtolaispolitiikkansa. (Le programme du Front National, [WWW-dokumentti c] .)

6.2. Freiheitliche Partei Österreich, FPÖ

Itävaltalainen puoluejärjestelmä ja poliittinen ilmapiiri juontavat juurensa Itävallan menneisyydestä. Tämä tarkoittaa niin Itävallan suuruuden hetkiä Habsburgin dynastian aikaan 1800-luvulla kuin myös Saksan liittolaisena Toisen maailmansodan aikaan. Saksan hävittyä sodan päättyi myös Itävallan suuruuden aika. (Karjalainen ja Valta 2001, 11-17.)

Toisen maailmansodan jälkeen Itävallassa ryhdyttiin mitä pikimmiten järjestelemään parlamentarismia lähinnä kahden suuren puolueen, kansanpuolueen ja sosialistien, varaan. Natsimenneisyys pyrittiin unohtamaan ja luomaan Itävallasta puolueetonta eurooppalaista valtiota. (Karjalainen ja Valta 2001, 11-17.) Vuonna 1955 Itävallan puoluekenttä käsitti sosialistien (SPÖ) ja kansanpuolueen (ÖVP) lisäksi myös kommunistisen puolueen (KPÖ) sekä entisten natsien Sitoutumattomien liiton (Vdu). Vdu muuttui vuotta myöhemmin Itävallan vapauspuolueeksi FPÖ:ksi. (Karjalainen ja Valta, 2001, 18). Aina 1980 -luvulle saakka FPÖ:ssä oli vastakkain kaksi linjaa, liberaali ja kansallinen. Vuonna 1983, Jörg Haiderista, joka tähän asti oli vaikuttanut lähinnä opiskelijapolitiikassa, tehtiin FPÖ:n Kärntenin osavaltio puolueen puheenjohtaja. Haider tarjoutui tällöin myös rakentamaan uudenlaista FPÖ:tä sekä syrjäyttämään puolijuutalaisena pidetyn, puolueen sen aikaisen puheenjohtajan, Norbert Stegerin. (Karjalainen ja Valta 2001, 20-23.) Vapauspuolueen liberaalin ja kansallisen siiven odotettu lopullinen yhteentörmäys tapahtui Innsbruckin puoluekokouksessa syksyllä 1986 ja Jörg Haider valittiin puolueen puheenjohtajaksi 57,7 prosentin äänienemmistöllä (Karjalainen ja Valta, 2001, 23).

Puolueen 1990-luku oli yhtä voittokulkua. Vuonna 1999 valtarakenteet Itävallassa menivät uusiksi. Perinteistä punamustaa hallitusta ei kyetty rakentamaan ja loppujen lopuksi Haider ja ÖVP:n Schüssel sopivat salassa oman sinimustan hallituksensa muodostamisesta. Sinimustan hallituksen muodostaminen aiheutti Itävallassa suurimman vastarinnan kuin koskaan aikaisemmin. Ihmiset järjestivät suuria mielenosoituksia ja marssivat kaduilla boikotoidakseen FPÖ:n ja ÖVP:n hallitusta. Haiderin puolueen pääsy hallitukseen herätti myös ulkovallat. Ensimmäisenä Israel kutsui kotiin Itävallan suurlähettiläänsä ja julisti Haiderin ei-toivotuksi vieraaksi. Myös Israelin kauppakamari jäädytti taloussuhteensa Itävaltaan. (Karjalainen ja Valta 2001, 56-61.) Helmikuun 4. vuonna 2000 astuivat voimaan myös 14 EU-maan Itävalta-pakotteet, joiden mukaan näiden 14 maan hallitukset eivät mm. tue, eivätkä hyväksy, mitään virallisia kahdenkeskisiä poliittisia kontakteja sellaisen hallituksen kanssa, jossa FPÖ on mukana (Jäsenmaat antaneet yhteisen lausuntonsa Itävallan tilanteesta, 2000 [WWW-dokumentti e]).

Pakotteiden takia ja Haiderin lyödessä lisää löylyä, alkoi EU-vastaisuus nostaa päätään Itävallassa. Tässä vaiheessa EU -maiden oli ryhdyttävä pohtimaan pakotteiden poistamista ja ne perustivatkin lopulta Kolmen viisaan neuvoston, jonka tehtävänä oli tutkia mm. ulkomaalaisten oloja Itävallassa ja selvittää FPÖ:n todellinen luonne. Viisaiden johtopäätös oli, että Itävallan hallitus kunnioittaa eurooppalaisia arvoja ja toimii niiden mukaan, ja tämän seurauksena pakotteet purettiin. (Karjalainen ja Valta 2001,69-77.) Pakotteista oli kuitenkin myös jotain ”hyötyä”, jos asia näin voidaan ilmaista. Kyseiset EU-maiden Itävalta-pakotteet johtivat lopulta siihen, että Haider vetäytyi puolueensa puheenjohtajan paikalta (Karjalainen ja Valta 2001, 78.)

Vuodesta 2000 alkaen kaikki viittasi siihen, että FPÖ alkoi tulla tiensä päähän. Urkintasyytöksien, oikeuden moittimisen ja halventamisen lisäksi puolue alkoi hävitä vaaleissa (Karjalainen ja Valta 2001, 127-128). Vuoden 2003 syyskuussa järjestetyissä Tirolin ja Ylä-Itävallan osavaltiovaaleissa, FPÖ kärsi jälleen murskatappion saaden vain kahdeksan prosenttia kaikista äänistä. Poliitiikan tutkijat, kuten Herbert Sickninger, arvioivatkin tällä hetkellä, että vapauspuolueen romahdus voisi johtaa jälleen Haiderin puolueen puheenjohtajaksi ja kaataa samalla Itävallan nykyisen hallituksen. (AL 22.9.2003.)

Näin ei kuitenkaan ole käynyt ja tuskin käykään, sillä Haider ilmoitti huhtikuun alussa 2005 perustavansa FPÖ:n tilalle uuden poliittisen liikkeen houkutellessaan takaisin menetetyt äänestäjät.

Tämän liikkeen nimi on Itävallan tulevaisuuden liitto, Bündnis für die Zukunft Österreichs (BZÖ). Tähän puolueeseen liittyivät FPÖ:n entiset ministerit, jotka jatkavat hallituksessa, mutta edustavat nyt BZÖ:ta. Tämän uuden puolueen tarkoituksena on myös puhdistautua FPÖ:tä rasittavasta äärioikeistolaisuuden leimasta. Aika näyttää onko Itävallassa tilaa niin FPÖ:lle kuin uudelle BZÖ:lle ja onnistuuko Haider tavoitteessaan houkutella puolueeseensa FPÖ:n menettämiä jäseniä, ja näin ollen kuinka pitkäksi uuden puolueen elinkaari muodostuu. (AL 6.4.2005.) Mielenkiintoista on mielestäni se, että Haiderin noustessa aikoinaan FPÖ:n puheenjohtajaksi leimattiin hänet saman tien julkisuudessa oikeistopopulistiksi ja hänen kauttaan myös FPÖ:n linja muuttui huomattavasti radikaalimmaksi. Tänä päivänä puolue luetaan yhä edelleen uuden radikaalin oikeiston edustajaksi, vaikkei Haider puoluetta enää johda. Koska oikeistopopulismi kulminoitui niinkin selvästi Haideriin, voidaankin miettiä, onko mahdollista, että Haider onnistuisi houkuttelemaan uuteen puolueeseensa menetetyt äänestäjät, jotka nimenomaan kartoivat FPÖ:tä sen radikaalin oikeistolaisuuden takia. Entä ne, jotka odottivat Haiderilta suuria ja pettyivät, kun hänen lupaamiaan muutoksia ei tullutkaan? Kuinka Haider onnistuu mobilisoimaan taakseen myös heidät?

6.2.1. Puolueen organisaatio

FPÖ:tä johtaa tällä hetkellä puoluejohtaja Heinz-Christian Strache. Puolueen julkinen sihteeristö vastaa mm. sisäisestä viestinnästä, tiedotuksesta ja julkisuuskuvasta (Herbert Kickl ja Karlheinz Klement). Lisäksi puolueen sisällä toimii liittopäivätoimisto, jonka tehtäviä ovat poliittinen ja organisatorinen suunnittelutyö. Se toimii kaikkien liittopäivävaalien FPÖ:n keskuspaikkana ja huolehtii ja hallinnoi jäsenistöä sekä hoitaa mediaa ja internetsivujen päivitystä. FPÖ:llä on myös useita alajärjestöjä, jotka toimivat aktiivisesti. Nämä järjestöt on suunnattu mm. opiskelijoille, naisille, nuorille ja senioreille. (Die FPÖ, [WWW-dokumentti h].)

6.2.2. Puolueohjelma

Itävalta ensin

FPÖ:n mukaan Itävalta on enemmän kuin vain hallinnollinen unioni, sillä sen väestöä sitoo tahto itsenäisyyteen ja yhteenkuuluvuuteen. Itävaltaa koskeva isänmaallisuus ilmenee kansalaisten osalta myös tahtona demokratian, ihmisoikeuksien, oikeusvaltiollisuuden sekä federalismin säilyttämiseen, tahtona Itävallan kulttuurisen perinnön vaalimiseen sekä tahtona ympäristön, maiseman ja luonnon säilyttämiseen. FPÖ:n mukaan Itävallan identiteettiä leimaa monien paikallisten identiteettien moninaisuus, joka juontaa juurensa historiasta. (Kapitel III – Österreich Zuerst!, [WWW-dokumentti g].)

Itävallan kansalaiseksi tunnustautuminen edellyttää FPÖ:n sanoin Itävallan itsenäisyyden ja autonomian sekä perustuslain periaatteiden puolustamista sekä demokratian edelleen kehittämistä. FPÖ kokee omana tehtävänä näiden lisäksi myös rakentaa demokratiaa kansanläheisemmäksi. Itävaltalaisten kansalaisvelvollisuuksia ovat solidaarisuus, toimivan valtiollisen yhteisön säilyttäminen sekä sisäiseen ja ulkoiseen turvallisuuteen osallistuminen. Näillä FPÖ tarkoittaa erityisesti velvoitetta tukea vanhuksia ja heikkoja, velvoitetta osallistua valtiollisten toimielinten säilyttämiseen (esim. maksamalla veroja) sekä velvoitetta osallistua henkilökohtaisesti sotilaalliseen maanpuolustukseen tai maan sisäisen turvallisuuden säilyttämiseen siviili - ja katastrofipuolustuksen alueella. (Kapitel III – Österreich Zuerst!, [WWW-dokumentti g].)

FPÖ toteaa myös, että Itävallan historiallinen ja kulttuurinen perintö oikeuttaa ylpeyteen saavutetuista teoista, perinteistä ja aikaansaannoksista. Tästä puolestaan on kasvava isänmaallisuus, joka velvoittaa sellaiseen politiikkaan, joka vastustaa Itävallan traditioiden mustamaalaamista sekä Itävallan halventamista tahallisesti. FPÖ haluaa hylätä sellaisen politiikan, joka erityisesti EU:hun liittymisen jälkeen pyrkii massiiviseen yhtäläistämiseen ja erojen yhdenvertaistamiseen. FPÖ puhuu myös tämän ajan ilmiöstä, jonka tavoitteena on saavuttaa julkinen kaiku valtavilla solvauksilla Itävaltaa sekä itävaltalaisia ominaispiirteitä kohtaan. Se peräänkuuluttaa itävaltalaisten velvollisuutta nousta henkiseen vastarintaan tällaista ilmiötä vastaan. (Kapitel III – Österreich Zuerst!, [WWW-dokumentti g].)

Oikeus kotimaahan

FPÖ määrittelee kotimaaksi Itävallan demokraattisen tasavallan ja sen osavaltiot, historiallisesti alueella pysyvästi asuneet kansanryhmät, joita ovat saksalaiset, kroaatit, romanit, slovakit, sloveenit, tšekit ja unkarilaiset. Se kuitenkin huomauttaa myös, että loogisesti ajateltuna hallitseva enemmistö itävaltalaisista kuuluu saksalaiseen kansanryhmään. (Kapitel IV – Recht auf Heimat, [WWW-dokumentti g].)

Kotimaata on suojeltava ja edelleen muovattava, toteaa FPÖ. Tämä tarkoittaa elämänarvoisen ympäristön säilyttämistä, sivistyneiden ja kulttuuristen perinteiden vaalimista ja edelleen kehittämistä sekä Itävallan alueella vanhastaan asuneiden kansanryhmien olemassaolon sekä kulttuurisen identiteetin suojelemista. (Kapitel IV – Recht auf Heimat, [WWW-dokumentti g].)

FPÖ:n mukaan jokaisella itävaltalaisella tulee olla perusoikeus päättää itsenäisesti ja vapaasti identiteetistään ja kansalaisuuteen kuulumisestaan. Jokainen kansalainen siis itse päättää, tuntee hän kuuluvansa johonkin etniseen ryhmään. Valtiolla ei ole oikeutta määrätä ja päättää, mitä näkökulmaa tai mielipidettä kansalaisen tulee edustaa, eikä kenellekään itävaltalaiselle saa koitua valtiollista haittaa, eikä ketään kohtaan saa ilmetä syrjintää, joka johtuisi hänen itsensä vapaasti ja itsenäisesti päätetyn kansalaisuutensa takia. (Kapitel IV – Recht auf Heimat, [WWW-dokumentti g].)

FPÖ huomauttaa myös, että Itävalta ei tilallisesti rajoitetun alansa, väestötiheydensä ja rajallisten luonnonvarojensa vuoksi voi olla maahanmuuttomaa. Perusoikeus kotimaahan ei siis salli rajatonta ja kontrolloimatonta muuttoliikettä Itävaltaan. Rajoittamaton maahanmuutto kuormittaisi liikaa alueella jo asuvaa väestöä ja uhkaisi näin oikeutta oman kotimaan säilyttämiseen ja suojaamiseen. FPÖ toteaa, että monikansalliset kokeilut tulee hylätä, koska vihamielisiä yhteiskunnallisia konflikteja lietsotaan niiden takia. Silti FPÖ on kuitenkin sitä mieltä, että Itävallan tulee taata rodullisten, uskonnollisten tai poliittisten syiden takia vainotuille turvapaikka niin kauan kun he eivät matkusta liittovaltion alueelle turvallisen kolmannen maan kautta. (Kapitel IV – Recht auf Heimat, [WWW-dokumentti g].)

Kristinusko ja antiikin maailman muovaama maailmanjärjestys muodostaa FPÖ:n mukaan Euroopan tärkeimmän henkisen perustan. Euroopan kasvot leimautuvat sen mukaan ratkaisevalla tavalla kristinuskon tunnustuksellisesta monimuotoisuudesta. Myös eurooppalaiset oikeusjärjestykset pohjautuvat puolueen mukaan kristilliselle perusarvokonsensukselle. Näitä perusarvoja ovat puolueen mukaan käsitys ihmisarvosta ja perusvapauksista, sekä näistä johdetut käsitykset demokratiasta, osallistumisesta päätöksentekoon ja oikeusvaltiollisuudesta, käsitys solidaarisuudesta sekä kunnioitus elämää ja luomakuntaa kohtaan. (Kapitel V – Christentum – Fundament Europas, [WWW-dokumentti g].)

Tämä perusta on FPÖ:n mukaan kuitenkin uhattuna monenlaisten suuntausten takia. Näitä ovat esimerkiksi kasvava islamilainen fundamentalismi ja sen työntyminen Eurooppaan sekä myös hedonistinen kuluttaminen, aggressiivinen kapitalismi, okkultismin ja pseudouskonnollisten lahkosten lisääntyminen sekä nihilismi. Jotta länsimaiden henkinen perusta pystyttäisiin säilyttämään, tarvitaan FPÖ:n mukaan kristinuskoa ratkaisevaan rooliin. Tässä työssä FPÖ näkee ideaalina kumppaninaan kristilliset kirkot. (Kapitel V – Christentum – Fundament Europas, [WWW-dokumentti g].)

Kristillisillä kirkoilla tulee FPÖ:n mukaan olla suuri rooli Euroopan arvojärjestyksen säilyttämisessä myös silloin, kun erilaisissa poliittisissa kysymyksissä edustetaan eri näkemyksiä. FPÖ puolustaa myös uskonnonopetuksen säilyttämistä julkisissa kouluissa ja vastustaa jyrkästi tämän korvaajaksi suunniteltua etiikan opetusta. Jotta kirkkojen ja tunnustettujen uskonnollisten yhteisöjen autonomia voitaisiin taata, vaatii FPÖ kirkon ja valtion institutionaalista eroa. Tämä ei kuitenkaan tarkoita henkistä erottamista, muistuttaa puolue. Tämä on kuitenkin välttämätöntä, jotta voitaisiin välttää kirkkojen puoluepoliittinen väärinkäyttö sekä estää se, että puolueideologiat valtaavat uskonnollisen tiedon. (Kapitel V – Christentum – Fundament Europas, [WWW-dokumentti g].)

Kohtalonyhteisö Eurooppa

Eurooppa on FPÖ:n mukaan enemmän kuin pelkkä maantieteellinen käsite. Yhteisen kohtalon yhdistämät kansat ja heidän kulttuurinen perintönsä muodostavat Euroopan ja pitävät yllä Eurooppaa. Euroopan käsitettä ei puolueen mukaan voida typistää myöskään siihen ylikansalliseen järjestöön, jota Euroopan Unioni symbolisoi. FPÖ myös näkee, että Itävallan keskeinen maantieteellinen sijainti määrää maalle erityisen roolin Eurooppaa muodostavana ns. välimiehenä. (Kapitel VI – Schicksalsgemeinschaft Europa, [WWW-dokumentti g].)

Minkälaisena FPÖ sitten näkee Euroopan tulevaisuuden? Euroopan tulevaisuuden tulee muodostua sen kansojen kiinteän yhteistyön tuloksena. Euroopan Unioni muodostaa vain osan poliittisesti muotoutunutta Eurooppaa. Euroopan monimuotoisuus vaatii kuitenkin myös sellaisia poliittisen yhteistyön muotoja, joita erilaiset valtioliitot eri tasoilla edellyttävät. Valtioiden itsenäisyyttä tulee puolueen mukaan siis rajoittaa vain siinä määrin, mitä kulloinkin kyseessä olevan tavoitteen saavuttaminen välttämättä vaatii. FPÖ näkee siis, ettei Euroopan Unionin tule kehittyä liittovaltion vaan valtioiden liiton suuntaan. Valtioliittojen muodostamisen tulee myös olla mahdollista, oli kyseessä oleva kumppani EU:n jäsen tai ei. (Kapitel VI – Schicksalsgemeinschaft Europa, [WWW-dokumentti g].)

Euroopan kehittymistä tulee FPÖ:n mukaan leimata myös kansalaisyhteisyyden ja demokratian rakentaminen. Suurempaa yhteisyyttä Euroopassa ei saa luoda kansalaisten oikeuksien kustannuksella. FPÖ vaatii myös määräysten laajuuden ja byrokratian purkamista sen sijaan, että ne siirrettäisiin ylikansallisille tasoille. Euroopan pysyviä federalistisia rakenteita ei tule vain säilyttää ja käyttää hyväksi, vaan myös edelleen kehittää. (Kapitel VI – Schicksalsgemeinschaft Europa, [WWW-dokumentti g].)

Perhe – sukupolvien yhteisö

Perhe on FPÖ:n mukaan vapaan yhteiskunnan tärkein sosiaalinen perusta. Miehen ja naisen yhteiselämän, josta lapsen kautta tulee perhe, ydintehtävä koostuu lasten kasvattamisesta sekä sukupolvien rajat ylittävästä huolenpidosta, toteaa puolue. Perheeksi luetaan myös yksinhuoltajana toimiva vanhempi lapsensa kanssa. FPÖ hylkää kuitenkin täysin pyrkimykset saattaa samaa

sukupuolta olevien väliset suhteet samanarvoisiksi perheiden kanssa. Perheen tulee välittää lapsille tarpeellista turvaa, jota puolueen mukaan yksikään valtion laitos ei kykene täysin korvaamaan. (Kapitel XII – Familie – Gemeinschaft der Generationen, [WWW-dokumentti g].)

Valtion tulee kunnioittaa perheiden autonomiaa ja antaa perheille institutionaalinen suoja. Yksityiseen ja valtiolliseen syrjintään, jota tapahtuu erityisesti monilapsisten perheiden ollessa kyseessä, on puututtava, toteaa FPÖ. Tällaisella syrjinnällä puolue tarkoittaa esimerkiksi vero-oikeutta, asuntojen jakamista ja myöntämistä sekä perhevihamielistä työlainsäädäntöä. Puolue haluaa myös tukea lasten hoitamista kotona, jonka puitteissa he tarjoavat ratkaisuksi ns. lastenhoitosheikkiä. Myös päivähoitajista, yksityisistä lastentarhoista sekä kotiapulaisista johtuvat kustannukset tulee voida vähentää verotuksessa. FPÖ pyrkii myös siihen, että lasten kasvattaminen sekä omaishoito tulee nähdä työpanoksina ja näin ollen vanhuuseläkkeen saamisen perusteena, ja niitä tulee pitää eläkettä selvitetäessä samanarvoisina kaikkien muiden ansiotyön muotojen kanssa. (Kapitel XII – Familie – Gemeinschaft der Generationen, [WWW-dokumentti g].)

Niissä tapauksissa, joissa perheen hajoaminen johtaa lapsen hyvinvoinnin voimakkaaseen loukkaamiseen, on valtiolla oikeus puuttua tilanteeseen. Myöskin, kun kyseessä ovat seksuaaliset väärinkäytökset, pahoinpitelyt tms., valtion tulee puuttua tilanteeseen, toteaa FPÖ. Tällaisissa tilanteissa lapsi tarvitsee valtion kiireellistä suojelua. FPÖ on myös sitä mieltä, että rikosoikeudellisia säännöksiä tulee koventaa, kun kyseessä on selvästi lapsiin kohdistuva rikos. (Kapitel XII – Familie – Gemeinschaft der Generationen, [WWW-dokumentti g].)

Itsevarma ulkopoliitiikka – yhteinen turvallisuuspolitiikka

FPÖ:n perusajatuksena Itävallan ulkopoliitiikan suhteen on se, että politiikan on ensisijaisesti suuntauduttava maan turvallisuusintresseihin, Itävallan suvereenisuuden säilyttämiseen sekä sen on tavoiteltava kansalaisten vapauden suojaamista. Sen ulkopoliitiikan tulee olla itsevarmaa ja aktiivista. FPÖ toteaa, että kansalaisille taattavan suojan tulee tapahtua yhteistyössä muiden valtioiden kanssa. Puolue korostaa myös, että erityisesti saksankielisten valtioiden kanssa tapahtuvalla yhteistyöllä tulee tukea saksan kielen suojelua sekä sen leviämistä virkakielenä kansainvälisissä järjestöissä sekä sen säilymistä elävänä talouden ja tieteen kielenä. Mitä tulee Itävallan tarjoamaan kehitysmää-apuun, tulee sen FPÖ:n mukaan luopua ylimalkaisesta

kastelukannuperiaatteesta³ sekä ideologisesti motivoituneesta yksittäisvaltioiden tukemisesta. Itävallan intressinä on FPÖ:n mukaan myös se, että kehitysmaiden sosiaalista ja taloudellista standardia tulisi pystyä nostamaan, ja sillä pystyttäisiin välttämään erilaiset kriisitilanteet, konfliktit ja niihin liittyvät pakolaisvirrat. (Kapitel VII – Selbstbewußte Außenpolitik, [WWW-dokumentti g].)

FPÖ toteaa, että puolueettomuus Itävallan ulkopoliittisena toimintaohjeena on menettänyt merkityksensä Itäblokin hajoamisen, kylmän sodan päättymisen ja Itävallan EU:in liittymisen myötä. Itävallan turvallisuusintressinä on saavuttaa toimintakykyisen ja laajan puolustusjärjestelmän suoja. Puolueen mukaan se tarkoittaa mm. sitä, että Itävallan tulee toimia NATO:n ja Länsi-Euroopan Unionin (WEU) täysjäsenenä aktiivisesti eurooppalaisen puolustusjärjestelmän rakentamisessa. Jotta nämä tehtävät pystyttäisiin suorittamaan, tulee Itävallan liittoarmeija FPÖ:n mukaan muuttua ammattimaiseksi armeijaksi, joka koostuu ammattisotilaista ja vapaaehtoisista miliisisotilaista. (Kapitel VII – Selbstbewußte Außenpolitik, [WWW-dokumentti g].)

FPÖ uskoo, että NATO kehittyy tulevaisuudessa yhä enemmän sotilaallisesta turvallisuus -ja rauhanjärjestöksi, joka pystyy ainoana kansainvälisenä järjestönä takaamaan konkreettiset ja riittävät turvallisuustakeet jäsenilleen. Siksi NATO:n jäseneksi liittymisellä on FPÖ:n mielestä ulkopoliittinen etusija. Myös WEU:n vahvistamisella ja sen kiinteällä yhteistyöllä NATO:n kanssa on mahdollista rakentaa eurooppalainen turvallisuusjärjestelmä. Tästä syystä myös WEU:in tulee puolueen mukaan liittyä. Näiden liittoutumien tuomiin etuihin nähden FPÖ näkee solidaariset kulut pidemmän päälle olennaisesti pienempinä kuin eristyksissä rakennetun, todellisuudessakin kykenevän itävaltalaisen maanpuolustuksen. (Kapitel VII – Selbstbewußte Außenpolitik, [WWW-dokumentti g].)

FPÖ kokee myös, että Itävallan tulee säilyä Etelä-Tirolin suojelijavaltiona, sillä Italian poliittisen kehityksen takia Etelä-Tiroli voi milloin tahansa joutua Italian sisäisten konfliktien pelinappulaksi. Itävallalla on myös erityinen historiallinen vastuu ja suojeluvelvollisuus lukuisia saksalaisten

³ Giesskannenprinzip (saks.). Kaikki kehitysmaat saavat saman verran rahallista apua riippumatta siitä, millainen tilanne maassa on. Vastakohtana olisi antaa tuke paikallisille apujärjestöille tms., jotka pystyisivät tarkemmin määrittelemään avun tarpeen eri paikoissa.

kansanryhmien jäseniä kohtaan entisen Itävalta-Unkarin monarkian alueella. (Kapitel VII – Selbstbewußte Außenpolitik, [WWW-dokumentti g].)

Demokratiareformi – Vapaa tasavalta

FPÖ on ohjelmassaan määritellyt hyvin tarkasti ajatuksensa demokratiareformista, jota seuraavassa lyhyesti kirjoitan auki.

FPÖ:n mielestä vapaa, demokraattinen, oikeusvaltiollinen, valtaa jakava ja liittovaltiollinen perustuslakiperiaate kaipaa uudistusta, laajennusta sekä kehittämistä. Näiden uudistusten tavoite on paluu byrokraattisesta esivaltavaltiosta takaisin vapaaseen oikeusvaltioon. Demokratiareformin tulee johtaa perus- ja vapausoikeuksien sekä kansalaisoikeuksien vahvistamiseen. Demokraattiset voimat tulee saattaa vapaaseen kilpailuun, joka tapahtuu liberalisoimalla mediamaisema ja hajottamalla poliittiset valtakeskittymät. Puolueiden valtaa tulee vähentää, minkä tuloksena puolueiden vaikutusvalta lakkautetaan nimitettäessä esim. kouluhallintoa, oikeuskollegioita sekä julkisen talouden johtokuntia. Puolueilta tulisi myös kieltää osallistuminen julkisiin tai yksityisiin yrityksiin tai sellaisten toimien harjoittaminen itse. Myös ammattikunnallisten yhdistyksien tulisi keskittyä vain niiden yhteisöllisen tehtävän hoitamiseen eikä toimia ns. varjoparlamenteina. (Kapitel VIII – Demokratiereform – Freie Republik, [WWW-dokumentti g].)

Valtion tehtävien luettelon tulisi estää valtion tehtävien laajentuminen ja rajoittaa tehtävät valtiolle luonteenomaisiin tehtäviin, toteaa FPÖ. Tällaisia tehtäviä ovat esimerkiksi valtion ulospäin suuntautunut turvallisuus, lainsäädäntö, säästeliäs ja yksinkertainen hallinto, koulutus, tutkimus ja tiede sekä valuutta - ja finanssipolitiikka. FPÖ:n mukaan valtion tulisi välttää kaikenlaista elinkeinoelämällistä toimintaa. (Kapitel VIII – Demokratiereform – Freie Republik, [WWW-dokumentti g].)

Puolueen mukaan parlamentarismia tulee täydentää suoran demokratian välineistön laajentamisella. Kaikilla lainsäädännön alueilla tulee taata ja laajentaa kansalaisten osallistumisoikeuksia. Lisäksi

byrokraattiset esteet tulee purkaa kansanäänestysten toimeenpanossa, poliittiset hallintotoimet tulee altistaa kansanäänestyksen alaiseksi ja kansanäänestys tulee muuttaa parlamentaariseksi vähemmistöoikeudeksi niin, että kolmasosalla liittokokouksen kansanedustajista on mahdollisuus saada aikaan kansanäänestys. Myös kansalaisille tulee luoda tähän päivän asti puuttunut suljettu perus - ja kansalaisoikeusluettelo. (Kapitel VIII – Demokratiereform – Freie Republik, [WWW-dokumentti g].)

FPÖ näkee, että niin liittopresidentti kuin myös maaherrat ja kaupunginjohtajat tulisi valita välittömällä kansanvaalilla. Lainsäädäntö -, toimeenpano - ja tuomiovallan ohella valtiolle tulisi perustaa myös tilivalvonta. Näin ollen tilintarkastustuomioistuin muodostettaisiin riippumattomaksi ja oikeudelliseksi valtion laitokseksi. Tilintarkastustuomioistuimen tutkimustulosten tulisi sisältää pakollisia määräyksiä huonon taloudenhoidon poistamiseen ja määritetyissä rikosoikeudellisissa huonon taloudenhoidon tilanteissa tuomioistuimella tulisi olla oikeus toissijaiseen kanteeseen asianosaisena. (Kapitel VIII – Demokratiereform – Freie Republik, [WWW-dokumentti g].)

6.3. Vlaams Blok, VB

6.3.1. Flaamien historiaa

Keskityn tässä Vlaams Blokia koskevassa luvussa kertomaan ensimmäiseksi flaamien historiasta, sillä se liittyy olennaisena osana Belgiassa yhä riehuvan kieliriitaan ja tätä kautta tiukasti myös Vlaams Blokiin ja siihen, miksi puolue on ylipäätään perustettu. Tämän jälkeen valotan hieman puolueen syntyhistoriaa, organisaatiota ja lakkauttamista ennen kuin siirryn varsinaiseen puolueohjelmaan.

Nimi flaamit esiintyy ensimmäistä kertaa 600 -luvulla. Tänä päivänä flaamit tarkoittavat luonnollisesti Belgian hollanninkielistä osaa, Keski-ajalla kyse oli vain pienessä osin samasta alueesta. Keski-ajalla syntyivät myös tärkeät flaamilaiset kaupungit kuten Gent, Brügge ja Ieper. 1000 -luvulla flaamit kuuluivat Euroopan rikkaimpiin kansoihin. 1300 -luvulla Ranskan kuningas yritti valloittaa flaamien alueet siinä kuitenkaan onnistumatta. 1385 Hollannin kreivi yhdisti Flaamit Burgundin johdon alaisuuteen Burgundien johtajien mennessä naimisiin voimakkaan Habsburgin

suvun jäsenten kanssa, Hollanti joutui Espanjan vallan alaisuuteen. 1566 Vilhelm Oranialainen aloitti taistelun Hollannin vapauttamiseksi, minkä seurauksena Hollanti jaettiin vuonna 1579 pohjoisen itsenäiseen protestanttiseen tasavaltaan ja etelän katoliseen osaan, joka säilyi Espanjan vallan alaisena. (A Short History of Flanders and the Flemish Movement [WWW-dokumentti].)

1700-luvun alkupuolella eteläinen osa joutui ensin Itävallan haltuun ja Ranskan tasavaltalaisarmeijan voitettua Itävallan, siirtyi eteläinen osa vuorostaan Ranskalle. Ranskalaisten aatelisten johtaessa eteläistä Hollantia, etelästä tuli ranskankielinen alue. Napoleonin hävitessä taistelunsa vuonna 1815, Hollanti yhdistettiin jälleen Hollannin Yhdistyneiksi Kansakunniksi. Hollannin kuningas Vilhelm I muutti eteläisen osan virallisen kielen jälleen hollanniksi. Eteläisen osan ranskankieliset katolilaiset eivät tunteneet oloaan kotoisaksi protestanttisessa Hollannissa. Myös sekä Englanti että Ranska vastustivat ajatusta vahvasta ja yhdistyneestä Hollannista. Niinpä keskiluokka nousi kapinaan ranskalaisten ja Ranskan armeijan tukemana, jonka seurauksena eteläinen Hollanti itsenäistyi vuonna 1830 ja otti käyttöönsä nimen Belgia. (A Short History of Flanders and the Flemish Movement [WWW-dokumentti].)

Huolimatta siitä, että enemmistö Belgian väestöstä oli sen rakentamisen aikoihin hollantia äidinkielenään puhuvia, halusivat sen ajan virkamiehet tehdä Belgiasta ranskankielisen valtion. Tämä johti siihen, että Belgian johtavat virkamiehet olivat ranskankielisiä ja Belgian ensimmäinen kuningas Leopold I von Sachsen-Coburg-Gotha, saksalainen prinssi, joka oli naimisissa Ranskan kuninkaan tyttären kanssa, teki ranskasta ainoan virallisen kielen hallituksen, lakien, opetuksen ja armeijan puitteissa. Älymystö, joka nousi rauhanomaiseen vastarintaan hollantia puhuvan väestön puolesta, tunnetaan tänä päivänä nimellä Flaamilainen liike (The Flemish Movement). (A Short History of Flanders and the Flemish Movement [WWW-dokumentti f].)

Ensimmäisen maailmansodan aikaan saksalaiset miehittivät Belgian. Hollanninkieliset aktivistit yrittivät saada Saksalta sen, mitä Belgia ei ollut pystynyt heille tarjoamaan ja osittain siinä onnistuivatkin. Esimerkiksi Gentin yliopistosta tehtiin saksalaisten toimesta hollanninkielinen vuonna 1916. Vuotta myöhemmin (1917) aktivistit julistivat Flaamilaisen valtion itsenäiseksi valtioksi. Luonnollisesti näistä saavutuksista oli kuitenkin luovuttava, kun saksalaiset hävisivät sodan. Aktivistit joko pakenivat Hollantiin tai joutuivat vangituiksi. (A Short History of Flanders and the Flemish Movement [WWW-dokumentti f].)

Vuonna 1919 flaamilaiskansallinen puolue, the Front Party, pääsi ensimmäistä kertaa Belgian parlamenttiin. Vuonna 1928 ensimmäisen maailmansodan aikainen aktivisti, Dr. Borms, saavutti yllättävän vaalivoiton, jonka seurauksena flaamilainen liike sai tuulta alleen. Gentin yliopistosta tehtiin kokonaan hollanninkielinen ja uusien kielilakien myötä hollannista tuli flaamilaisen alueen ainoa virallinen kieli. Alun perin flaamilaisesta Brysselistä tehtiin kaksikielinen Belgian pääkaupunki. (A Short History of Flanders and the Flemish Movement [WWW-dokumentti f].)

Toisen maailmansodan jälkeen Belgian hallitus ryhtyi jälleen tiukkoihin toimenpiteisiin flaamilaisten nationalistien ”kukistamiseksi”. Esimerkiksi Dr. Borms teloitettiin. Flaamilainen liike toipui hitaasti näistä sortotoimista. Vasta vuonna 1954, flaamilaisnationalistit valittiin uudemman kerran Belgian parlamenttiin. (A Short History of Flanders and the Flemish Movement [WWW-dokumentti f].)

Tänä päivänä Belgiassa ei ole yhtään belgialaista puoluetta. Suurimmatkin puolueet, kuten kristillisdemokraatit, ovat jakautuneet hollantia ja ranskaa puhuviin kristillisdemokraatteihin. Vuoden 1970 perustuslakimuutokset tekivät Belgiasta lähes liittovaltion. Näiden uudistuksien oli flaamien mukaan tarkoitus jakaa Belgia kahdeksi eri valtioksi, Valloniaksi ja Flaamiksi. Näin ei kuitenkaan käynyt vaan Belgia jaettiin monimutkaisesti neljäksi eri kielialueeksi (hollanti, ranska, saksa ja kaksikielinen Bryssel), kolmeksi alueeksi (Flaami, Vallonia ja Bryssel) sekä kolmeksi kunnaksi (flaami, ranskankielinen ja saksankielinen). (A Short History of Flanders and the Flemish Movement [WWW-dokumentti f].)

6.3.2. Vlaams Blokin historiaa

Belgialainen äärioikeistopuolue Vlaams Blok perustettiin vuonna 1977, kun Karel Dillenin Vlaams Nationale Partij ja Lode Claes'n Vlaamse Volkspartij yhdistyivät. Puolue keräsi jäsenensä ihmisistä, jotka kannattivat flaamilaisten itsenäisyyttä. Vuotta myöhemmin Vlaams Blok osallistui vaaleihin ensimmäistä kertaa keräten 75 000 ääntä ja saavuttaen parlamentissa Antwerpenissa yhden paikan, jonka otti vastaan Karel Dillen. Myös kaksi muuta Vlaams Blokin edustajaa valittiin Antwerpenin alueelliseen neuvostoon. Näistä vaaleista alkoi Vlaams Blokin pitkä vaellus kohti suurempia voittoja. Vuoden 1981 ja 1985 vaaleissa puolue ei saavuttanut yhtään lisäpaikkaa, mutta

Karel Dillen onnistui pitämään paikkansa parlamentissa. (A Party unlike any other [WWW-dokumentti f])

Puolueen suurimpia huolen aiheita ovat flaamilaisten itsenäisyyden lisäksi olleet siirtolaisten kasvava määrä Belgiassa sekä lisääntyvän rikollisuuden ja huumeiden aiheuttamat ongelmat. Nämä teemat kiinnostivat kansalaisia kasvavissa määrin ja myös nuoret alkoivat kiinnostua puolueesta ja liittyä siihen. Vuonna 1987 puolue saavutti kaksi eduskuntapaikkaa sekä yhden paikan senaatissa. Puolue on aina ollut vahvimmillaan Antwerpenissa, mutta vuoden 1988 kunnallisvaaleissa Vlaams Blok onnistui ensimmäistä kertaa saamaan edustajiaan läpi myös Antwerpenin ulkopuolella. Vuotta myöhemmin puolue sai 6,6 % kaikista flaamien äänistä Euroopan parlamenttivaaleissa, jolloin Karel Dillen lähetettiin Strasbourgiin. (A Party unlike any other [WWW-dokumentti f])

Puolueen todellinen läpimurto tapahtui kuitenkin vuoden 1991 marraskuussa. Puolue sai 10,4 % flaamien äänistä ja kasvatti paikkamääräänsä eduskunnassa kahdesta kahteentoista sekä senaatissa yhdestä kuuteen. Vlaams Blokin menestys herätti ansaittua huomiota Belgiassa ja sai perinteiset puolueet takajaloilleen. Jo pari vuotta aikaisemmin perinteiset puolueet olivat kieltäytyneet yhteistyöstä Blokin kanssa ja ”järjestäneet” sen karanteeniin. Perinteisten puolueiden mukaan Blokin poliittiset teemat kun olivat epäkorrekteja ja sen lisäksi ne kokivat flaamien itsenäisyystaistelun uhaksi belgialaiselle valtionhallinnolle. (A Party unlike any other [WWW-dokumentti f])

Puoluetta johti sen perustava voima Karel Dillen aina vuodesta 1977 vuoteen 1996, jolloin hän luovutti paikkansa puolueen silloisella MEP:lle Frank Vanheckelle. Puolue on jatkanut kasvamistaan myös hänen valtakautensa ajan. (A Party unlike any other [WWW-dokumentti])
Vuonna 2003 puolue edusti jo 19,7 % kaikista flaamien äänistä ja sillä oli yhteensä 24 paikkaa kansallisessa parlamentissa sekä senaatissa (The development of the Vlaams Blok voting patterns [WWW-dokumentti f]).

9. marraskuuta 2004 Belgian korkein oikeus päätti, että Vlaams Blok on rasistinen puolue ja eväsi puolueelta oikeudet valtion tukiin sekä mahdollisuuden päästä näkyville kansallisissa televisiolähetyksissä, mikä käytännössä tarkoitti sitä, että puolue lakkautettiin. Vlaams Blokin katsottiin rikkoneen rasismia vastaan laadittuja lakeja. Puolueen johtaja Frank Vanhecke totesi

päätöksen jälkeen, että hänen mielestään niin Belgian valtio, demokratia kuin ilmaisunvapaus ovat muuttuneet uhanalaisiksi. (Court rules Vlaams Blok is racist. [WWW-dokumentti i].)

Vlaams Blokin tilalle on jo perustettu Frank Vanhecken toimesta uusi puolue, Vlaams Belang (Flemish Republic), joka jatkaa Vlaams Blokin viitoittamalla tiellä. Toistaiseksi tämän puolueen toiminta on vasta käynnistymässä, mutta jos se saa kerättyä taakseen Vlaams Blokin entiset kannattajat, ei ole epäilystäkään, etteikö siitä uusi tulisi varteenotettava tekijä Belgian poliittiselle agendalle. (Court rules Vlaams Blok is racist. [WWW-dokumentti i].)

6.3.3. Puolueen organisaatio

Puolueneuvosto oli Vlaams Blokin korkein elin. Se koostui kahdesta edustajasta/alue, vaaleilla valituista virkamiehistä sekä puoluejohtajista. Neuvosto kokoontui kerran kuukaudessa. Puolueen toimenpanevaan komiteaan kuului 15 jäsentä. Tämä komitea kokoontui viikoittain ja sen tehtävänä oli hoitaa päivittäiset juoksevat asiat. Johtoportaan jäsenistöä uusittiin kolmen vuoden välein. Blok julkaisi myös useampaa lehteä, joista tulee mainita ainakin Vlaams Blok Magazine, joka ilmestyi kerran kuussa, ja jota puolueen mukaan julkaistiin 26 000 kopiota/lehti. (The structure of the Vlaams Blok [WWW-dokumentti f].)

6.3.5. Puolueohjelma

Vlaams Blok on omien sanojensa mukaan flaamien itsenäisyyspuolue. Se haluaa saavuttaa täysin autonomisen flaamilaisen valtion. Vlaams Blok on patrioottinen puolue, joka haluaa suojella flaamilaista identiteettiä ja puolustaa flaamilaisten intressejä. (The programme of Vlaams Blok, [WWW-dokumentti f].)

Vlaams Blok määrittelee itsensä myös demokraattiseksi puolueeksi, joka toimii parlamentaarisen demokratian ja lakien puitteissa. Puolue tunnustaa myös ihmisten itsemääräämisoikeuden, ilmaisun vapauden, omantunnon vapauden, kokoontumisvapauden sekä kansalaisten tasavertaisuuden lain

edessä. Puolue ei myöskään määrittele itseään jonkun tietyn uskonnon edustajaksi, vaan heidän mukaansa niin uskonnolliset kuin ateistitkin toimivat puolueen sisällä yhteistyössä. (The programme of Vlaams Blok, [WWW-dokumentti f].)

Flaamien itsemääräämisoikeus – Itsenäinen flaamilainen valtio

Vlaams Blok muistuttaa, että huolimatta siitä, että Belgia usein mielletäänkin ranskankieliseksi valtioksi, on sen asukkaista enemmistö, n. 60 %, hollanninkielisiä. Puolue haluaa myös huomauttaa, että Euroopassa on 21 miljoonaa ihmistä, joiden äidinkieli on hollanti, ja se tekee tästä kieliryhmästä kuudenneksi suurimman Euroopan Unionin sisällä. Belgia on jaettu kahteen osaan, joista Vallonia, eteläinen osa, on ranskankielinen ja Flaami, pohjoinen osa, taas hollanninkielinen. Vain Belgian pääkaupunki Bryssel on virallisesti kaksikielinen. Miksei siis koko Belgia ole kaksikielinen? (The programme of Vlaams Blok, [WWW-dokumentti f].)

Vlaams Blokin mukaan flaamien ehdotukset koko Belgian kaksikielistämisestä on aina torjuttu Vallonien toimesta. Heidän mielestään Vallonit ovat aina ajatelleet, että koska he puhuvat jo ns. universaalista kieltä, heidän ei tarvitse opetella hollantia. Puolueen mukaan ranskankieliset belgialaiset ovat yhä tänä päivänä tätä mieltä. Heidän mukaansa ranskankieliset katsovat flaameja alentuvasti, lähes rasistisesti. Myöskään useat liittovaltion ministerit sekä muutamat kuninkaallisen perheen jäsenet eivät puhu hollantia ollenkaan, tai puhuvat sitä huonosti. Flaamilaisissa kouluissa ranska on toinen pakollinen kieli, saksan ja englannin tullessa kolmantena kielenä. Sen sijaan Vallonian kouluissa useat oppilaat opiskelevat englantia toisena kielenään hollannin sijasta. Tämä tarkoittaa puolueen mielestä sitä, että Valloniassa on yleisesti ottaen vieraannuttu hollantilaisesta kulttuurista. (The programme of Vlaams Blok, [WWW-dokumentti f].)

Vlaams Blokin mukaan flaamit ovat erittäin solidaarisia vallonialaisia kohtaan. Puolueen mukaan pohjoisesta valuu etelään viidestä kymmenen miljoonaa euroa. Vallonia siis saa neljänneksen tuloistaan ns. kansallisen solidaarisuuden ansiosta. (The programme of Vlaams Blok, [WWW-dokumentti f].)

Vallonia oli ennen toista maailmansotaa huomattavasti flaamilaista aluetta rikkaampi, mutta tilanne muuttui sodan jälkeen. Tämä johtuu Vlaams Blokin mukaan vallonialaisesta politiikasta ja siitä, että Vallonian hallitus on aina työllistänyt liikaa väkeä. Valloniassa asuu n. 30 % Belgian väestöstä, mutta silti sen osuus ulkomaan viennistä on vain 14 %. Vlaams Blokin mukaan Vallonian huono taloudellinen tilanne tulee ajamaan Belgian konkurssiin, sillä Vallonialle kuuluu 60 % julkisesta lainasta, joka on kasvanut Euroopan ennätyslukemiin (n. 250 biljoonaa euroa). Flaamien hallituksessa istuu tällä hetkellä yhdeksän ministeriä kuutta biljoonaa flaamia kohden. Sen sijaan Valloniassa sekä Brysselissä (yhteensä noin neljä biljoonaa asukasta) on kaksi erillistä hallitusta ja yhteensä 17 ministeriä. (The programme of Vlaams Blok, [WWW-dokumentti f].)

Puolue kysyykin siis ohjelmassaan: Miksi flaamit maksavat vallonienkin kuluja? Ainoa oikea ratkaisu tähän nykyiseen tilanteeseen on Vlaams Blokin mukaan itsenäinen flaamilainen valtio. Flaamilaiset puolueet ovat jo pitkään pyrkineet saamaan aikaan uudistuksia belgialaisessa hallinnossa, mutta uudistukset ovat aina kaatuneet vallonien vastustukseen, koska nämä ovat pelänneet etuoikeuksiensa puolesta, toteaa Vlaams Blok. Tämän vuoksi puolueen tavoitteena onkin itsenäinen flaamilainen valtio, jonka itseoikeutettu pääkaupunki olisi kaksikielinen Bryssel. Vlaams Blok näkee tämän flaamilaisen valtion kuitenkin yhä Euroopan Unionin jäsenenä. Puolueen mukaan noin kuuden biljoonan asukaan flaamilainen valtio olisi täysin vertailukelpoinen muiden pienten, mutta modernien ja vaikutusvaltaisten eurooppalaisten valtioiden kuten Tanskan, Suomen, Ruotsin, Norjan, Itävallan ja Sveitsin, kanssa. Puolue myös vertaa flaamilaisen valtion mahdollista itsenäistymistä ja kokee sen olevan mahdollista, koska niin on tapahtunut ennenkin, esimerkiksi Skandinaavisen unionin jakautuessa Ruotsiksi ja Norjaksi 1902 ja Tšekkoslovakian Tšekin tasavallaksi ja Slovakiaksi 1992. Puolue pyrkiikin siihen, että flaamien itsenäistyminen voisi tapahtua rauhanomaisesti, demokraattisesti ja kansainvälisesti hyväksyttävällä tavalla. (The programme of Vlaams Blok, [WWW-dokumentti f].)

Mitä sitten tapahtuisi Vallonialle ja Belgian kuninkaalliselle perheelle? Vlaams Blok näkee, että on täysin vallonien oma asia, kuinka he asiansa Belgian mahdollisen hajoamisen jälkeen järjestäisivät. Puolueen mielestä kaikkein todennäköisimpiä skenaarioita olisivat kuitenkin unioni Ranskan kanssa tai itsenäisen vallonialaisen valtion luominen. Joka tapauksessa flaamit kokevat Vlaams Blokin mukaan tärkeäksi säilyttää jatkossakin ystävälliset suhteet Vallonian kanssa. Heidän mukaansa huoli kuninkaallisesta perheestä on turha eikä tällainen huoli myöskään voi uhata kymmenen biljoonan ihmisen kohtalon toteutumista. Puolueen mukaan flaamilaisen valtion valtiomuoto tulisi

olemaan tasavalta, sillä se on kaikkein demokraattisin valtiomuoto. (The programme of Vlaams Blok, [WWW-dokumentti f].)

Puolue muistuttaa, että Bryssel on alun perin ollut täysin hollanninkielinen kaupunki, vaikkakin se Belgian itsenäistymisen jälkeen täysin ranskankielistettiin. Tällöin moniin hollanninkielisiin perheisiin kohdistui valtava sosiaalinen paine, joka aiheutti sen, että vanhemmat lähettivät lapsensa ranskankielisiin kouluihin. Näistä flaamilaisten perheiden lapsista tuli kaksikielisiä. Heidän lapsistaan sen sijaan tuli loppujen lopuksi yksikielisiä, äidinkielenään ranska. Tällä tavoin 1900-luvun alun Brysselistä, jossa asuvista ihmisistä 90 % puhui äidinkielenään hollantia, tuli saman vuosisadan loppuun mennessä kaupunki, jossa hollantia äidinkielenään puhui enää 15 % asukkaista. Nykypäivänä hollanninkielisen vähemmistön määrää laskee vielä koko ajan lisääntyvä siirtolaisten määrä. Vlaams Blok korostaa kuitenkin, että vaikka hollanti onkin tällä hetkellä Brysselissä vähemmistöjen kieli, on Bryssel kuitenkin yhä flaamilainen kaupunki. Väitettään puolue perustelee sillä, että sadat tuhannet flaamit käyvät päivittäin töissä Brysselissä ja näin ollen Brysselin talous on hyvin läheisesti linkittynyt sen flaamilaisten lähialueiden talouteen. Myös Brysselin kansainvälinen lentokenttä sijaitsee flaamien alueella. Vlaams Blok näkee kuitenkin, että Brysselin ollessa mahdollisen flaamilaisen valtion pääkaupunki, tulee sen kaksikielisyys säilyttää. Puolue vertaa Brysselin mahdollista tilannetta Helsinkiin kuvatakseen, kuinka kaksikielinen pääkaupunki on mahdollinen ja toimiva ratkaisu. (The programme of Vlaams Blok, [WWW-dokumentti f].)

Vlaams Blok näkee, että ranskankielistytymisen vaikutukset näkyvät myös Brysselin ulkopuolella. Yhä useammat ranskankieliset ovat asettuneet asumaan hollanninkielisille alueille lähelle Brysseliä, missä heidän on mahdollista saada erilaisia helpotuksia, kuten esimerkiksi palveluja omalla kielellään. Vlaams Blok näkee, että ranskankieliset asukkaat käyttävät näitä palveluita väärin pyrkiessään ranskalaistuttamaan hollanninkielisetkin alueet. Flaamilaiset viranomaiset käyttävät puolueen mukaan vuosittain viisi miljoonaa euroa ranskan opetukseen flaamilaisilla alueilla. Vallonia sen sijaan ei käytä senttiäkään sen alueella asuvien flaamilaisten siirtolaisten hyväksi. Koko Valloniassa on tällä hetkellä yksi flaamilainen koulu, joka selviää vain flaamilaisten alueiden tukien avulla, toteaa Vlaams Blok. Puolue näkeekin, että flaamien ja vallonien mentaliteettien ero on ilmiselvä: flaamit, jotka muuttavat Valloniaan, ovat valmiita sopeutumaan, mutta kun valloni muuttaa flaaminkieliselle alueelle, hän alkaa vaatia erityisoikeuksia. (The programme of Vlaams Blok, [WWW-dokumentti f].)

Vlaams Blok on myös sitä mieltä, ettei Brysselin tulisi olla Euroopan Unionin pääkaupunki. Tätä he perustelevat sillä, että Bryssel on kuitenkin melko pieni, joten sillä ei ole mahdollisuuksia ns. majoittaa kaikkia koko ajan laajenevan unionin instituutioita. He toteavat myös, että eurooppalaiset ja muutkin virkamiehet kokevat helpommaksi sopeutua ranskan- kuin hollanninkieliseen kulttuuriin. Huolimatta tästä Vlaams Blok suhtautuu pikemminkin myönteisesti Euroopan Unioniin. Heidän mukaansa Unionin tulisi olla liitto, jonka puitteissa sen jäsenet toimivat yhdessä taloudellisissa asioissa, taistelevat yhdessä kansainvälistä rikollisuutta ja huumeita vastaan sekä puolustavat toisiaan. Puolueen mukaan Euroopan tulisi olla kykenevä puolustamaan aluettaan ja intressejään ilman Yhdysvaltojen apua. Puolue kuitenkin myös toteaa, ettei se halua Unionista keskitettyä suurvaltaa eikä liiallista byrokratiaa. Blok toivottaa tervetulleeksi Unioniin uudet Keski- ja Itä-Euroopan maat, mutta toteaa, että integroituminen tulisi hoitaa suunnitelmallisesti ja kontrolloidusti ja siinä tulisi ottaa myös huomioon nykyisten ja tulevien EU- maiden suuret sosioekonomiset eroavaisuudet. Lisäksi puolue haluaisi kieltää ihmisten vapaan liikkuvuuden Unionin sisällä, koska se lisäisi pakoreittien määrää ja siirtolaisuutta olisi mahdoton kontrolloida. Euroopan Unioni tulisi myös rajoittaa eurooppalaisiin valtioihin, joihin esimerkiksi Turkki ei Vlaams Blokin mukaan kuulu. (The programme of Vlaams Blok, [WWW-dokumentti f].)

Oma kansa ensin – tiukempi siirtolaispolitiikka

Kuten Vlaams Blok toteaa, flaamit ovat eläneet eri kulttuurien risteyskohdassa. Suuret kansakunnat kuten Iso-Britannia, Espanja, Ranska ja Saksa ovat jättäneet jälkensä flaamien historiaan. Tänä päivänäkin flaamit ovat, Vlaams Blokin mukaan, avoimia ja kansainvälisiä. Tästä ovat puolueen mukaan todisteina esimerkiksi se, että flaamit useimmiten puhuvat äidinkieltensä lisäksi yhtä, kahta tai jopa kolmea vierasta kieltä. Flaamit ovat myös korkeissa asemissa kansainvälisissä organisaatioissa. Flaamilaisesta olohuoneesta löytyy myöskin televisio, joka näyttää 30 erilaista kanavaa, yhdeksällä eri kielellä. Tämä onkin Vlaams Blokin mukaan todiste siitä, kuinka avoimia flaamit ovat muita kulttuureita ja kieliä kohtaan. (The programme of Vlaams Blok, [WWW-dokumentti f].)

Vlaams Blok muistuttaa kuitenkin, että kuten monet muutkin Euroopan maat, myös Belgia on joutunut kohtaamaan kasvavan siirtolaisten määrän ulkopuolelta Eurooppaa. Tällä hetkellä jo noin puolet brysseliläisistä on ei-belgialaisia ja siirtolaisten määrä kasvaa myös Antwerpenissa,

Mechelinissä, Gentissä jne. Vlaams Blok esittääkin toivomuksen siitä, että Belgia pysyisi flaamilaisena eikä sinne muodostuisi erilaisia etnisiä ghettoja. (The programme of Vlaams Blok, [WWW-dokumentti f].)

Mitä puolue sitten ehdottaa? Minkälaisena he haluaisivat nähdä belgialaisen siirtolaispolitiikan?

Ensinnäkin puolue peräänkuuluttaa avointa keskustelua siirtolaiskysymyksen ympärille. Sen mukaan ihmisiä tulisi informoida asian tiimoilta ja kansalaisten tulisi olla mukana päättämässä asiasta kansanäänestyksellä. Vlaams Blokin mukaan siirtolaispolitiikan tulisi olla huomattavasti nykyistä tiukempi. Perheiden uudessa maassa tapahtuvat yhdistymiset tulisi laittaa tarkempaan syyniin, vääristä syistä solmittuja avioliittoja tulisi kontrolloida paremmin, poliittinen pakolaisuus tulisi rajata koskemaan vain eurooppalaisia ja ulkomaalaiset opiskelijat tulisi palauttaa koteihinsa välittömästi, kun he ovat päättäneet opiskelunsa Belgiassa. Demografinen aikapommi tulisi myös neutralisoida pro -perhe- ja pro -lapsi - politiikkojen avulla. Vlaams Blokin mukaan on myös aika päästä eroon siitä, että siirtolaisten tekemiä rikoksia vähätellään ja/tai asiasta ei puhuta. Sen mukaan rikoksiin syyllistyneet siirtolaiset tulisi välittömästi palauttaa kotimaihinsa. Myös siirtolaisten tukeminen työllisyys - ja sosiaalipoliittisissa kysymyksissä belgialaisten kustannuksella tulisi lopettaa. Myös laittomat siirtolaiset sekä ne, joiden turvapaikkahakemukset on hylätty, tulee välittömästi kotiuttaa. Puolue muistuttaa kuitenkin, että kotiuttamisten tulee tapahtua humanisti erityisesti, kun kyseessä ovat turkkilaiset tai pohjoisafrikkalaiset siirtolaiset. Erityisesti koulutetut nuoret voivat saada kotiutuessaan Belgialta apurahoja, joita voidaan sitten tuloksellisesti sijoittaa kotimaan talouteen. (The programme of Vlaams Blok, [WWW-dokumentti f].)

Mitä tulee Belgian kansalaisuuteen, puolue katsoo, että siirtolaisten saaman kansalaisuuden tulee olla palkinto hyvin sujuneesta sopeutumisesta Belgiaan. Puolue haluaa kumota tämän hetkisen lain, joka käytännössä antaa pois Belgian kansallisuuden. Tämän hetkinen laki, joka puolueen mukaan on kaikista löysin koko maailmassa, takaa Belgian kansalaisuuden ulkomaalaisille, jotka ovat asuneet maassa kolme vuotta huolimatta siitä, puhuvatko he hollantia tai ranskaa tai ovatko he lainkaan sopeutuneet asumaan maassa. (The programme of Vlaams Blok, [WWW-dokumentti f].)

Vlaams Blok korostaa uskonnonvapautta. Heidän mukaansa jokaisella, joka asuu Belgiassa, tulee olla oikeus harjoittaa uskontoaan. Tämä kuitenkin tarkoittaa sitä, ettei valtion tarvitse virallisesti

tunnustaa kaikkia uskontoja – esimerkiksi islamilaiset voivat vapaasti harjoittaa uskontoaan Belgiassa, mutta virallisen uskonnon statusta sillä ei ole. (The programme of Vlaams Blok, [WWW-dokumentti f].)

Oikeus henkilökohtaisen turvallisuuteen – rangaistuskeinot rikollisuutta vastaan

Vlaams Blok ottaa tässä kohtaa esille Belgiaa kuohuttaneen ja sen kansainväliseen valokeilaan nostaneen Dutroux-tapauksen⁴, jonka se kuitenkin muistuttaa olevan vain jäävuoren huippu. Puolueen mukaan Belgian viranomaiset ovat yhä kyvyttömämpiä takaamaan kansalaistensa henkilökohtaisen turvallisuuden rikollisuuden ollessa kyseessä. Kirjattujen rikosten määrä on Belgiassa hurjassa nousussa. Joka vuosi kirjataan rikollisuuden lähes 10 % kasvu. Poliisia neuvotaan olemaan puuttumatta tiettyihin ongelma-alueisiin. Suurta osaa rikollisista ei koskaan rangaista ja vangit vapautetaan systemaattisesti enneaikaisesti. (The programme of Vlaams Blok, [WWW-dokumentti f].)

Vlaams Blok vaatiikin muutosta näihin edellä mainittuihin ongelmiin. Ensinnäkin se vaatii puolueen mukaan suurempia taloudellisia resursseja. Useat poliisilaitokset tulisi liittää yhdeksi, tehokkaammaksi poliisilaitokseksi. Puolueen mukaan belgialaisilla poliitikoilla ei ole tarpeeksi tahtoa muuttaa näitä asioita ja siksi ratkaisuna toimiikin heidän mielestään se, että flaameilla ja valloneilla tulisi olla erilliset oikeuslaitokset ja poliisiviranomaiset. (The programme of Vlaams Blok, [WWW-dokumentti f].)

Puolueen ehdotukset näiden ongelmien ratkaisemiseksi kuuluvat seuraavanlaisesti: Kaikista rikoksista tulisi rangaista asianmukaisesti, etenkin lapsiin kohdistuneissa rikoksissa ja murhissa. Näistä rikoksista tuomittuja ei tulisi missään tapauksissa vapauttaa enneaikaisesti. Myöskään varastelua, huliganismia, vandalismia ja huumeita ei kenenkään tarvitse sietää lähiympäristössään. Kuten jo aiemmin todettiin, rikoksiin syyllistyneet ulkomaalaiset tulisi lähettää takaisin kotimaahansa. Puolue muistuttaa siitä, että tällä hetkellä n. 40 % vangeista on ulkomaalaisia.

⁴ Marc Dutroux on Belgian tunnetuin ja ehkä julmin rikollinen, joka kärsii parhaillaan elinkautista vankeusrangaistusta mm. kymmeneen lapseen kohdistuneista vapaudenriistoista, raiskauksista, ruumiillisista kidutuksista ja murhista. (Marc Dutroux [WWW-dokumentti j].)

Puolueen mukaan tämä ei kuitenkaan johdu siitä, että ulkomaalaiset olisivat belgialaisia ”rikollisempia”, vaan siitä, että kulttuurinen muokaluaisuus toisessa maassa saattaa laukaista rikollisen käyttäytymisen. Vlaams Blok haluaisi myös kehittää niin rikollisten kuin heidän uhriensa psykologista ja laillista tukea niin, että molemmat osapuolet tästä hyötyisivät. (The programme of Vlaams Blok, [WWW-dokumentti f].)

Huolimatta siitä, että huumeiden hallussapito on Belgiassa kielletty, huumeita kohtaan on kuitenkin nähtävissä jonkinlainen yleisen hyväksynnän politiikka, toteaa Vlaams Blok. Useat muut puolueet ovat ehdottaneet nk. mietojen huumeiden laillistamista, mutta Blok on ehdottomasti tällaista ehdotusta vastaan. Puolue on sitä mieltä, että jos huumeiden käyttäjät, huolimatta kielloista ja varoituksista, yhä käyttävät huumeita, heidät tulee nähdä tästä vastuussa, kuten tulee nähdä myös huumediilerit ja ne, joiden mielestä huumeet ovat harmittomia ja vapauttavia. Puolue uskoo ankariin rangaistuskeinoihin, kun kyseessä ovat huumediilerit. Huumeiden käyttäjiä ei sen mukaan tulisi vangita, vaan heidät tulisi sijoittaa hoitolaitoksiin, joissa heillä on mahdollisuus katkaista riippuvuutensa. (The programme of Vlaams Blok, [WWW-dokumentti f].)

Perheiden tukeminen

Vlaams Blok uskoo, että perhe on terveen yhteiskunnan tukipilari, koska sen intiimi ympäristö tarjoaa turvan sen kaikille jäsenille. Sen mukaan perinteiseen, oikeaan perheeseen kuuluu mies, vaimo ja lapsia. Vlaams Blok esittää kuitenkin huolensa siitä demografisesta haasteesta, joka koko Euroopan ohella uhkaa myös Belgiata. Jotta kansat ja hyvinvointivaltiot pystyttäisiin säilyttämään, tulisi syntyvyyden olla huomattavasti suurempi. Puolueen mukaan ei ole valtion tehtävä ohjata perheiden lapsilukua, mutta valtion tulisi kuitenkin tuoda julki lapsien ja perheiden tarpeellisuus hyvinvoinnin säilyttäjänä ja luoda kuva perheistä nykyaikaisina yksikköinä. Blok myös katsoo perheiden tarvitsevan rohkaisua ja suojelua ja näin ollen se kokee, että perheiden taloudellisen syrjimyksen on loputtava. Tällä puolue tarkoittaa sitä, että perheet joutuvat maksamaan enemmän veroja kun yhdessä asuvat avoparit. (The programme of Vlaams Blok, [WWW-dokumentti f].)

Puolue kannattaa myös miesten ja naisten välistä tasa-arvoa. Naisella tulee olla mahdollisuus valita äitiys tai ura. Puolue haluaisi naisille myös paremmat lailliset oikeudet työelämässä raskauden varalle. Sekä naisella että miehellä tulisi olla oikeus vanhempainlomaan. Puolue kuitenkin

huomauttaa, että tänä päivänä naiset yleensä valitsevat täyspäiväisen työn siksi, ettei heidän miehiensä palkka riitä perheen elättämiseen. Jotta todellinen valinnanvapaus voitaisiin mahdollistaa, puolue haluaisi taata taloudellisen tuen sille vanhemmalle, joka jää kotiin. Puolue uskookin, että tällainen ns. kasvattajan palkka rohkaisisi monia naisia ja miehiä omistamaan elämänsä lastensa kasvatukselle. (The programme of Vlaams Blok, [WWW-dokumentti f].)

Puolueen mukaan ihmiselämää tulee kohdella kunnioituksella – siksi puolue on aborttia vastaan. Sen mukaan abortin tulisi olla mahdollinen vain hätätilanteissa, kuten silloin, jos äidin elämä on vaarassa. Aborttia ei myöskään koskaan saa nähdä ratkaisuna tilanteissa, joissa lapsi syntyisi vammaisena tai tarvitsisi muuten erityishoitoa. Puolue ehdottaakin erityistä apua ja tukea raskauden aikana sekä suurempaa joustavuutta laeissa, jotka koskevat adoptiota ja sijaisperheitä. Puolueella on myös olemassa politiikka, jossa kerrotaan kuinka vammaiset pystyttäisiin paremmin integroimaan yhteiskuntaan. (The programme of Vlaams Blok, [WWW-dokumentti f].)

Puolue muistuttaa myös, että koska Belgiassa ei ole raaka-aineita, on sen talous rakentunut pitkälti kansalaisten varaan. Siksi onkin tärkeää, että lapsien tulisi saada korkein mahdollinen koulutus. Tämän koulutuksen tulisi myös olla poliittisesti neutraalia, huomauttaa Blok. Tällä se tarkoittaa kouluissa esitettävää propagandaa tiettyjä poliittisia puolueita kohtaan. (The programme of Vlaams Blok, [WWW-dokumentti f].)

Puhtaampaa politiikkaa, enemmän demokratiaa

Vahva, mutta pienempi valtio

Belgialaiset poliitikot eivät palvele kansalaisia, he palvelevat omaa puoluettaan, lähiympäristöään ja ammattiyhdistyksiä, toteaa VB. Julkisten rahastojen kavallukset, korruptio ja poliittiset skandaalit ovat sen mukaan yleisiä Belgiassa. Vlaams Blok kuitenkin kieltäytyy pelaamasta tätä korruptoitunutta peliä. Sen mielestä hallituksen ministerien lukumäärää tulee vähentää ja valtion roolin yhteiskunnassa tulee olla rajatumpi. (The programme of Vlaams Blok, [WWW-dokumentti f].)

Paranneltu demokratia

Puolueen mukaan kansanäänestysten tulisi olla poliittisen päätöksenteon väline. Puolue haluaa myös kumota Belgiassa vallitsevan äänestyspakon ja sen mielestä kansalaisten tulisi valita kaupunginjohtajat. Lisäksi puolue peräänkuuluttaa hallitustyöskentelyyn suurempaa avoimuutta. Se huomauttaa myös, että jokaisella puolueella ja ideologialla tulisi olla perustuslain takaama oikeus osallistua demokraattiseen päätöksentekoon. (The programme of Vlaams Blok, [WWW-dokumentti f].)

Talous – flaamilainen leijona belgialaisessa häkissä

Jännitykset flaamien ja vallonien välillä ovat erityisen näkyvät taloudessa. 1800-luvulla köyhien ja maalaisten flaamien ja rikkaiden vallonien välinen ero oli huomattava. Toisen maailmansodan jälkeen tilanne on muuttunut täydellisesti. Flaamilaiset alueet kukoistavat ja ovat keskittyneet suuressa määrin vientiin. Flaamilainen talous elää pitkälti pienten ja keskisuurten yritysten varassa, kun taas vallonien talouselämä perustuu suuryritysten varaan, jotka ovat jo antiikkisia, toteaa VB. Silti liittovaltion hallitus käyttää molemmilla alueilla samanlaista talouspolitiikkaa, joka näin ollen jättää huomioimatta erilaisuudet ja hidastaa flaamilaista liiketoimintaa. Vlaams Blokin talouspolitiikka sisältääkin ehdotuksen siitä, että flaameille tulisi taata taloudellinen ja verotuksellinen autonomisuus. Palkkakustannuksia tulisi alentaa. Byrokratiaa tulisi vähentää, kun kyseessä on liiketoiminta ja flaamilaisten yritysten tulisi pysyä flaameilla. Pieniä yrityksiä tulisi suojella mega -ketjuja vastaan. Myös tulospalkkausjärjestelmää tulisi puolueen mukaan kehittää. (The programme of Vlaams Blok, [WWW-dokumentti f].)

7. Tutkimuksen tulokset

7.1. Koodattujen puolueohjelmien esittely

Oheisiin kaavioihin on kerätty aineiston tiedot erikseen kaikista tutkimuksen puolueista. Front Nationalen puolueohjelmista löytyi yhteensä 120 relevanttia kannanottoa, jotka näkyvät teemoihin jaettuina kappaleittain sekä prosenttiosuuksina. Vastaavasti FPÖ:n ohjelmista löytyi yhteensä 111 ja Vlaams Blokin ohjelmista 105 relevanttia kannanottoa.

	FRONT NATIONAL	
Kannanotot yht. (100 %)	120kpl	100 %
1. Valtiollinen nationalismi	2kpl	1,6 %
2. Etninen nationalismi	6kpl	5,0 %
3. Ulossulkeminen	6kpl	5,0 %
4. Rasismi	4kpl	3,3 %
5. Etnopluralismi	3kpl	2,5 %
6. Etnosentrismi	5kpl	4,2 %
7. Ksenofobia	6kpl	5,0 %
8. Demokratia- vastaisuus	4kpl	3,3 %
9. Populismi	1kpl	0,8 %
10. Puoluevastaisuus	18kpl	15,0 %
11. Vahva valtio / laki ja järjestys	12kpl	10,0 %
12. Perinteiset arvot	26kpl	21,6 %
13. Hyvinvointi- sovinismi	4kpl	3,3 %
14. Ulkopolitiikka ”negatiivinen”	19kpl	15,8 %
15. Ulkopolitiikka ”positiivinen”	4kpl	3,3 %

	FREIHEITLICHE PARTEI ÖSTERREICH	
Kannanotot yht. (100%)	111kpl	100 %
1. Valtiollinen nationalismi	5kpl	4,5 %
2. Etninen nationalismi	6kpl	5,4 %
3. Ulossulkeminen	1kpl	0,9 %
4. Rasismi	0	0 %
5. Etnopluralismi	2kpl	1,8 %
6. Etnosentrismi	7kpl	6,3 %
7. Ksenofobia	3kpl	2,7 %
8. Demokratia-vastaisuus	5kpl	4,5 %
9. Populismi	15kpl	13,5 %
10. Puoluevastaisuus	6kpl	5,4 %
11. Vahva valtio / laki ja järjestys	16kpl	14,4 %
12. Perinteiset arvot	22kpl	19,8 %
13. Hyvinvointi-sovinismi	0	0 %
14. Ulkopolitiikka ”negatiivinen”	7kpl	6,3 %
15. Ulkopolitiikka ”positiivinen”	15kpl	13,5 %

	VLAAMS BLOK	
Kannanotot yht. (100%)	105kpl	100 %
1. Valtiollinen nationalismi	0	0 %
2. Etninen nationalismi	6kpl	5,7 %
3. Ulossulkeminen	3kpl	2,9 %
4. Rasismi	1kpl	0,9 %
5. Etnopluralismi	12kpl	11,4 %
6. Etnosentrismi	7kpl	6,7 %
7. Ksenofobia	2kpl	1,9 %
8. Demokratia-	5kpl	4,8 %

vastaisuus		
9. Populismi	11kpl	10,5 %
10. Puoluevastaisuus	15kpl	14,3 %
11. Vahva valtio / laki ja järjestys	14kpl	13,3 %
12. Perinteiset arvot	16kpl	15,2 %
13. Hyvinvointi- sovinismi	4kpl	3,8 %
14. Ulkopolitiikka ”negatiivinen”	4kpl	3,8 %
15. Ulkopolitiikka ”positiivinen”	5kpl	4,8 %

7.2. Front National – puolueohjelman löydökset

Front Nationalen kohdalla kannanotoista useimmiten toistui numero 12, ”perinteiset arvot”. Maininnat perheen, uskonnon ja muiden perinteisten arvojen puolesta toistuivat kappaleessa ”Perhe - kaikkien hyökkäysten maalitaulu” yhteensä 26 kertaa. Nämä maininnat koskevat FN:n näkemysten mukaista perheen kriisiä instituutiona, nyky-yhteiskunnassa vallitsevaa tendenssiä hedonismiin ja egoismiin, abortin vastustusta sekä uudenlaista perhepolitiikkaa. Muissa puolueohjelman kappaleissa näitä perinteisiä arvoja koskevia kannanottoja ei ole havaittavissa.

Seuraavaksi suurimman prosentiosuuden kannanotoista saa numero 14, ”negatiivinen ulkopolitiikka”. Tällä tarkoitetaan Euroopan integraation sekä muiden ylikansallisten yhteisöjen vastustusta. Tämä kannanotto toistuu kappaleessa ”Ulkopolitiikka – kansallisten etujen säilyttäminen” yhteensä kuusi kertaa ja kappaleessa ”Eurooppa – rakennetaan uudelleen Ranskan suvereniteetti” yhteensä 13 kertaa, kaiken kaikkiaan siis 19 kertaa. Nämä kannanotot FN:n puolueohjelmassa koskevat mm. läntisen Euroopan integraation vastustusta ja kansallisen suvereniteetin menettämistä integraatiolle.

Melkein yhtä monta kertaa kuin puolueen kohdalla voitiin koodata teema ”ulkopolitiikka – negatiivinen”, löytyy ohjelmasta myös teema numero 10, ”puoluevastaisuus”. Front National arvostelee tämänhetkistä ranskalaista politiikkaa, eli samalla siis myös hallitsevia puolueita useaan otteeseen ohjelmassaan, yhteensä siis 18 kertaa. Arvostelua saavat osakseen hyökkäykset perhettä kohtaan, kuten lait, jotka helpottavat esimerkiksi aborttien tekemistä ja siirtolaispolitiikka, josta FN syyttää 60-lukulaisia Debrétä ja Pompidouta sekä tämän hetkinen ulkopoliittika, joka on johtanut Ranskan alasajoon, ja jonka takia Ranska on menettänyt asemansa suurvaltana.

Front Nationalen mukaan myös laki ja järjestys ovat äärimmäisen tärkeitä. Tämä teema löytyy puolueohjelmasta yhteensä 12 kertaa, kolme kertaa kappaleesta ”Perhe – kaikkien hyökkäysten maalitaulu”, kahdeksan kertaa kappaleesta ”Siirtolaisuus – tahto saada Ranska kansallisvaltiona häviämään” sekä kerran kappaleesta ”Ulkopolitiikka – kansallisten etujen säilyttäminen”. Tällä teemalla FN tarkoittaa esimerkiksi rangaistuksien kiristämistä lapsiin kohdistuvissa rikoksissa, ulkomaalaisten, niin siirtolaisten kuin turistien, tarkkailua ja laittomien siirtolaisten välitöntä lähettämistä takaisin kotimaihinsa sekä ulkomaalaisten yhdistysten kontrollointia.

Teemat numero 2 ”etninen nationalismi”, 3 ”ulossulkeminen” sekä 7 ”ksenofobia” esiintyvät puolueohjelmassa kuusi kertaa. Teema numero 6 ”etnosentrismi” löytyi puolueohjelmasta viisi kertaa ja teemat 4 ”rasismi”, 8 ”demokratiavastaisuus” ja 15 ”positiivinen ulkopoliittika” puolestaan neljä kertaa. Teema numero 13 ”hyvinvointisovinismi” koodattiin kolme kertaa ja teema numero 1 ”valtiollinen nationalismi” kaksi kertaa. Erityisen huomattavaa mielestäni on se, että teema numero 9 ”populismi”, esiintyi Front Nationalen ohjelmassa ainoastaan yhden kerran.

7.3. Freiheitliche Partei Österreich – puolueohjelman löydökset

Myös FPÖ:n puolueohjelmassa toistui useimmiten teema numero 12, ”perinteiset arvot” – yhteensä 22 kertaa. Se toistui kappaleessa ”Itävalta ensin” yhteensä kaksi kertaa puhuttaessa solidaarisuudesta kansalaisvelvollisuutena sekä velvoitteesta tukea vanhuksia ja heikkoja. Kappaleessa ”Oikeus kotimaahan” se toistui yhden kerran ja kappaleessa ”Kristinusko – Euroopan perusta” 11 kertaa puhuttaessa kristinuskon tärkeästä roolista Euroopan henkisen perustan säilyttämisessä. Kappaleessa ”Perhe – sukupolvien yhteisö” teema numero 12 toistui yhteensä

kahdeksan kertaa, kun puhuttiin esimerkiksi perheestä vapaan yhteiskunnan tärkeimpänä sosiaalisena perustana.

Teema ”Vahva valtio / laki ja järjestys” (numero 11) oli seuraavaksi yleisin FPÖ:n puolueohjelmassa esiintyvä teema. Se mainittiin kappaleessa ”Itävalta ensin” kaksi kertaa, kappaleessa ”Oikeus kotimaahan” yhden kerran, kappaleessa ”Kristinusko – Euroopan perusta” yhden kerran, kappaleessa ”Perhe – sukupolvien yhteisö” viisi kertaa, ”kappaleessa Itsevarma ulkopolitiikka – yhteinen turvallisuuspolitiikka” viisi kertaa ja kappaleessa ”Demokratiareformi – Vapaa tasavalta” kaksi kertaa, yhteensä siis 16 kertaa. Esimerkkejä tästä teemasta FPÖ:n puolueohjelman ollessa kyseessä ovat esimerkiksi valtion tarve puuttua tilanteeseen, kun kyseessä ovat lapsen hyvinvointiin vaikuttavat asiat kuten perheen hajoaminen, valtiolle perustettava oikeus tilivalvontaan mm. lainsäädäntövallan ohella sekä Itävallan armeijan muuttaminen ammattimaiseksi armeijaksi, joka käsittäisi ammattisotilaita sekä vapaaehtoisia miliisisotilaita.

Kolmanneksi yleisin teema FPÖ:n puolueohjelmassa oli teema numero 9 ”populismi”, joka puolestaan esiintyi FN:n puolueohjelmassa vain kerran. FPÖ:n kohdalla populismi -teema esiintyi yhteensä 15 kertaa, kerran kappaleessa ”Itävalta ensin”, kolme kertaa kappaleessa ”Oikeus kotimaahan”, kaksi kertaa kappaleessa ”Kohtalonyhteisö Eurooppa” sekä yhdeksän kertaa kappaleessa ”Demokratiareformi – Vapaa tasavalta”. Tällä teemalla puolue tarkoittaa esimerkiksi perus - ja vapausoikeuksien sekä kansalaisyhteisöjen vahvistamista sekä suoran demokratian välineistön laajentamista.

Neljäs teema, joka toistui FPÖ:n puolueohjelmassa enemmän kuin kymmenen kertaa oli ”positiivinen ulkopolitiikka”. Tämä teema koodattiin kerran kappaleessa ”Oikeus kotimaahan”, viisi kertaa kappaleessa ”Kohtalonyhteisö Eurooppa” sekä yhdeksän kertaa kappaleessa ”Itsevarma ulkopolitiikka – yhteinen turvallisuuspolitiikka”. FPÖ:n kohdalla tämä teema tarkoittaa erityisesti FPÖ:n positiivista suhtautumista NATO:on sekä Länsi-Euroopan Unioniin (WEU), jotka FPÖ näkee tärkeinä eurooppalaisen puolustusjärjestelmän rakentamisessa.

Muut teemat toistuivat FPÖ:n puolueohjelmassa alle kymmenen kertaa. Teemat 14 ”negatiivinen ulkopoliitiikka” ja 6 ”etnosentrismi” esiintyivät molemmat seitsemän kertaa, teemat 2 ”etninen nationalismi” sekä 10 ”puoluevastaisuus” kuusi kertaa, teemat 1 ”valtiollinen nationalismi” sekä 8 ”demokratiavastaisuus” viisi kertaa. Teema 7 ”ksenofobia” esiintyi ohjelmassa kolme kertaa, teema 5 ”etnopluralismi” kaksi kertaa sekä teema 3 ”ulossulkeminen” yhden kerran. Merkittävänä voidaan nähdä se, että teemat 4 ”rasismi” sekä 13 ”hyvinvointisovinismi” eivät esiintyneet FPÖ:n puolueohjelmassa lainkaan.

7.4. Vlaams Blok – puolueohjelman löydökset

Vlaams Blokin puolueohjelmassa mikään teema ei nouse muita yleisemmäksi siinä mittakaavassa miten yleinen teema 12, ”perinteiset arvot”, oli niin FN:n kuin myös FPÖ:nkin puolueohjelmassa. Sen sijaan teemat 12 ”perinteiset arvot” (16 kpl), 10 ”puoluevastaisuus” (15 kpl) ja 11 ”vahva valtio / laki ja järjestys” (14 kpl) esiintyivät kaikki lähes yhtä monta kertaa. Teema 12 esiintyy kerran kappaleessa ”Oma kansa ensin – tiukempi siirtolaispolitiikka” ja 15 kertaa kappaleessa ”Perheiden tukeminen”, kun puolue tuo julki esimerkiksi huolensa pienestä syntyvyydestä Belgiassa ja perheiden tarpeellisuudesta hyvinvoinnin säilyttäjänä. Teema 10 taas esiintyy kaksi kertaa kappaleessa ”Oma kansa ensin – tiukempi siirtolaispolitiikka”, kun puhutaan esimerkiksi tämän hetkisistä siirtolaisuutta koskevista laeista Belgiassa ja neljä kertaa kappaleessa ”Oikeus henkilökohtaiseen turvallisuuteen – rangaistuskeinot rikollisuutta vastaan”, jossa puolue arvostelee Belgian viranomaisten kyvyttömyyttä kasvavan rikollisuuden alla. Teema esiintyy kaksi kertaa myös kappaleessa ”Perheiden tukeminen” sekä kolme kertaa kappaleessa ”Talous – flaamilainen leijona belgialaisessa häkissä”.

Teema 11, ”vahva valtio” esiintyy kuusi kertaa kappaleessa ”Oma kansa ensin – tiukempi siirtolaispolitiikka” ja kahdeksan kertaa kappaleessa ”Oikeus henkilökohtaiseen turvallisuuteen – rangaistuskeinot rikollisuutta vastaan”. Tämän teeman ollessa kyseessä puolue puhuu esimerkiksi rikoksiin syyllistyneiden sekä laittomien siirtolaisten palauttamisesta kotimaihinsa, poliisilaitosten liittämistä yhdeksi, tehokkaammaksi poliisilaitokseksi sekä rikoksiin syyllistyneiden asianmukaisesta rankaisemisesta.

Yli kymmenen kertaa puolueen puolueohjelmassa toistuvat myös teemat 5 ”etnopluralismi” (12 kpl) ja 9 ”populismi” (11kpl). Muista teemoista teema 2 ”etninen nationalismi” toistuu kuusi kertaa, teema 8 ”demokratiavastaisuus” ja 15 ”positiivinen ulkopolitiikka” viisi kertaa, teemat 13 ”hyvinvointisovinismi” ja 14 ”ulkopolitiikka negatiivinen” neljä kertaa. Teema 3 ”uloslukkaminen” esiintyy kolme kertaa, teema 7 ”ksenofobia” kaksi kertaa ja teema 4 ”rasismi”, yhden kerran. Teema numero 1, ”valtiollinen nationalismi” ei esiinny puolueen ohjelmassa kertaakaan.

8. Johtopäätökset

Tämän tutkimuksen tarkoituksena oli osoittaa Front National, Freiheitliche Partei Österreich ja Vlaams Blok uuden radikaalin oikeiston puolueyhmään kuuluviksi puolueiksi vertailemalla niiden puolueohjelmia ja -ideologioita. Lisäksi tarkoituksena oli myös selvittää, miten nämä kolme puoluetta, vaikka samaan puolueyhmään kuuluvatkin, eroavat toisistaan. Onko joku puolue kenties toista radikaalimpi, toistuuko joku tietty teema useammin yhden puolueen kohdalla verrattuna muihin? Tarkoitus oli myös pyrkiä selvittämään, mistä nämä mahdolliset erot saattaisivat johtua.

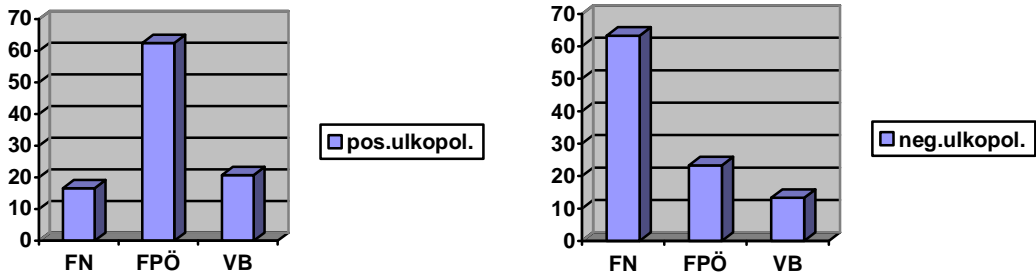
Ensimmäiseksi voidaan todeta, että uuden radikaalin oikeiston puolueet, joita löytyy yhä lähes jokaisesta Länsi-Euroopan maasta, tulee nähdä omana puolueyhmänään. Näin siksi, että näiden puolueiden ohjelmissa toistuvat samat, jo tutuksi tulleet teemat ja puolueiden ideologiat ovat samankaltaisia huolimatta siitä, missä maassa puolue vaikuttaa. Ignazin luokittelun perusteella uuden radikaalin oikeiston tunnistaa siitä, ettei siitä löydy fasisistisia piirteitä. Näin ollen voidaan väittää, että nämä puolueet ovat uuden radikaalin oikeiston edustajia myös siksi, ettei niiden kannantotoista löytynyt viittauksia fasismiin.

Puolueyhmänä uusi radikaali oikeisto ei kuitenkaan ole kovin kiinteä, jos sitä verrataan esimerkiksi vasemmiston tai kristillisten puolueyhmisiin, eivätkä radikaalin oikeiston edustajat myöskään muodosta ylikansallisia ryhmittymiä. Ylikansallista yhteistyötä tärkeämpänä uuden radikaalin oikeiston puolueet näkevätkin oman maansa tilanteen ja sen muuttamisen niiden omaa ideologiaa paremmin vastaavaksi ja pääasiallisesti ne toimivatkin vain oman maansa rajojen sisäpuolella.

Kun puhutaan uuden radikaalin oikeiston ideologiasta, oletetaan niiden suhtautuvan Euroopan integraatioon, NATO:on sekä Läntisen Euroopan Unioniin (WEU) negatiivisesti. Tämän tutkimuksen puolueiden kohdalla tämä oletus päti parhaiten Front Nationaleen. Se kokee, että Euroopan integraatio on johtanut Ranskan hajoamiseen kansallisvaltiona ja suvereniteetin menetykseen. Puolue ei hyväksy myöskään eurooppalaista finanssipolitiikkaa, Euroopan Keskuspankkia eikä euroa valuuttana. Se haluaisi Ranskan välittömästi eroavan Euroopan Unionista ja sitä kautta myös frangin takaisin kansalliseksi valuutaksi. Euroopan Unionista eroamisen myötä puolue uskoo, että Ranska saisi itsenäisesti hallita talous - ja rahapolitiikkaansa, kontrolloida rajojaan ja luoda oman siirtolaispolitiikkansa. FN ei myöskään hyväksy NATO:on eikä Läntisen Euroopan Unioniin (WEU) liittymistä.

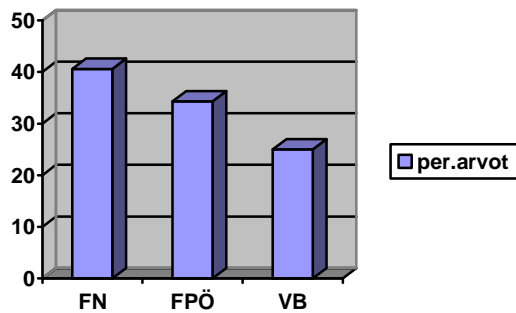
Freiheitliche Partei Österreichin suhtautuminen Euroopan integraatioon on Front Nationalea monimutkaisempi. FPÖ ei varsinaisesti vaadi Itävallan eroa Euroopan Unionista, vaan se vaatii pikemminkin EU:n kehittämistä. Puolueen mukaan EU:n tulee olla vain osa poliittisesti muotoutunutta Eurooppaa, eikä Unionin tule kehittyä liittovaltion vaan pikemminkin valtioiden liiton suuntaan. Puolueen mukaan olisi myös tärkeätä, että valtioliittojen muodostaminen olisi mahdollista myös, kun kyseessä ei ole Euroopan Unionin jäsenvaltio. Natoon ja Läntisen Euroopan Unioniin liittymisen puolue näkee välttämättömänä. Puolue haluaisi vahvistaa WEU:ta ja yhteistyöllä NATO:n kanssa rakentaa siitä eurooppalaisen turvallisuusjärjestelmän.

Myös Vlaams Blok suhtautuu myönteisesti Euroopan Unioniin. Se kokee, että Unionin tulisi olla liitto, jonka puitteissa toimitaan yhteistyössä taloudellisissa asioissa ja taistellaan kansanvälistä rikollisuutta ja huumeita vastaan sekä puolustetaan toisia. Puolue näkee tärkeänä, että Eurooppa olisi kykenevä puolustamaan omaa turvallisuuttaan ilman Yhdysvaltojen apua, eikä näin ollen koe NATO:a tärkeäksi. Puolue kuitenkin rajoittaisi Unionin valtaa tietyllä tasolla, sillä se ei halua Unionista keskitettyä, byrokraattista suurvaltaa. Tämän lisäksi puolue haluaisi, kuten myös muut tämän tutkimuksen puolueet, kieltää vapaan liikkuvuuden Unionin rajojen sisäpuolella.

Oheiset kaaviot osoittavat puolueiden erilaista suhtautumista ulkopoliittisiin kysymyksiin. Ehdottomasti positiivisimmin esimerkiksi Euroopan integraatioon suhtautuu FPÖ (62,5 %) Front Nationalen ja Vlaams Blokin prosenttiosuuksien ollessa vain 16,6 % ja 20,8 %. Negatiivista ulkopoliittikkaa kannattaa eniten Front National, joka näistä puolueista on siis eniten vastaan ylikansallisia elimiä ja Euroopan integraatiokehitystä (63,3 %). FPÖ:n prosenttiosuus on 23,3 % ja VB:n 13,3 % .

Myös perinteiset arvot ovat huomattavan tärkeitä kaikille kolmelle puolueelle, kuten oli syytä olettaakin. Uuden radikaalin oikeiston puolueiden tunnusmerkkinä on nimenomaan perheiden puolesta puhuminen ja ydinperheen tärkeän roolin korostaminen sekä esimerkiksi abortin vastustaminen. Myös tämän tutkimuksen puolueet ovat kaikki perheiden puolesta. Niiden kaikkien mukaan perheeseen kuuluvat eri sukupuolta olevat vanhemmat sekä lapsi/lapset. Vain FPÖ:n puolueohjelmassa myös yksinhuoltajat lapsineen mainittiin perheinä. Kaikki kolme puoluetta vastustavat aborttia ja haluaisivat tiukentaa aborttiin liittyvää lainsäädäntöä niin, että abortti olisi mahdollinen vain äidin hengen ollessa vaarassa. FN ja FPÖ näkevät naisen paikan kotona ja naisen tehtävän lapsien synnyttäjänä ja hoitajana. VB toteaa, että sekä miehen että naisen tulisi olla tasa-arvoisia ja naisen tulisi itse päättää, haluaako hän luoda uraa vai olla kotona lasten kanssa. Tosiasiassa myös Vlaams Blok on sitä mieltä, että jos naisilla vain olisi siihen taloudellinen mahdollisuus, he kaikki haluaisivat olla kotona lastensa kanssa. Tähän ongelmaan ratkaisuksi puolue ehdottaakin ns. kasvattajan palkkaa, joka mahdollistaisi taloudellisesti naisen jäämisen kotiin lasten kanssa. Kaikilla muillakin tämän tutkimuksen puolueilla on tarjota samantapainen ratkaisu siihen, että naiset voisivat jäädä kotiin lastensa kanssa. Puolueet näkevät tärkeänä myös kotiäideille kertyvät eläkkeet.

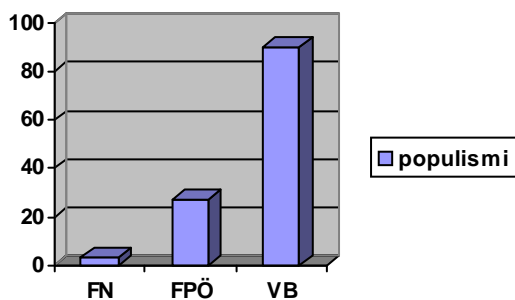

Oheisesta kaavioista voidaan nähdä, kuinka kaikkien kolmen puolueen kannatus perinteisten arvojen kohdalla on lähes yhtä suuri. (FN 40,6 %, FPÖ 34,4 %, VB 25 %)

Uuden radikaalin oikeiston puolueille tunnusomaista on myös lain ja järjestyksen kannattaminen. Tämän tutkimuksen kaikki puolueet ovatkin tässä asiassa samoilla linjoilla ja kannattavat kaikki vahvempaa valtiota. Heidän mielestään esimerkiksi rikoksista tulisi rangaista tiukemmin ja olisi myös syytä lakata peittelemästä sitä, kuinka suuren prosenttiosuuden siirtolaiset muodostavat maiden rikostilastoissa. Tätä mieltä ovat erityisesti FN ja VB. FN menee tässäkin kaikkein pisimmälle esittäessään, että valtion tulisi kieltää kaikki Ranska-vastainen propaganda ja kontrolloida ulkomaisia yhdistyksiä. FPÖ taas näkee vahvan valtion tarpeellisenä erityisesti puolustuksen ollessa kyseessä, jolloin esimerkiksi Itävallan liittoarmeija tulee puolueen mukaan muuttaa ammattiarmeijaksi. VB on ainoa, joka näistä puolueista tuo esiin huume politiikan ja vaatii myös valtion tiukempaa puuttumista huumeongelmaan.

Uuden radikaalin oikeiston puolueita, kuten aiemmin on todettu, kutsutaan usein yleisesti populistisiksi puolueiksi. Populismi ei kuitenkaan ideologiana eikä retoriikkana kuulu läheskään kaikkien uuden radikaalin oikeiston edustajien repertuaariin. Esimerkiksi Front Nationalea ei voida kutsua populistiseksi puolueeksi, vaan sen voidaan mielestäni nähdä pikemminkin olevan elitistinen puolue. Populismille ominaista on vaatimus suoran demokratian ja kansalaisoikeuksien lisäämiseksi. Front National uskoo, että on olemassa synnynnäisiä johtajia, joille on annettu lahja johtaa kansoja ja massojen tehtävä on seurata mukana. He eivät missään tilanteessa vaadi suoran demokratian lisäämistä parlamentaarisin keinoin. Sen sijaan FPÖ ja VB voidaan nähdä populistisina puolueina. Molemmat vaativat avoimempaa hallintoa ja kansanäänestysten laajempaa käyttöä niin, että kansalaiset olisivat esimerkiksi valitsemassa kaikki maiden johtotehtäviin valittavat henkilöt. Ne vaativat myös matalampia organisaatioita ja vähemmän byrokratiaa. Puolueista FN ja VB ovat kärkkäimmin arvostelemassa maidensa tämän hetkistä tilannetta ja syyttämässä siitä hallitsevia

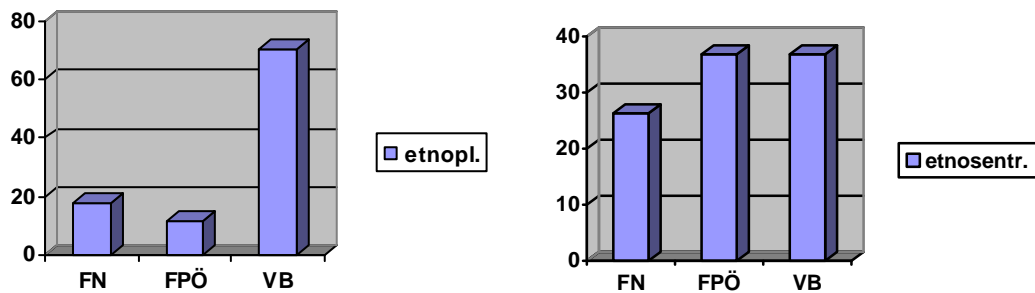
poliitikoita. He näkevät maansa nykyisen, mielestään synkän tilanteen, syyksi hallitsevan eliitin ja poliitikot, joiden syystä tällaiseen tilanteeseen ollaan tultu.

Tästä kaaviosta on mahdollista nähdä kuinka FPÖ ja VB ovat selkeästi populistisempia puolueita verrattuna Front Nationaleen. FPÖ:n prosenttiosuus on 55,5 %, VB:n 40,7 & ja FN:n vain 3,7 %.

Suoranaisesti rasistisia kannanottoja löytyi kaikilta puolueilta yllättävänkin vähän. Puolueista eniten suorasti rasistisia kannanottoja esitti Front National, yhteensä 80 % kaikkien kolmen puolueiden kannanotoista. Rasismin toinen muoto, etnosentrismi, esiintyi perinteistä rasismia useammin kaikkien kolmen puolueen kohdalla. Sen sijaan perinteisen rasismin kolmas muoto, etnopluralismi toistui Vlaams Blokin kohdalla huomattavasti kahta muuta puoluetta useammin, 12 kertaa, kun taas Front Nationalen kohdalla vain kolme ja FPÖ:n kohdalla vain kaksi kertaa.

Etnopluralismille keskeistä on, että ihmiset nähdään periaatteessa samanarvoisina, mutta halutaan, että eri rodut ja kulttuurit elävät omilla alueillaan. Tämä selittää myös sen, miksi etnopluralistiset kannanotot toistuvat niin usein VB:n kohdalla. VB on näistä kolmesta puolueesta ainoa, joka on myös itsenäisyyspuolue ja sen tärkein poliittinen päämäärä on saavuttaa itsenäinen flaamilainen valtio. Tällöin puolue näkee vallonit periaatteessa tasa-arvoisina flaamien kanssa, mutta se katsoo, että on parempi, jos he asuvat omalla alueellaan, eikä näitä kahta kansaa, flaameja ja valloneita, enää sekoitettaisi.

Oheinen kaavio osoittaa, että puolueista eniten etnopluralistisia kannanottoja oli Vlaams Blokilla (70,5 %). FN seurasi perässä sen prosenttiosuuden ollessa 17,6 % ja FPÖ:llä etnopluralistisia kannanottoja oli kaikkein vähiten (11,7 %). Mitä tulee etnosentrismiin, FPÖ:llä (36,8 %) ja VB:llä (36,8 %) kannanottojen määrä oli sama FN:n prosenttiosuuden ollessa hieman pienempi (26,3 %).

Tutkimuksen puolueita on mahdollista tarkastella myös Kitscheltin tekemän, luvussa 3.3. esitetyn luokittelun perusteella. Voidaankin siis kysyä mihin Kitscheltin luomista kategorioista Front Nationalen, Freiheitliche Partei Österreich'n ja Vlaams Blokin voidaan katsoa kuuluvan?

Esimerkiksi Front Nationalen voitaisiin ajatella kuuluvan luokkaan 1, autoritaariset ja kapitalistiset vetoomukset, vastustaahan FN sukupuolten välistä tasa-arvoa ja elitistisenä myös hylkää kansalaiskeskustelun tarpeettomana. FPÖ:n ja VB:n sen sijaan voitaisiin ajatella kuuluvan luokkaan 2, populistiset valtiovastaiset vetoomukset. Tämä siksi, että nämä puolueet ovat nimenomaan suuria, byrokraattisia hallintokoneistoja vastaan. Näistä puolueista FPÖ:n voitaisiin puolueohjelman perusteella myös ajatella olevan muita puolueita vähemmän monikulttuurisuutta vastaan ja VB:n taas muita puolueita enemmän tasa-arvon puolesta. Nämä ovat kuitenkin sellaisia asioita, joita ei varsinaisesti voida todentaa puolueohjelman kautta. Puolueohjelma on yleensä siistitty versio siitä, mitä esimerkiksi puoluejohto tosiasiallisesti ajattelee. Tässä tapauksessa voidaan muistella esimerkiksi Haiderin lausuntoja siitä, kuinka hän näkee natsien tuhoamisleirit rangaistusleireinä (ks. esim. Karjalainen ja Valta). Myöskään Vlaams Blokin ei voida sanoa olevan varsinaisesti rasistinen puolue puolueohjelmansa perusteella, mutta syy, miksi Belgian oikeustuomioistuin päätti lakkauttaa VB:n, oli nimenomaan se, että puolue nähtiin rasistisena. Näkisinkin, että tähän Kitscheltin luokitteluun on mahdotonta suoraan sijoittaa yhtäkään tämän tutkimuksen puolueista. Niin uuden radikaalin oikeiston, kuin luonnollisesti myös muiden puolueiden luokitteluun, vaikuttavat monet asiat ja siksi esimerkiksi vain puolueohjelmien perusteella puolueita on vaikea tällaiseen luokittelurunkoon sijoittaa. Tilanteet niin politiikassa kuin myös muissakin asioissa muuttuvat nopeasti ja myös puolueiden on pystyttävä niihin reagoimaan. Uudet tavat ajatella ja nähdä asioita muokkaavat maailmaa, ja näin ollen luonnollisesti myös puolueita, ja siksi tämän luokittelun ei

ehkä voida sanoa olevan kovinkaan relevantti. Kuitenkin, jos käytetään luokittelussa esiintyviä kriteereitä jakamatta niitä varsinaisesti vetoomuksiin, löytyy näitä kriteereitä myös kaikista tämän tutkimuksen puolueista, vaikkeikaan kaikkia. Näin ollen voitaisiin kuitenkin ajatella, että luokittelu yhä puolustaisi paikkaansa uuden radikaalin oikeiston puolueiden tunnistamisessa yleisemmällä tasolla.

Uskoisin myös, että vaikka uuden radikaalin oikeiston puolueet ovat varmasti tulleet jäädäkseen, on niiden suosio muutaman viimeisen vuoden ajan ollut jo laskussa. Lisäksi esimerkiksi FPÖ:n linjan voidaan nähdä muuttuneen vähemmän radikaaliksi Haiderin puolueesta lähdön jälkeen, huolimatta siitä, että Haider yhä leimaa FPÖ:tä. Uuden radikaalin oikeiston puolueet ovat myös joutuneet uudella tavalla taistelemaan tilastaan, kun yleinen mielipide on selkeämmin kääntynyt niitä vastaan. Esimerkiksi kun FN:n puheenjohtaja Jean-Marie LePen pääsi Ranskan viimeisissä presidentinvaaleissa toiselle kierrokselle, nousivat puolueen vastustajat sankoin joukoin barrikadeille ja jopa vasemmiston hävinnyt presidenttiehdokas Lionel Jospin kehoitti omia äänestäjiään äänestämään toisella kierroksella oikeiston ehdokasta, Jacques Chiracia, jotta LePen ei voittaisi vaaleja.

Nämä puolueet kuuluvat siis uuden radikaalin oikeiston kolmanteen aaltoon, jonka kaikkein voittoisimmat vuodet ovat olleet 1980-2000. Nykyään näiden kaikkien kolmen puolueen kannatus on laskussa, eikä kahta näistä puolueista ole enää edes olemassa. Onko siis syytä ajatella, että uuden radikaalin oikeiston kolmas aalto on tullut tiensä päähän? Ovatko seuraavat uuden radikaalin oikeiston puolueet, jotka tulevaisuudessa nousevat eurooppalaiselle poliittisella agendalle, jo nk. neljättä aaltoa? Miten ne tulevat eroamaan edeltäjistään vai jatkavatko ne kolmannen aallon puolueiden viitoittamalla tiellä? Mitkä teemat tulevat kuvaamaan parhaiten näitä puolueita? Onko jo havaittavissa sellaisia uusia uhkakuvia, joita vastaan neljäs aalto nousee, ja joiden avulla ne pystyvät mobilisoimaan uusia äänestäjiä? Mitä nämä uhkakuvat voisivat olla? Toistaiseksi nämä kaikki kysymykset jäävät avoimiksi, mutta jään mielenkiinnolla odottamaan mitä tulevaisuus mahtaakaan tuoda tullessaan.

9. Lähteet

Kirjallisuus

Betz, Hans-Georg ja Stefan Immerfall (1998): *The New Politics of the Right, Neo-populist Parties and Movements in Established Democracies*. Lontoo: Macmillan Press Ltd.

Borg, Olavi (1964): *Suomen puolueideologiat, Periaateohjelmien sisältöanalyttinen vertailu sekä katsaus niiden historialliseen taustaan ja syntyprosessiin*. Helsinki: Valtiotieteellisen yhdistyksen julkaisusarja.

Budge, Ian, Hans-Dieter Klingemann, Andrea Volkens, Judith Bara, Eric Tanenbaum (2001): *Mapping Policy Preferences - Estimates for Parties, Electors and Governments 1945-1998, Content Analysis of Party Programmes in Comparative Perspective*. Oxford: Oxford University Press

Cole, Alexandra (2005): Old right or new right? The ideological positioning of parties of the far right. Julkaisussa Deschouwer Chris, Edward C. Page ja Hans Keman (toim.), *European Journal of Political Research Vol.44, No.2*, ss. 203-230, (maaliskuu 2005). Oxford: Blackwell Publishing Ltd.

Hainsworth, Paul (toim.) (2000): *The Politics of Extreme Right, From Margins to the Mainstream*. Lontoo: Wellington House.

Ignazi, Piero (1992): The silent counter-revolution: Hypothesis on the emergence of extreme right-wing parties in Europe. Julkaisussa Ignazi Piero ja Colette Ysmal (toim.), *European Journal of Political Research. Vol 22, No.1*, ss.3-34, (heinäkuu 2002). Dordrecht: Kluwer Academic Publishers.

Karjalainen, Erkki ja Raija Valta (2001): *Jörg Haider, Itävallan vai koko Euroopan ongelma*. Saarijärvi: Gummerus.

Kitschelt, Herbert ja Anthony J. McGann (1997): *The Radical Right in Western Europe, A Comparative Analysis*. Yhdysvallat: The University of Michigan Press.

Lipset, Seymour M. ja Stein Rokkan (toim.) (1967): *Party Systems and Voter Alignments: Cross-National Perspectives*. New York: The Free Press.

Mudde, Cas (1999): The Single-Issue Party Thesis: Extreme Right Parties and the Immigration Issues. Julkaisussa Smith, Gordon ja Vincent Wright (toim.), *West European Politics Vol.22, No.3*, ss. 182-197, (heinäkuu 1999). Lontoo: Frank Cass & Company

Mudde, Cas (2000): *The ideology of the extreme right*. Manchester: Manchester University Press.

Mudde, Cas (2002): Extremist movements. Teoksessa Heywood Paul (toim.), ss. 135-148. *Developments in West European politics*. Basingstoke: Palgrave.

Nykysuomen sanakirja (2002), valtion toimeksiannosta teettänyt Suomalaisen kirjallisuuden seura, ensimmäinen (A-I) ja neljäs (O-R) osa. Juva: WSOY.

Paloheimo, Heikki ja Matti Wiberg (1996) : *Politiikan perusteet*. Porvoo : WSOY.

Pekonen, Kyösti (1998): *Politiikka urbaanissa betonilähiössä*. Saarijärvi : Gummerrus.

Soudais, Michel (1996): *Le Front National en Face*. Pariisi: Flammarion

Taggart Paul (1995): New Populist Parties in Western Europe. Julkaisussa Smith, Gordon ja Vincent Wright (toim.), *West European Politics, Vol.18, No.1*, ss. 34-51, (tammikuu 1995). Lontoo: Frank Cass & Company.

Sanomalehtiartikkelit

Järveläinen, Esa, ”Le Penin hurja menestys aiheutti shokin Ranskassa.” Uutinen. Aamulehti 22.4.2002.

Paillard, Henri, ”Jacques Chirac terrasse Jean-Marie Le Pen.” Uutinen. Le Figaro 6.5.2002.

Genestar, Alain, ”Chirac: amère victoire.” Artikkel. Paris Match 2.5.2002.

STT, AFP, DPA, ”Vapauspuolue hävisi Itävallassa”. Uutinen. Aamulehti 29.9.2003.

Olsson, Leif, ”Haider vaihtoi puolueensa värikuoret”. Uutinen. Aamulehti 6.4.2005.

WWW-lähteet

a) Front nationalin kotisivut, Historique du Front National. Luettu 22.3.2002. [WWW-dokumentti].
<http://www.front-national.com/lefn/historique/indexc1.htm>

b) Front Nationalin kotisivut, Les organigrammes du Front National. Luettu 8.9.2005. [WWW-dokumentti]. http://www.frontnational.com/lefn_organigrammes.php

c) Front Nationalin kotisivut, Le programme du Front National. Luettu kesä-heinäkuu 2004, tarkastettu 8.9.2005. [WWW-dokumentti]. http://www.frontnational.com/doc_programme.php

d) Ranskan äärioikeisto hajosi. Luettu 24.2.2003. [WWW-dokumentti].
http://www.verkkouutiset.fi/arkisto/Arkisto_1999/22.tammikuu/FRA399.HTM

e) Jäsenmaat antaneet yhteisen lausuntonsa Itävallan tilanteesta. 1.2.2000. Luettu 30.9.2003. [WWW-dokumentti].
http://www.keyfinland.org/Uutiset/2000/Yleista/2000.02.01_Jasenmaat_antaneet_yhtei...

f) Vlaams Blokin kotisivut. Luettu 2.9.2004. [WWW-dokumentti].

A Short History of Flanders and the Flemish Movement, A Party Unlike any other, The Development of the Vlaams Blok Voting Pattern, The Structure of the Vlaams Blok
<http://vlaamsblok/be/index.shtml>

g) Freiheitliche Partei Österreich'n kotisivut. Luettu kesä-heinäkuussa 2004. [WWW-dokumentti].
Käännös Tuuli Varpio.
<http://www.fpoe.at/index.php?id=459>

h) Freiheitliche Partei Österreich'n kotisivut. Luettu 8.9.2005. [WWW-dokumentti].
<http://www.fpoe.at/index.php?id=395>

i) Court rules Vlaams Blok is racist. Uutinen. Luettu 5.9.2005 [WWW-dokumentti].
<http://news.bbc.co.uk/1/hi/world/europe/3994867.stm>

j) Marc Dutroux. Artikkel. Luettu 22.9.2005. [WWW-dokumentti].

http://fi.wikipedia.org/wiki/Marc_Dutroux

k) Liberal International, kotisivut. Luettu 30.9.2005. [WWW-dokumentti]. [http://www.liberal-](http://www.liberal-international.org/)

[international.org/](http://www.liberal-international.org/)